

Projekt

z dnia 27 kwietnia 2017 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY STEGNA**

z dnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016 - 2020 z perspektywą do 2025 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948 i z 2017 r. poz. 730) oraz art. 15 ust. 1 i ust. 4 pkt 2, art. 17, art. 18 pkt 3 i art. 19 ust. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, 1250, 1954, 1948 i z 2017 r. poz. 5) Rada Gminy Stegna uchwala, co następuje:

§ 1. Przejmuje się Program Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016 - 2020 z perspektywą do 2025 roku, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.27.04.2017r.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XIV/131/08 Rady Gminy Stegna z dnia 17 marca 2008 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Stegna na lata 2007 - 2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z podjęciem.

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Gminy Stegna

z dnia 2017 r.

Gmina Stegna

**Program Rozwoju Gminy Stegna na lata
2016-2020 z perspektywą do 2025 roku**

przygotowany przez

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel. +48 61 665 78 00
fax +48 61 665 78 09
remedis@remedis.eu

NIP: 781-179-27-48
REGON: 300464078
KRS: 0000270485
Kapitał zakładowy: 6.330.010,20 zł

1.	WSTĘP	7
1.1.	WPROWADZENIE.....	8
1.2.	METODYKA PRAC NAD PROGRAMEM.....	9
1.3.	STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY STEGNA NA LATA 2007-2020	12
2.	DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO GOSPODARCZEJ GMINY STEGNA – ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA	16
2.1	PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	17
2.1.1	RYS HISTORYCZNY.....	17
2.1.2	POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIEĆ OSADNICZA	20
2.1.3	ZASOBY NATURALNE I WARUNKI PRZYRODNICZE GMINY	23
2.1.4	WALORY KULTUROWE I TURYSTYCZNE GMINY	32
2.2	SFERA SPOŁECZNA.....	40
2.2.1	DEMOGRAFIA	40
2.2.2	RYNEK PRACY.....	46
2.2.2.1	BEZROBOCIE	46
2.2.3	UCZESTNICTWO W KULTURZE.....	48
2.2.4	MIESZKALNICTWO	49
2.3	SFERA GOSPODARCZA	50
2.3.1	ROLNICTWO.....	50
2.3.2	PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	52
2.4	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	55
2.4.1	KOMUNIKACJA.....	55
2.4.2	INFRASTRUKTURA WODNO-KANALIZACYJNA	57
2.4.2.1	SIEĆ WODOCIĄGOWA	57
2.4.2.2	SANITACJA	58
2.4.3	GOSPODARKA ODPADAMI	59

2.4.4	INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA I GAZOWA	61
2.4.4.1	SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA.....	61
2.4.4.2	SIEĆ GAZOWA.....	61
2.4.5	INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA	62
2.4.6	CIEPŁOWNICTWO	62
2.4.7	ENERGIA ODNAWIALNA	62
2.5	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	62
2.5.1	EDUKACJA.....	62
2.5.2	KULTURA I SPORT	64
2.5.3	OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	67
2.5.3.1	OCHRONA ZDROWIA	67
2.5.3.2	POMOC SPOŁECZNA.....	67
2.5.4	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	68
2.6	MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNE GMINY	71
3.	ANALIZA GMINY STEGNA.....	74
3.1	BILANS MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY STEGNA	75
3.1.1	BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	75
3.1.2	BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA.....	76
3.1.3	BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	78
3.2	ANALIZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY STEGNA.....	79
3.2.1	POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ... ..	80
3.2.2	POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA	81
3.2.3	POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO.....	82
4.	OKREŚLENIE PROGRAMU ROZWOJU GMINY STEGNA.....	84
4.1.	ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY STEGNA.....	85
4.2.	ANALIZA SWOT/TOWS GMINY STEGNA	86
4.2.1.	KONSULTACJE SPOŁECZNE	86

4.2.2.	ANALIZA SWOT GMINY STEGNA.....	87
4.3.	CELE ROZWOJOWE GMINY STEGNA.....	91
5.	CELE ROZWOJOWE I PROGRAMY OPERACYJNE GMINY STEGNA.....	92
5.1.	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „ROZWÓJ GOSPODARCZY”	93
5.2.	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ”	98
5.3.	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „JAKOŚĆ ŻYCIA”	105
6.	PROGRAM ROZWOJU GMINY STEGNA A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE.....	110
6.1.	STRATEGIA EUROPA 2020	111
6.2.	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	111
6.3.	DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU „POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI.....	112
6.4.	RAPORT POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE.....	113
6.5.	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	113
6.6.	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE	114
6.7.	REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020.....	115
6.8.	STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI. DYNAMICZNA POLSKA 2020.....	115
6.9.	KRAJOWY PROGRAM OPERACYJNY NA LATA 2014-2020	116
6.9.1	PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO.....	116
6.9.2	PROGRAM OPERACYJNY INTELIGENTNY ROZWÓJ	116
6.9.3	PROGRAM OPERACYJNY POLSKA CYFROWA.....	116
6.9.4	PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA, EDUKACJA I ROZWÓJ.....	117
6.9.5	PROGRAM OPERACYJNY POMOC TECHNICZNA	117
6.10.	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020.....	118

6.11.	STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH OBSZARU METROPOLITALNEGO GDAŃSK-GDYNIA-SOPOT DO ROKU 2020.....	118
6.12.	STRATEGIA ROZWOJU POWIATU NOWODWORSKIEGO NA LATA 2014-2024.....	118
6.13.	STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY STEGNA NA LATA 2007-2020	119
7.	WDRAŻANIE PROGRAMU	120
7.1.	METODY ZARZĄDZANIA I MONITOROWANIA PROGRAMU ROZWOJU GMINY STEGNA NA LATA 2016-2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2025	121
7.2.	SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY MIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	122
7.3.	PUBLIC RELATIONS PROGRAMU ROZWOJU GMINY STEGNA	123
8.	ZAŁĄCZNIKI	124
	SPIS TABEL I RYSUNKÓW	178
	SPIS WYKRESÓW	181

1. WSTĘP

1.1. WPROWADZENIE

Program Rozwoju Gminy Stegna na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2025 (zwany dalej „Programem”) to plan działania wyznaczający strategiczne cele rozwoju gminy. Dokument ten realizuje ustawowe regulacje dotyczące prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o programy rozwoju oraz uprawnienia gminy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym do prowadzenie spraw pozostających w zakresie działania gminy, w tym uchwalania programów gospodarczych. Ustalenia zawarte w Programie stanowiąc będą podstawę długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Dokument będzie dotyczył działań władz gminy, ale także innych interesariuszy działających na rzecz tworzenia jak najlepszych warunków do rozwoju gminy. Obowiązujący dokument strategiczny (Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Stegna na lata 2007–2020) został opracowany w 2007 r., a więc aż 9 lat temu. Ten czas zmienił wiele w sytuacji całego kraju. Dlatego postanowiono zdefiniować cele i programy rozwojowe gminy Stegna. Istotnym elementem decyzji są doświadczenia z pozyskiwania środków pomocowych. Jak wiadomo, obecnie Polska jest w ostatnim okresie programowania przewidującym przepływ dużych środków służących wyrównywaniu szans krajów unijnych. Ważną przesłanką uzasadniającą potrzebę przygotowania nowego dokumentu jest zapewnienie spójności z całym katalogiem nowych dokumentów strategicznych na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym. Dokument składa się z trzech zasadniczych części:

- opisowej, będącej rodzajem „fotografii” stanu aktualnego gminy,
- analitycznej, służącej znalezieniu możliwości rozwojowych gminy,
- planistycznej, wskazującej konkretne programy i działania służące realizacji wskazanych podczas analizy celów.

Diagnoza prezentuje wyczerpujący obraz gminy. Na potrzeby przeprowadzonej analizy wykorzystano różne metody prezentacji danych. Korzystano z dwóch zasadniczych źródeł informacji. Jednym z nich były rejestry prowadzone w Urzędzie Gminy, drugim dane pozyskane z Banku Danych Lokalnych (prezentującego dane Głównego Urzędu Statystycznego). Bardzo ważnym źródłem informacji były wyniki pracy Zespołu Konsultacyjnego do spraw opracowania Programu Rozwoju Gminy Stegna na lata 2015–2020 oraz konsultacje społeczne.

Przyjęty i wdrażany Program pozwoli nie tylko efektywnie prowadzić politykę rozwoju gminy, ale także będzie zasadniczym dokumentem umożliwiającym skorzystanie z licznych

instrumentów finansowych wspierających rozwój lokalny i regionalny, w tym pochodzących z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020.

Należy pamiętać, że niniejszy dokument ma charakter otwarty, nie zamyka się przed zmianami i wprowadzaniem nie ujętych w aktualnej wersji dokumentu rozwiązań.

1.2. METODYKA PRAC NAD PROGRAMEM

Na podstawie stanu aktualnego i wyników prac osób zaangażowanych w określenie możliwości rozwojowych została przygotowana wizja rozwoju Gminy, realizujące ją cele strategiczne, programy i konkretne zadania. Istotnym pytaniem, na które trzeba sobie odpowiedzieć tworząc ten dokument jest zawsze, jaki przyjąć horyzont czasowy? W niniejszym Programie przyjęto perspektywę do roku 2020 z perspektywą do roku 2025.

Samorządowcy mają ogromną wiedzę o swoim terenie, dodatkowo optymalizują wydatki, dlatego przy tworzeniu niniejszego dokumentu posłużono się metodą partycypacyjno-eksperską. Skorzystano z wiedzy mieszkańców, zwłaszcza aktywnych w pracach samorządu, organizacji pozarządowych i biznesu. To oni byli głównymi autorami wyboru dróg rozwoju dla Gminy. Skorzystano z licznych danych dostępnych w Urzędzie Gminy, w zasobach Głównego Urzędu Statystycznego, innych instytucji publicznych (Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Wojewódzki itp.). Konsultanci Remedis SA współinicjowali spotkania, porządkowali i uzupełniali uzyskiwane informacje. Ponadto dokonali zintegrowanej, wielowątkowej analizy SWOT. Ważną rolą ekspertów zewnętrznych było odniesienie programu do innych, obowiązujących dokumentów (własnych Gminy, sąsiadów, innych dokumentów powiatowych, wojewódzkich, krajowych i unijnych).

Po przygotowaniu projektu Programu dokument został poddany konsultacjom społecznym, tak, aby finalnie przygotowany dokument był szeroko akceptowaną wizją rozwoju Gminy.

Prace nad Programem składały się z następujących elementów:

I. Określenie stanu aktualnego:

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej gminy. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- sytuacji demograficznej i społecznej,

- stanu infrastruktury technicznej, w szczególności spraw infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej,
- stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji,
- sytuacji gospodarczej,
- problematyki przestrzennej i mieszkaniowej.

- II. Określenie potencjału rozwojowego.
- III. Zagregowana analiza możliwości rozwoju.
- IV. Wizja rozwoju.
- V. Określenie Celów Strategicznych Programu.
- VI. Koordynacja Programu z innymi dokumentami strategicznymi.
- VII. Określenie zasad monitorowania i aktualizacji Programu.
- VIII. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Gminy projektu Programu.

W oparciu o powyższą metodę wyznaczone zostały kierunki rozwoju Gminy. Jak wcześniej wspomniano na poziomie szczegółowym zadanie realizacji Programu jest przejęte przez dokumenty operacyjne (budżety i WPF).

Podczas prac nad niniejszym dokumentem wykorzystano dokumenty strategiczne jednostek nadrzędnych:

- I. Strategia „Europa 2020”.
- II. Strategia Rozwoju Kraju 2020.
- III. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”.
- IV. Wewnętrzny dokument "Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in POLAND for the period 2014-2020", który określa podstawowe uwarunkowania i proponowane kierunki interwencji Europejskich Funduszy Strukturalnych Inwestycyjnych (Funduszy WRS) w perspektywie 2014-2020 w układzie tematycznym
- V. Raport „Polska 2030. Wyzwania Rozwojowe”.
- VI. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

- VII. Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki. Dynamiczna Polska 2020.
- VIII. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
- IX. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020.
- X. Polityka Transportowa Państwa.
- XI. Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.
- XII. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- XIII. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2020.
- XIV. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego.
- XV. Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2014-2020.

oraz dokumenty Gminy Stegna:

- I. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Stegna na lata 2007-2020.
- II. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.
- III. Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenie w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Stegna.
- IV. Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Stegna za rok 2015.
- V. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stegna.
- VI. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stegna na lata 2016-2026.
- VII. Plan Odnowy Miejscowości Stegna.
- VIII. Plan Odnowy Miejscowości Chełmek Osada.

Ze względu na naturalną potrzebę tworzenia dokumentów o charakterze strategicznym dla różnych obszarów aktywności przyjęto zasadę otwartości niniejszego dokumentu. Zmiany, uzupełnienia i modyfikacje polegać będą mogły zarówno na poprawianiu wprost dokumentu bazowego, jak i na dołączaniu innych dokumentów, jako uzupełnień Programu.

1.3. STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY STEGNA NA LATA 2007-2020

Strategia rozwoju gminy jest częścią planu rozwoju gospodarczego. Określa on nie tylko politykę rozwoju gospodarczego, ale omawia także kwestie kulturalne, środowiskowe lokalnej społeczności oraz ogólną tematykę społeczną. Strategia zawiera wizję i metody pozwalające na jej realizację. Obrazuje możliwości rozwojowe gminy na przyszłość, nakreśla ramy procesów decyzyjnych i cele jakie lokalna społeczność pragnie osiągnąć. Proces planowania strategicznego pozwala w sposób zaangażować obywateli w proces podejmowania decyzji. Przyjmując strategię społeczność wypracowuje porozumienie odnośnie do zasadniczych celów i kierunków rozwoju, zobowiązując jednocześnie lokalne władze do stworzenia odpowiedniej struktury organizacyjnej gminy i zarządzania finansami w sposób nakierowany na realizację tych celów. Aktualna Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Stegna powstała w 2007. Roztoczyła przed samorządem następujące kierunki strategiczne:

- **INFRASTRUKTURA:**
 - **Cele pierwszorzędne:**
 - Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kanalizacji sanitarnej,
 - Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego istniejącej sieci dróg,
 - Podjąć działania w kierunku przebudowy i budowy nowej infrastruktury wodociągowej w obszarze gminy,
 - **Cele drugorzędne:**
 - Rozbudować infrastrukturę okołodrogową, zwłaszcza w obszarach zamieszkałych i proturystycznych,
 - Podjąć działania w kierunku budowy infrastruktury sportowej,
 - Stworzyć warunki do rozbudowy infrastruktury oświatowej,
 - **Cele trzeciorzędne:**
 - Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej na terenie gminy,
 - Umożliwić rozwój bazy turystycznej na terenie gminy,

- Stworzyć warunki do budowy sieci gazowniczej na terenie gminy,
- GOSPODARKA:
 - Cele pierwszorzędne:
 - Działać na rzecz efektywnego pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych środków pozabudżetowych na rzecz rozwoju Gminy Stegna,
 - Wykorzystać istniejące walory krajobrazowo-przyrodnicze do rozwoju gospodarczego gminy,
 - Podjąć działania promocyjne i edukacyjne w kierunku wykorzystania położenia gminy w bezpośrednim sąsiedztwie Morza Bałtyckiego i głównych szlaków komunikacyjnych na rzecz rozwoju działalności gospodarczej mieszkańców,
 - Cele drugorzędne:
 - Stworzyć warunki do rozwoju rzemiosła, w tym odtworzenia dawnych zawodów dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy,
 - Stworzyć warunki dla aktywnej promocji gminy na forum krajowym i międzynarodowym,
 - Stworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i rekreacji,
 - Cele trzeciorzędne:
 - Stworzyć warunki do rozwoju istniejącej oferty turystyki kwalifikowanej,
 - Umożliwić rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy, w tym pod kątem produktu lokalnego,
 - Umożliwić inwestorom zewnętrznym większy wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy,
- PRZESTRZEŃ:
 - Cele pierwszorzędne:
 - Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji,
 - Podjąć działania umożliwiające likwidację zaniedbań w zakresie melioracji i regulacji stosunków wodnych na terenie gminy Stegna,
 - Podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich, rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego,
 - Cele drugorzędne:

- Wspierać procesy restrukturyzacji w rolnictwie,
 - Podjąć działania w kierunku poprawy komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej na terenie gminy,
 - Wykorzystać dobre położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie Morza Bałtyckiego dla rozwoju istniejących funkcji turystycznych i powstania nowych produktów turystycznych,
- Cele trzeciorzędne:
 - Działać na rzecz estetyzacji gminy,
 - Sprzyjać wykorzystaniu formuły partnerstwa publiczno-prywatnego dla rozwoju poszczególnych przestrzeni gospodarczych gminy,
 - Przygotować nowe tereny osadnicze poprzez ich uzbrojenie i promocję,
- SPOŁECZNOŚĆ:
 - Cele pierwszorzędne:
 - Stworzyć warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego dzieci, młodzieży i całego społeczeństwa gminy,
 - Podjąć działania w kierunku poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy,
 - Stworzyć warunki do tworzenia nowych miejsc pracy,
 - Cele drugorzędne:
 - Stworzyć warunki równego dostępu do kultury, nauki, sportu i rekreacji wszystkim mieszkańcom gminy,
 - Przeciwdziałać patologiom społecznym występującym na terenie gminy,
 - Stwarzać warunki dla działań na rzecz zwiększenia oferty i poprawy jakości świadczonych usług zdrowotnych,
 - Cele trzeciorzędne:
 - Tworzyć warunki do rozwoju różnych form edukacji pozaszkolnej w oparciu o istniejącą bazę kulturalną i oświatową,
 - Podjąć działania w kierunku zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców gminy,
 - Działać na rzecz niwelowania społecznych skutków długotrwałego bezrobocia,
- EKOLOGIA:
 - Cele pierwszorzędne:

- Podjąć działania w kierunku stworzenia sprawnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków,
- Działać na rzecz poprawy jakości dostarczanej wody pitnej na terenie gminy,
- Wdrażać i upowszechniać wśród społeczności lokalnej selektywną zbiórkę odpadów
- Cele drugorzędne:
 - Podjąć działania w kierunku realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony wód stałych, cieków i rzek,
 - Podjąć działania w kierunku ochrony powietrza w strefach zamieszkania i obszarach proturystycznych,
 - Stworzyć warunki do gospodarczego wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- Cele trzeciorzędne:
 - Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
 - Podjąć działania dla utrzymania obszarów czystego krajobrazu,
 - Umożliwić wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy do rozwoju agroturystyki i turystyki kwalifikowanej.

2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO GOSPODARCZEJ GMINY STEGNA – ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA

2.1 PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

2.1.1 RYS HISTORYCZNY

Historycznie teren gminy Stegna do XIII wieku należał do książąt pomorskich, którzy utrzymywali gródek warowny w Przemysławie, od 1309 do 1454 wchodził w skład państwa krzyżackiego, następnie w części po północnej stronie Szkarpawy do Gdańska, po południowej do Ekonomii Malborskiej tzw. Wielkich Żuław Malborskich. Zachodnia część fragmentu Ekonomii została w XVI w. wydzierżawiona tworząc tzw. domenę Barwaldzką. Po II Rozbiorze Polski gmina znalazła się w obrębie Królestwa Pruskiego, potem do 1919 r. w cesarstwie niemieckim, prowincji Prusy Zachodnie. W okresie 1919-1939 w obszarze Wolnego Miasta Gdańska, w latach 1939-1945 włączona do III Rzeszy, a od 1945 w granicach państwa Polskiego. Do 1975 roku gmina leżała w woj. gdańskim, w latach 1975-1999 w województwie elbląskim, a od 1999 r. w województwie pomorskim¹.

Najwcześniejsze informacje o Mikoszewie, Jantarze i Steganie pochodzą z XIII, XIV i XV wieku. We wczesnym średniowieczu wiódł tędy szlak handlowy do Sambii, a głównym towarem był bursztyn. W wieku XV przebiegała tu ważna droga pocztowa z Gdańska do Królewca. Już w XIII wieku Krzyżacy sprowadzili na te tereny osadników z Flandrii, którzy potrafili odwodnić Żuławy. Jednak intensywne działania melioracyjne zapoczątkowali mennonici, którzy przybyli na te ziemie z Holandii. Ich dziełem były nie tylko osuszone uprawne ziemie, rozwój rolnictwa, ale i charakterystyczne budowle. Do dzisiaj zachowały się liczne domy podcieniowe i gburskie.

Pierwsza wzmianka historyczna o Steganie związana jest z rokiem 1432. Na terenach dziś należących do Stegny, 600 lat temu znajdowały się dwie wsie - Stegna - morska osada rybacka oraz Kobbelgrube (stadnina kłaczy) - okolice kościoła. Pod koniec wojny trzynastoletniej Mistrz krzyżacki Ludwik von Erlichhausen podjął się śmiałej próby opanowania drogi wodnej do Gdańska. Po 4-dniowej bitwie zepchnięto Krzyżaków na Zalew, a późniejszy atak wojsk Stollego oraz okrętów z Elbląga rozgromiły flotę Wielkiego Mistrza. Fakt ten nazwano morskim zwycięstwem na Zalewie Wiślanym. Na terenie dzisiejszej miejscowości Stegna w roku 1465 prowadzone były rokowania pokojowe w sprawie zakończenia wojny trzynastoletniej, w których polskiego króla Kazimierza Jagiellończyka reprezentował znany kronikarz, autor "Dziejów Polskich" - Jan Długosz. W starej części wsi zachowały się nieliczne domy drewniane z połowy XIX w. Najcenniejszym zabytkiem Stegny jest kościół parafialny p.w. Najświętszego

¹ Źródło: <http://turystyka-stegna.pl>, wgląd sierpień 2016 r.

Serca Pana Jezusa z barokowymi organami. W wielu wsiach gminy Stegna znajdują się zabytki stanowiące świadectwo działalności mennonitów na tych terenach. Żywe skanseny budownictwa drewnianego z przełomu XVIII i XIX wieku stanowią wsie Drewnica, Tujsk i Żuławki, w których zachowały się m.in. zagrody holenderskie, domy gburские i domy podcieniowe².

Rysunek 1 Mapa Żuław Wiślanych z 1735 roku (źródło: <http://stegna.pl/kat/id/156>, wgląd sierpień 2016 r.)

Kilka nazw miejscowości w pobliżu Stegny należy do niemieckich nazw dzierzawczych, pochodzących od nazw osobowych założycieli i pierwszych właścicieli wsi. Bärenwalde (dzisiejsza Niedźwiedzica), to nazwa wywodząca się od założyciela wsi Petera Bäre.

- Nazwa Fürstenwerder (dzisiejsze Żuławki) związana jest z nazwami Fürst, czyli książę i werder, a więc Żuławą lub Żuławami,
- Nazwa Mikoszewa - Nikloswald pochodzi od imienia Niklaus (Mikołaj).

W średniowieczu teren gminy Stegna był stale zagrożony przez powódzie. Dla ochrony rozwijającego się osadnictwa w XIV wieku podjęto prace przy budowie zabezpieczeń - wałów. W czasie wojny trzynastoletniej ziemie gminy Stegna stały się areną zmagania polsko-krzyżackich. W jej wyniku spalono wsie Przemysław i Jantar, a Żuławy zostały przyłączone do państwa polskiego. W 1703 r. tereny Żuław ponownie stały się obszarem działań wojennych, tym razem w toku wielkiej wojny północnej (1700-1721). Wiek XIX to dla Żuław okres dużych zmian. Zapoczątkowano je w rolnictwie. W 1835 r. wprowadzono uprawę buraka cukrowego. Wielkim impulsem dla rozwoju przemysłu spożywczego na Żuławach był rozwój kolei.

² Źródło: <http://www.zalew.org.pl/stegnab.phtml>, wgląd sierpień 2016 r.

W końcu XIX w. zbudowano także kolej wąskotorową. Sprzyjała ona rozwojowi turystyki. Rozwój gospodarczy przerywały klęski, często nawiedzające Żuławy w XIX stuleciu. Obok powodujących wielkie zniszczenia materialne powodzi mieszkańców dziesiątkowały choroby. Najważniejszą XIX-wieczną inwestycją było podjęcie akcji przekopu Wisły. Głównym zajęciem mieszkańców okolic Stegny było rolnictwo. Część mieszkańców utrzymywała się jednak z innych źródeł – z turystyki czy też rybołówstwa. Ta ostatnia gałąź rozwinęła się zwłaszcza w Mikoszewie. Dla odtworzenia osadnictwa w okolicy Stegny niezwykle istotne było przywrócenie komunikacji. W 1946 roku uruchomiono kolej wąskotorową łączącą Gdańsk ze Świbnem, a dalej z Nowym Dworem Gdańskim. Stacje kolejowe istniały w Stegnej, Jantarze i Mikoszewie. W dość niecodzienny sposób pociąg przeprowadzał się przez Wisłę: w Świbnie na prom załadowywano tylko lokomotywę, pierwszy wagon i pasażerów. Wagony osobowe pozostawały na brzegu. Wcześniej, bo już w 1945 r. uruchomiono w Świbnie prom dla ruchu kołowego i pieszego. Jednak prom ten nie cieszył się dobrą opinią – w Wigilię 1945 roku zerwała się lina, a prom zniosło na Bałtyk, gdzie znaleziono go 27 grudnia. Pasażerowie przeżyli zdarzenie, ale wiele osób bało się później tej przeprawy. Mimo problemów politycznych i braku odpowiednio wykształconych osadników stopniowo Żuławy zostały podniesione z powojennej ruiny. Rozwinęło się rolnictwo, wybudowano nowe szkoły w Stegnej, Junoszyńcu i Mikoszewie. W miejscowościach nadmorskich rozwinęła się także turystyka. Powstało kilkadziesiąt ośrodków wypoczynkowych i odpowiednie zaplecze gastronomiczne³.

Herbem Gminy jest złota łódź w polu błękitnym na fali biało-błękitnej, z olinowaniem i masztem, na którym żagiel biały i tarcza czerwona z orłem biało-srebrnym, obok którego stoi rycerz w kolczudze srebrnej i tunice czerwonej wsparty na mieczu srebrnym z rękojeścią złotą. Gmina Stegna posiada również swoje logo.

Rysunek 2 Logo Gminy Stegna (źródło: <http://turystyka-stegna.pl/?p=gmina>, wgląd sierpień 2016 r.)

³ Źródło: <http://gminastegna.jimdo.com/historia/historia-gminy-stegna/>, wgląd sierpień 2016 r.

2.1.2 POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIEĆ OSADNICZA

Gmina Stegna położona jest w północno-wschodniej części województwa pomorskiego i północno-zachodniej części powiatu nowodworskiego. Północna część gminy położona jest na Mierzei Wiślanej, natomiast pozostałe obszary gminy leżą na terenie Żuław Gdańskich. Jej zachodnia granica przebiega na rzece Wiśle a północna stanowi linię brzegową Zatoki Gdańskiej. Gmina graniczy od wschodu z gminą Sztutowo, od południa z gminą Nowy Dwór Gdański i gminą Ostaszewo, od zachodu z gminą Cedry Wielkie (powiat gdański) i miastem Gdańsk.

Rysunek 3 Gmina Stegna na mapie powiatu nowodworskiego (źródło: www.osp.org.pl, wgląd sierpień 2016 r.)

Gmina Stegna jest jedną z największych gmin wiejskich w Polsce. Zajmuje powierzchnię 170 km² (17.009 ha) co stanowi 25,30% powierzchni powiatu i 0,93% powierzchni województwa. W 2015 roku zamieszkała była przez 9.844 osoby (27,23% ludności powiatu i 0,42% ludności województwa). Siedzibą władz gminy jest miejscowość Stegna.

Rysunek 4 Odległość [km] Stegny od niektórych, większych miejscowości (opracowanie własne, kilometrów www.mapa.pf.pl, wgląd sierpień 2016 r.)

Sieć osadniczą Gminy Stegna tworzy 31 miejscowości podzielonych na 24 sołectw⁴a.
W najbliższym czasie planowane jest utworzenie sołectwa Wybicko.

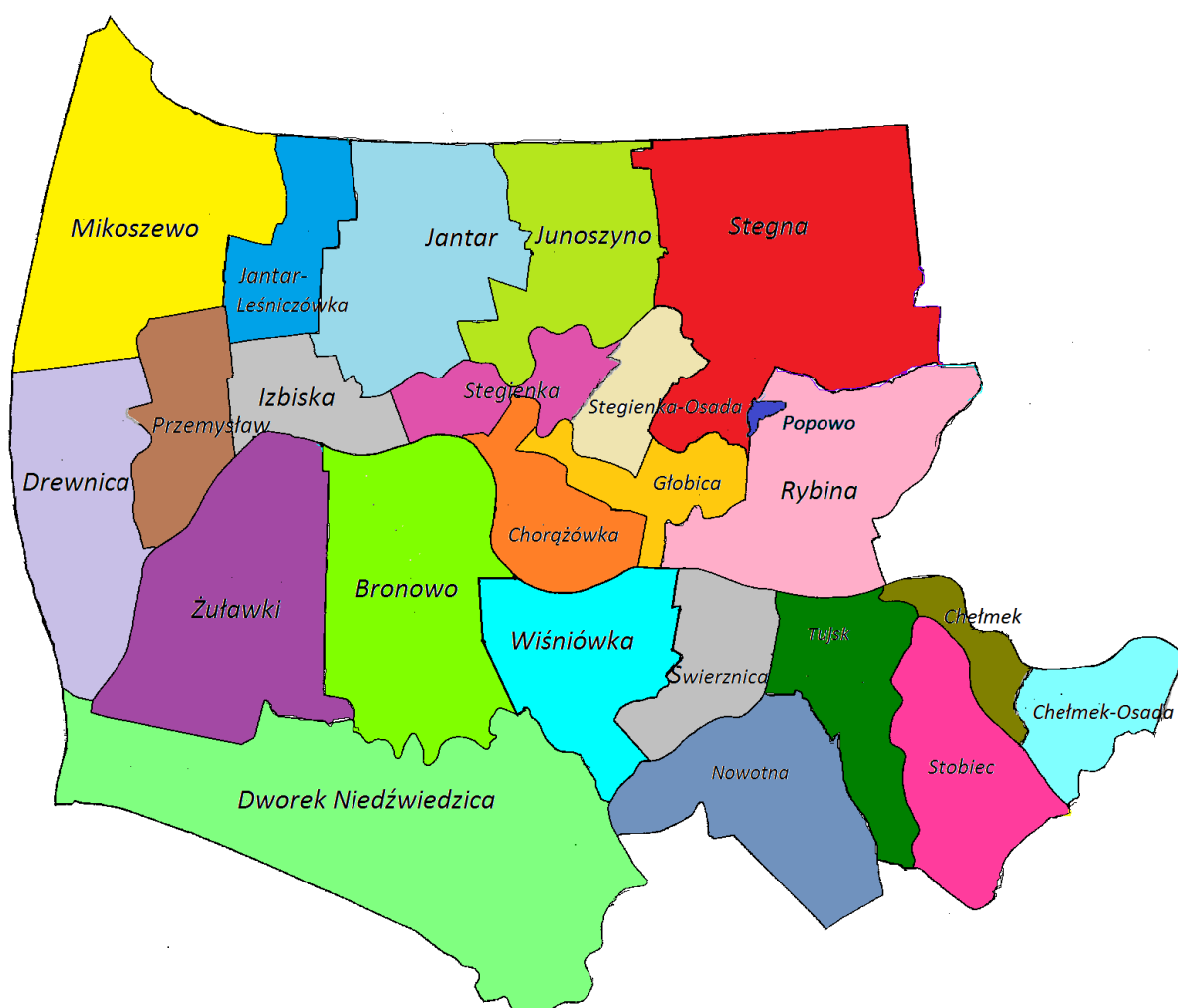
Tabela 1 SIEĆ OSADNICZA GMINY STEGNA (18.11.2016 r.)

LP.	SOŁECTWO	LICZBA MIESZKAŃCÓW	POWIERZCHNIA SOŁECTWA
Gmina Stegna		9.917 (p. stały + p. czasowy)	17.009 ha
1.	Sołectwo Bronowo: • Broniewo • Bronowo	359 p. stały 144, p. czasowy 2 = 146 p. stały 212, p. czasowy 1 = 213	1.127 ha
2.	Sołectwo Chełmek: • Chełmek	28 p. stały 28, p. czasowy 0 = 28	156 ha
3.	Sołectwo Chełmek-Osada: • Chełmek-Osada	248 p. stały 246, p. czasowy 2 = 248	392 ha
4.	Sołectwo Chorążówka: • Chorążówka	59 p. stały 55, p. czasowy 4 = 59	419 ha
5.	Sołectwo Drewnica: • Drewnica	891 p. stały 881, p. czasowy 10 = 891	844 ha
6.	Sołectwo Dworek-Niedźwiedzica: • Niedźwiedzica • Niedźwiedzówka • Dworek • Wybicko • Stare Babki	656 p. stały 111, p. czasowy 3 = 114 p. stały 151, p. czasowy 0 = 151 p. stały 172, p. czasowy 2 = 174 p. stały 139, p. czasowy 6 = 145 p. stały 71, p. czasowy 1 = 72	2.227 ha
7.	Sołectwo Głobica: • Głobica	50 p. stały 50, p. czasowy 0 = 50	303 ha
8.	Sołectwo Izbiska • Izbiska	95 p. stały 95, p. czasowy 0 = 95	343 ha
9.	Sołectwo Jantar: • Jantar	775 p. stały 741, p. czasowy 34 = 775	908 ha
10.	Sołectwo Jantar-Leśniczówka: • Jantar-Leśniczówka	219 p. stały 216, p. czasowy 3 = 219	399 ha
11.	Sołectwo Junoszyno: • Junoszyno	445 p. stały 432, p. czasowy 13 = 445	727 ha
12.	Sołectwo Mikoszewo: • Mikoszewo	760 p. stały 749, p. czasowy 11 = 760	1.296 ha
13.	Sołectwo Nowotna: • Nowotna	316 p. stały 313, p. czasowy 3 = 316	797 ha
14.	Sołectwo Popowo • Popowo	99 p. stały 98, p. czasowy 1 = 99	3,6 ha
15.	Sołectwo Przemysław: • Przemysław	344 p. stały 342, p. czasowy 2 = 344	433 ha
16.	Sołectwo Rybina: • Rybina	410 p. stały 395, p. czasowy 15 = 410	972,4 ha
17.	Sołectwo Stegienka: • Stegienka	127 p. stały 126, p. czasowy 1 = 127	308 ha
18.	Sołectwo Stegienka-Osada: • Stegienka-Osada	157 p. stały 155, p. czasowy 2 = 157	275 ha

⁴ Patrz aktualizacja – Załącznik 1, str. 125

19. Sołectwo Stegna:	2.396	
• Stegna	p. stały 2.318, p. czasowy 78 = 2.396	1.642 ha
20. Sołectwo Stobiec:	180	
• Stobiec	p. stały 177, p. czasowy 3 = 180	646 ha
21. Sołectwo Świerznica:	136	
• Świerznica	p. stały 136, p. czasowy 0 = 137	400 ha
22. Sołectwo Tujsk:	366	
• Tujsk	p. stały 358, p. czasowy 8 = 366	513 ha
23. Sołectwo Wiśniówka	214	
• Wiśniówka	p. stały 162, p. czasowy 2 = 164	705 ha
• Szkarpawa	p. stały 50, p. czasowy 0 = 50	
24. Sołectwo Żuławki:	587	
• Książęce Żuławki	p. stały 135, p. czasowy 1 = 136	1.173 ha
• Żuławki	p. stały 450, p. czasowy 1 = 451	

Źródło: Urząd Gminy Stegna

Rysunek 5 Mapa gminy Stegna z podziałem na sołectwa (źródło: Urząd Gminy Stegna)

Sieć osadniczą gminy tworzą:

- Wsie duże (ponad 500 mieszkańców) – Drewnica, Jantar, Mikoszewo, Stegna,

- Wsie średnie (300 – 500 mieszkańców) – Junoszyno, Nowotna, Przemysław, Rybina, Tujsk, Żuławki,
- Wsie małe (150 – 300 mieszkańców) – Bronowo, Wiśniówka, Chełmek-Osada, Niedźwiedziówka, Dworek, Jantar-Leśniczówka, Stegienka-Osada, Stobiec,
- Wsie bardzo małe (do 150 mieszkańców) – Broniewo, Szarpawa, Chełmek, Chorążówka, Niedźwiedzica, Wybicko, Stare Babki, Głobice, Izbiska, Popowo, Stegienka, Świerznica, Książęce Żuławy.

2.1.3 ZASOBY NATURALNE I WARUNKI PRZYRODNICZE GMINY

Według podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez Jerzego Kondrackiego⁵ Gmina Stegna leży w obrębie megaregionu *Pozaalpejska Europa Środkowa*, prowincji *Niż Środkowoeuropejski*, podprowincji *Pobrzeża Południowobałtyckie*, w makroregionie *Pobrzeże Gdańskie* oraz w granicach dwóch mezoregionów: *Mierzeja Wiślana i Żuławy Wiślane*.

Znajdująca się w północno-zachodniej części gminy Mierzeja Wiślana, jest piaszczystym wałem z wydrami o wysokości przekraczającej 30 m, powstałymi pod wpływem działalności fal i dryfu piasków pochodzących z abrazji brzegów Płw. Sambii. Mierzeja ma szerokość 1-2 km, w części zachodniej jest zrosnięta z deltą Wisły. Cechą charakterystyczną rzeźby Mierzei Wiślanej jest jej strefowość. Na mierzejowym fragmencie gminy Stegna można wyróżnić następujące odcinki o odrębnych cechach geomorfologicznych:

- **Jantar-Sztutowo:** piaszczysta plaża z wałem wydmy przedniej i strefą wydmy przyplażowych, wydmy są porozdzielane różnokształtymi obniżeniami międzywydmowymi. Najbardziej wyrazisty element rzeźby stanowi 25-cio metrowy wał wydmy oddzielający kompleks wydmy od równiny mierzejowej przechodzącej w równinę deltową Żuław. Cechą równiny mierzejowej jest rzeźba wydmy.
- **Jantar do wschodniej granicy gminy:** wzdłuż brzegu morskiego ciągnie się pas plaży, wał wydmy przedniej i wydmy przyplażowych, charakterystyczne są obniżenia terenowe zamykające obszar wydmy w południowej części Mierzei.

⁵ Kondracki J. 2013: Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Pozostały obszar gminy zajmują Żuławy Wiślane. Jest to nisko położona równina utworzona przez akumulacje namułów rzecznych w ciągu ostatnich 5 tys. lat. Wiek najstarszych osadów dennych ocenia się na 6-9 tys. lat⁶.

GRUNTY

W żuławskiej części gminy Stegny dominują gleby aluwialne:

- mady ciężkie – bardzo żyzne, wymagające bardzo starannej uprawy ze względu na dużą wrażliwość na zmiany wilgotnościowe (oglejenie),
- mady średnie – bardzo żyzne, o dobrych właściwościach fizycznych, zaliczane do najlepszych gleb w Polsce,
- mady lekkie – przewiewne, stosunkowo uboższe w składniki pokarmowe.

Gleby te zaliczane są do klas bonitacyjnych od I do IVa o wysokiej jakości i przydatności rolniczej. Na obszarze tym dominuje powierzchniowo kompleks pszenno-dobry w mozaice z kompleksami żytnymi. Lokalnie występuje kompleks pszenno-bardzo dobry. W obszarze przejściowym między Mierzeją Wiślaną a Żuławami występują gleby słabo wykształcone. Przeważają grunty klasyfikowane jako użytki zielone średnie, słabe i bardzo słabe na piaskach luźnych oraz glebach torfowych i murszowatych. W części mierzejowej dominują gleby słabo wykształcone oraz gleby bielcowe. Ponadto, w miejscach o nie przekształconym reżimie wodnym występują gleby torfowe, a na terenach o stale wysokim poziomie wód gruntowych gleby glejowe. W międzywalu Wisły występują młode mady o niewykształconym profilu⁷. O warunkach dla rozwoju rolnictwa w gminie decyduje wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wg IUNG w Puławach). Wynosi on (w skali 100 pkt.) w gminie Stegna 91,2 pkt. Gleby północnej części gminy to gleby bielcowe wytworzone z piasków słabo gliniastych i gliniastych różnego pochodzenia. Na wydmach strefy nadmorskiej występują gleby słabo wykształcone z piasków morskich i eolicznych, wykazujące tendencje rozwojowe w kierunku gleb bielicoziemnych. Zagłębienia i obniżenia zajęte są przez gleby hydrogeniczne, głównie torfowe. Na równinie Mierzei Wiślanej występują dobrze wykształcone bielice i gleby kopalne. W strefie przejściowej między Żuławami a Mierzeją Wiślaną wykształciły się gleby hydrogeniczne i napływowe: gleby torfowe torfowisk niskich, torfowo-glejowe, mady rzeczne, lokalnie bielice i gleby glejobielcowe. Dominują gleby o odczynie kwaśnym i lekko kwaśnym⁸.

⁶ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020, s. 37

⁷ Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stegna, s. 15

⁸ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020, s. 39

Powierzchnia gruntów użytkowych rolnych w gminie wynosi 13.234 ha (77,81%), w tym gruntów ornych – 9.055 ha (68,42%), zaś łąk i pastwisk 3.206 ha (24,23%). Sady zajmują powierzchnię ok. 22 ha. Ze względu na użytkowanie gruntów gmina Stegna jest gminą typowo rolniczą.

Tabela 2 POWIERZCHNIA GEODEZYJNA GRUNTÓW W GMINIE STEGNA

GRUNTY	POWIERZCHNIA [ha]
Obszar Gminy Stegna	17.009
Powierzchnia łądowa	16.479
Użytki rolne razem	13.234
• Grunty orne	9.055
• Sady	22
• Łąki trwałe	2.176
• Pastwiska trwałe	1.030
• Grunty rolne zabudowane	269
• Grunty pod stawami	7
• Grunty pod rowami	675
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	1.913
• Lasy	1.823
Grunty pod wodami	530
• Morskimi wewnętrznymi	5
• Płynącymi	455
• Stojącymi	70
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	826
• Tereny mieszkaniowe	148
• Tereny przemysłowe	3
• Tereny inne zabudowane	117
• Tereny zurbanizowane niezabudowane	35
• Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	5
• Tereny komunikacyjne – drogi	495
• Tereny komunikacyjne – tereny kolejowe	23
Użytki ekologiczne	0
Nieużytki	377
Tereny różne	129

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd styczeń 2017 r.)

Stan gleb na terenie gminy Stegna jest stosunkowo dobry, z wyjątkiem bezpośrednio przyległych do głównych dróg. Zagrożeniem dla gleb przyległych do pasów drogowych są spaliny pojazdów mechanicznych (m.in. Pb, WWA) oraz zasolenie z zimowego utrzymania dróg.

SUROWCE NATURALNE⁹

Zasoby surowców naturalnych w analizowanym rejonie są niewielkie. Żuławy uznane są jako największe pradziejowe „zagłębienie” bursztyniarskie. Ślady przetwórstwa bursztynu odkryto również na terenie gminy Stegna, we wsi Niedźwiedziówka. Obecnie eksploatowane są złoża bursztynów w Wiślince. Okresowo pozyskiwane są żwiry budowlane przy refulacji koryta

⁹ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020, s. 38

Wisły. W granicach gminy Stegna nie występują wyznaczone na podstawie prawa górniczego i geologicznego tereny górnicze.

Bardzo prawdopodobne jest występowanie na terenie gminy Stegna złóż tzw. „gazu łupkowego” (tzw. „shell gas”), tj. gazu ziemnego zalegającego w tzw. złożach łupkowych. W ramach prac obejmujących badanie złóż oraz w dalszej perspektywie, wydobycie „gazu łupkowego” wskazana jest ścisła współpraca i wspólne działania gminy Stegna praktycznie ze wszystkimi sąsiednimi gminami – taka współpraca jest wymagana ze względów na ochronę środowiska, a szczególności ochronę zasobów wód podziemnych. Należy zaznaczyć, że na terenie Pomorza, już rozpoczęto poszukiwania gazu ziemnego ze złóż łupkowych.

WODY¹⁰

System hydrograficzny Mierzei Wiślanej wynika z budowy geologicznej. Piaszczyste utwory budujące Mierzeje sprzyjają infiltracji wód opadowych. Poza podmokłościami i niewielkimi zbiornikami występującymi w zagłębieniach, brak naturalnych elementów sieci hydrograficznej. Żuławska część gminy charakteryzuje się dużą gęstością sieci wodnej, dominacją antropogenicznych elementów, wymuszonym obiegiem wody i obecnością starorzeczy. Główną rzeką gminy jest Szkarpawa. Jest ona prawobrzeżnym, ujściowym ramieniem Wisły uchodzącym do Zalewu Wiślanego. W miejscowości Rybina rozdziela się na Wisłę Królewiecką i Wisłę Elbląską. Jest połączona z Wisłą w 931,2 km służą „Gdańska Głowa”. Całkowita długość rzeki do Osłonki gdzie uchodzi do Zalewu Wiślanego wynosi 25,4 km. Rzeka na całej swej długości jest obwałowana, w odległości około 16 km od „Gdańskiej Głowy” oddziela się jedno z ramion ujściowych – Wisła Królewiecka, również obwałowana. Od oddzielenia się Wisły Królewieckiej Szkarpawa nazywana jest Wisłą Elbląską.

Najważniejszą XIX-wieczną inwestycją w rejonie Stegny było wykonanie przekopu Wisły. Liczne i groźne powodzie, jakie w tym stuleciu nawiedzały wszystkie części Żuław doprowadziły do akcji regulacji Wisły. Projekt zakładał budowę sztucznego połączenia Wisły z Zatoką Gdańską. Prace przygotowawcze rozpoczęto w 1889 roku, a w 1891 przebieg przyszłego przekopu był już wyznaczony w terenie. Przekop miał 7,1 km długości i od 250 do 400 m szerokości. Realizacja projektu wymagała wykupienia 700 ha ziemi oraz 67 domów mieszkalnych i 25 zabudowań gospodarczych. Zostało to sprawnie przeprowadzone. Już wiosną 1891 r. rozpoczęto pracę. W trakcie prac wydobyto i zużytkowano na wały przeciwpowodziowe 7,2

¹⁰ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020, s. 41

mln m³ ziemi. Mimo licznych trudności już 31 marca 1895 r. o godzinie 15:45 przekop Wisły został otwarty. W 1914 r. ukończono kolejny etap prac, związany z odcięciem Nogatu. W kontynuowaniu regulacji przeszkodził wybuch I wojny światowej. Ta inwestycja opłaciła się, ponieważ zagrożenie powodziowe zostało zmniejszone¹¹.

Teren gminy Stegna jak cały obszar powiatu nowodworskiego na podstawie kryteriów hydrostrukturalnych oraz udziału głównych poziomów wodonośnych należy do makroregionu północno-wschodniego a w obrębie tego makroregionu do regionu gdańskiego z subregionem żuławskim. Są to wody czwartorzędowe ze względu na słabą izolację zagrożone zanieczyszczeniami powierzchniowymi i ingresją wód morskich. Dolna granica występowania wód słodkich intensywnej wymiany zalega na około 300 m p.p.m. W obrębie Mierzei Wiślanej poziom wodonośny pokrywają osady namułowe z wkładkami piaszczystymi, w których występują wody zaskórne, oraz utwory eoliczne z charakterystycznymi soczewkami wodnymi zalegającymi na wodach słonych. Wody gruntowe na Mierzei występują płytko w utworach wydmych. Są to wody płytkie, wspierane na wodach słonych infiltrujących od strony morza. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku nie prowadzi monitoringu wód podziemnych na terenie Gminy Stegna.

PRZYRODA

Lasy na terenie gminy Stegna zajmują 1.823 ha tj. 10,71% ogólnej powierzchni terenu, która jest wyższa od lesistości powiatu (8,31%) ale niższa niż lesistość województwa (37,22%).

OBSZARY NATURA 2000

Dolina Dolnej Wisły (kod obszaru PLB040003) – jej całkowita powierzchnia to 33.559 ha. Obszar obejmuje prawie naturalną dolinę Dolnej Wisły. Rzeka płynie w naturalnym korycie prawie na całym odcinku, z namuliskami, łachami piaszczystymi i wysepkami, w dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie; brzegi pokryte są mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łęgowych, a także pól uprawnych i pastwisk. Miejscami dolinę Wisły ograniczają wysokie skarpy, na których utrzymują się murawy kserotermiczne i grądy zboczowe. teren stanowi bardzo ważną ostoję dla ptaków migrujących i zimujących (m.in. zimowisko bielika). W okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w obrębie obszaru w bardzo dużych koncentracjach - do 50 000 osobników. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Szczególne znaczenie mają populacje

¹¹ Źródło: <http://turystyka-stegna.pl/?p=turystyka&typ=2&id=13>, wgląd sierpień 2016 r.

gatunków takich jak: bielik, gęś, nurogęś, ohar, rybitwa białoczarna, rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrygojad, bielaczek. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje także derkacz, mewa czarnogłowa, sieweczka rzeczna. Bogata fauna innych zwierząt kręgowych, bogata flora roślin naczyniowych (ok.1350 gatunków) z licznymi gatunkami zagrożonymi i prawnie chronionymi, silnie zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym zachowane różne typy łągów, a także cenne murawy kserotermiczne wskazuje na bardzo wysoką wartość przyrodniczą tego obszaru¹².

Ujście Wisły (kod obszaru PLB220004) – obszar o powierzchni 1.748,1 ha. Obejmuje fragment zewnętrznej delty Wisły, od nieczynnego obecnie ujścia Wisły Śmiałej na zachodzie, po aktualne ujście Wisły Przekopu i jego okolice – lądowe i morskie, na wschodzie. Do obszaru włączono 12-kilometrowy pas wybrzeża Wyspy Sobieszewskiej, łączący oba ujścia oraz przyujściowy odcinek głównego koryta Wisły, tzw. Przekop, wraz z jej międzywalem, o długości ok. 6 km, rozciągający się od morza, na północy, do miejscowości Przegalina, na południu. Międzywale Wisły Przekopu zajęte jest przez otwarte pastwiska. Na przedpolu czynnego ujścia Wisły istnieje aktywny stożek ujściowy. Zachodni kraniec obszaru stanowi rezerwat Ptasi Raj, wschodni – rezerwat Mewia Łacha. W obu rezerwach występuje mozaika siedlisk, obejmująca przymorskie, płytkie, słodkowodne jeziora, rozległe płaty szuwaru trzcinowego, występującego w przybrzeżnej strefie jezior oraz na dawnych łąkach słonoroślowych (Ptasi Raj), oraz piaszczyste mierzeje, odcinające jeziora od Bałtyku. Znaczne fragmenty terenu zajmują typowe wydmy białe lub szare, w wielu miejscach utrwalone nasadzeniami z roślinności obcej siedlisku. Obszary morskie zajmują 17% obszaru, nadmorskie wydmy i piaszczyste plaże – 15%, wody śródlądowe (stojące i płynące) – 30%, siedliska łąkowe i zaroślowe, wrzosowiska – 12%, siedliska leśne – 14%, a torfowiska, bagna 12%. Obszar charakteryzuje różnorodność siedlisk; niektóre z nich podlegają dynamicznym przemianom i układają się w ciągi sukcesyjne, prowadzące od pionierskich zbiorowisk plaży do zbiorowisk borowych. We florze naczyniowej stwierdzono obecność prawie 530 taksonów. Bardzo ciekawy jest aster solny, gatunek występujący na zasolonych łąkach i pastwiskach. Na obszarze występuje bardzo liczna populacja mikołajka nadmorskiego. Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej. Występuje tu co najmniej 36 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Stwierdzono co najmniej 22 gatunki ptaków wodno-błotnych odbywające tu lęgi i przynajmniej 120 gatunków ptaków wodno-błotnych w okresie niełęgowym. Szczególne

¹² Źródło: <http://obszary.natura2000.org.pl/index.php?s=obszar&id=6>, wgląd sierpień 2016 r.

znaczenie mają populacje gatunków takich jak: ohar, ostrygojad, rybitwa białoczelna, rybitwa rzeczna, mewa pospolita, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna. W okresie wędrówek występują: rybitwa czarna, rybitwa wielkodzioba, mewa biała, gęsi, łabędź czarnodzioby, nur rdzawoszyi, bielaczek, batalion płatkonóg szydłodzioby, rybitwa popielata, rybitwa czubata, szlamnik, biegus krzywodzioby, biegus zmienny, biegus rdzawy, brodziec śniady, kszyk, kulik wielki, kulik mniejszy, łączak, mewa żółtonoga, piaskowiec, siewnica, śmieszka, świstun, tracz długodzioby czernica, gągoł, lodówka, ogorzałka, mewa siodłata, nurogęś. Ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników. Obszar stanowi zimowisko bielika (do 20 osobników) i śnieguły (do 120 osobników)¹³.

Ostoja w Ujściu Wisły (kod obszaru PLB220044) – jej całkowita powierzchnia to 883,5 ha. Obszar obejmuje 2 spośród kilku estuariów utworzonych przez ramiona Wisły, tzw. Wisły Śmiałej koło Sobieszewa i Przekop koło Mikoszewa uchodzące do Zatoki Gdańskiej, wraz z otaczającymi je piaszczystymi terenami, zwykle otwartymi, a także fragmentami porośniętymi lasem. Są to jedne z największych i najważniejszych estuariów w Polsce. Do obszaru należą także wody przybrzeżne, szczególnie ważne dla ptaków¹⁴.

PARKI KRAJOBRAZOWE

W granicach gminy Stegna znajduje się **otulina Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana**. W jej obrębie znajduje się północna i środkowa część gminy. Park obejmuje polską część półwyspu Mierzei Wiślanej znajdującą się między Zalewem Wiślanym a Zatoką Gdańską, o długości 30 km. Powierzchnia Parku wraz z otuliną wynosi 22.703,00 ha, w tym powierzchnia Parku (bez otuliny) 4.410,00 ha. Park krajobrazowy został powołany w 1985 roku. Głównym celem jego utworzenia było zachowanie występujących na tym terenie unikatowych wartości przyrodniczych, krajobrazowych, widokowych i rekreacyjnych pasa nadmorskiego. Charakterystyczne dla obszaru jest bogactwo występującej fauny a w szczególności awifauny reprezentowanej przez mewy, rybitwy, sieweczki. Szczególnie duży jest udział gatunków wędrownych związanych z nadmorskim położeniem gminy, ponieważ obszar Mierzei Wiślanej i Zalewu Wiślanego położony jest na skandynawsko-iberyjskim szlaku wędrówek ptaków. Wiele gatunków ptaków tego obszaru zostało wpisane do „Polskiej czerwonej księgi zwierząt” jako gatunki zagrożone są to m.in. świstun, rozeniec, łączak, batalion. Z płazów występujących na terenie Mierzei Wiślanej należy wymienić: ropuchę zwyczajną, ropuchę paskówkę i różne

¹³ Źródło: <http://obszary.natura2000.org.pl/index.php?s=obszar&id=34>, wgląd sierpień 2016 r.

¹⁴ Źródło: <http://obszary.natura2000.org.pl/index.php?s=obszar&id=353>, wgląd sierpień 2016 r.

rodzaje żab: moczarowa, trawna, śmieszka, jeziorowa, wodna. Na terenie Żuław stwierdzono występowanie traszki grzebieniastej i zwyczajnej, kumaka nizinnego, ropuchy szarej, zielonej oraz żaby jeziorowej i śmieszki. Na faunę ryb Zalewu Wiślanego składają się liczne gatunki słodkowodne typowe dla płytkich i żyznych zbiorników śródlądowych, ponadto spotyka się niektóre gatunki charakterystyczne dla Bałtyku: śledź, tasza, sztornia. Z gatunków mniej pospolitych, wpisanych do „Polskiej czerwonej listy zwierząt” na uwagę zasługują: ciosa, minog rzeczny, różanka, koza, babka bycza. Na obszarze samego PK Mierzei Wiślanej występuje 129 gatunków kręgowców objętych ochroną gatunkową. Są to m.in. pliszka cytrynowa, sieweczka morska, wójcik, turkusowa odmiana padalca, bóbr¹⁵.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Szkarpaawy – rozciąga się wzdłuż doliny rzeki Szkarpaawy będącej prawnym, ujściowym ramieniem Wisły. Cały obszar charakteryzuje się silnie rozbudowaną siecią hydrograficzną. W użytkowaniu gruntów dominują użytki rolne i zielone. Powierzchnia obszaru wynosi 4.296,00 ha.

Środkowożuławski Obszar Chronionego Krajobrazu – znajduje się w zachodniej części gminy, w jego skład wchodzi międzywale Wisły (w obrębie Żuław Wiślanych) stanowiąc strefę ochronną zabezpieczającą biotop rzeki. Powierzchnia obszaru wynosi 2.513,00 ha.

REZERWATY PRZYRODY

Rezerwat leśny Parku „Buki Mierzei Wiślanej” – chroni 150 letni rezerwat buka w jego naturalnym środowisku,

Rezerwat ornitologiczny „Kąty Rybackie” – chroni największą w Polsce i jedną z największych w Europie kolonię lęgową kormorana czarnego,

Rezerwat ornitologiczny „Mewia Łacha” – chroni krajobraz stożka ujściowego Przekopu Wisły, który jest ostoją ptaków o randze międzynarodowej (obszar Natura 2000) oraz miejscem występowania szeregu interesujących gatunków roślin.

POMNIKI PRZYRODY

Tą formą ochrony obejmuje się pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiętkowej i krajobrazowej odznaczających się indywidualnymi wyróżniającymi je cechami. Uznanie za

¹⁵ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020, s. 57

pomnik przyrody następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy. Pomniki przyrody są ważnym elementem składowym krajobrazu, podnoszą jego piękno, zwiększają jego różnorodność, często związane są z lokalną legendą lub wybitną postacią historyczną. Zachowanie ich dla przyszłych pokoleń jest wyrazem naszej kultury. Pomniki przyrody znajdują się na terenie parków, cmentarzy, w lasach, wśród pól, zabudowy wiejskiej i miejskiej, jak również w pasach drogowych, a dominują wśród nich głównie drzewa gatunków rodzimych, tj. dąb szypułkowy oraz lipa drobnolistna. Są wśród nich pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleje, głązy narzutowe, stanowiska roślin chronionych. Na terenie gminy Stegna znajduje się osiem pomników przyrody:

- Buk pospolity, odmiana purpurowa w miejscowości Świerznica (Stacja Pomp Chłodniewo),
- Buk pospolity, odmiana purpurowa w miejscowości Świerznica (Stacja Pomp Chłodniewo),
- Topola kanadyjska położona przy ul. Gdańskiej 15 w Mikoszewie,
- Miłorząb dwuklapkowy w miejscowości Żuławki,
- Buk pospolity, odmiana purpurowa w miejscowości Żuławki,
- Buk pospolity, odmiana purpurowa w miejscowości Żuławki,
- Buk zwyczajny, odmiana czerwonolistna w Drewnicy na gruncie prywatnym,
- Buk zwyczajny, odmiana czerwonolistna – Jantar na gruncie prywatnym.

W granicach gminy znajdują się ponadto inne projektowane formy ochrony przyrody takie jak: rezerwat ochrony przyrody – torfowiskowy „Moczary” w Junoszynie, zespół przyrodniczo – krajobrazowy Delta Szkarpawy (fragment), użytki ekologiczne: Stegnieńskie Nenufary, Junoszyńskie Starorzecze, Jantarowe Oczko i Łąki Zalewowe w Dolinie Wisły.

2.1.4 WALORY KULTUROWE I TURYSTYCZNE GMINY

Atrakcyjność gminy wynika z wyjątkowego położenia i zróżnicowania przyrodniczego oraz z dużej wartości jej walorów krajoznawczych i kulturowych.

Zgodnie z wykazem zabytków sporządzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do najcenniejszych zabytków gminy Stegna należą m. in:

- **Drewnica:**
 - Układ ruralistyczny wsi,

- Dom holenderski, drewniany z II połowy XIX wieku,
- Wiatrak holender, drewniany z połowy XIX wieku,
- Wiatrak koźlak nr 116 z 1718 roku,

Rysunek 6 Wiatrak koźlak w Drewnicy (źródło: <http://turystyka-stegna.pl/?p=turystyka&typ=2&id=4>, wgląd sierpień 2016 r.)

- **Izbiska:**
 - Dom podcieniowy nr 12,
 - Stodoła przy domu nr 15 z 1734 roku,
- **Jantar:**
 - Chata rybacka,
- **Mikoszewo:**

- Cmentarz ewangelicki z XVIII wieku,
 - Dzwonnica cmentarna, drewniana z końca XIX wieku,
 - Dom przy ulicy Gdańskiej 17,
 - Dom przy ulicy Gdańskiej 55,
 - Dom podcieniowy przy ulicy Gdańskiej 68,
- **Niedźwiedzica:**
 - Kościół filialny pw. Św. Jakuba z połowy XIV wieku,

Rysunek 7 Kościół pw. Św. Jakuba w Niedźwiedzicy (<http://turystyka-stegna.pl/?p=turystyka&typ=4&id=30>, wgląd sierpień 2016 r.)

- **Przemysław:**
 - Dom nr 1,
 - Dom podcieniowy nr 3,
 - Dom nr 63,
- **Rybina:**
 - Dom nr 12,
 - Most drogowy zwodzony I na rzece Szarpawie z 1933 roku,
 - Most drogowy zwodzony II na Wiśle Królewieckiej z 1933 roku,
 - Most kolejowy obrotowy wąskotorowy nad rz. Szarpawą z 1935 roku,

Rysunek 8 Most obrotowy na Szkarprawie (źródło: <https://pl.wikipedia.org>, wgląd sierpień 2016 r.)

- **Rybina-Chłodniewo:**

- Budynek przepompowni wraz z urządzeniami technicznymi, nad kanałem Linawy z lat 1929-1930,

- **Stegna:**

- Kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Jezusa z lat 1681-1683,
- Plebania drewniana z I połowy XIX wieku, przy ulicy Gdańskiej,
- Dom przy ulicy Gdańskiej 66,
- Zagroda – Cisewo 6,

Rysunek 9 Kościół NSJ w Stegnie (źródło: <https://pl.wikipedia.org>, wgląd sierpień 2016 r.)

- **Stobiec:**

- Most drogowy zwodzony na rzece Tudze z 1934 roku,

- **Żuławki:**

- Układ ruralistyczny wsi Żuławki i Drewnica,
- Kościół pw. Narodzenia NMP z 1840 roku,
- Cmentarz z I połowy XIV wieku,
- Ogródzenie z dwoma żel. Bramami,
- Cmentarz ewangelicki z 1890 roku,
- Kaplica cmentarna,
- Dom podcieniowy nr 6,
- Dom podcieniowy nr 32/33, drewniany z 1797 roku,
- Dom nr 52,
- Dom podcieniowy nr 68 z 1803 roku,
- Dom podcieniowy nr 75 z 1859 roku,
- Dom nr 79 z 1860 roku.

Rysunek 10 Dom podcieniowy nr 32/33 w Żuławkach (źródło: <https://pl.wikipedia.org>, wgląd sierpień 2016 r.)

W rejestrze zabytków nieruchomości gminy znajdują się 293 obiekty z jej terenu. Na obszarze gminy wyznaczono również wiele stanowisk archeologicznych chronionych przepisami szczególnymi, których obszary mogą być użytkowane pod określonymi rygorami .

Tabela 3 STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE W GMINIE STEGNA

LP.	MIJSCOWOŚĆ	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA
1.	Przemysław	Osada otwarta	XV-XVI wiek
2.	Przemysław	Grodzisko	XII-XIII wiek
3.	Mikoszewo	Osada otwarta, ślad osadnictwa	XI-XII wiek, XV-XVI wiek
4.	Mikoszewo	Ślad osadnictwa	XVI-XVII wiek
5.	Mikoszewo	Ślad osadnictwa	XVI-XVII wiek
6.	Mikoszewo	Znalezisko luźne, ślad osadnictwa	Neolit, XVII-XVIII wiek
7.	Mikoszewo	Znalezisko luźne	Neolit
8.	Mikoszewo	Znalezisko luźne	Okres wpływów rzymskich
9.	Jantar	Osada otwarta	XV-XVII wiek
10.	Jantar	Znalezisko luźne, ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze, XV-XVII wiek
11.	Jantar	Znalezisko luźne	Neolit
12.	Jantar	Ślad osadnictwa, ślad osadnictwa	Neolit, średniowiecze
13.	Stegna	Osada	-
14.	Stegna	Skarb	VIII-IX
15.	Stegna	skarb	Neolit
16.	Stegna	Ślad osadnictwa	nowożytność

17.	Stegienka	Ślad osadnictwa	XVI-XVIII wiek
18.	Junoszyno	Ślad osadnictwa	XVIII-XIX wiek
19.	Drewnica	Szaniec obronny	1626 rok
20.	Wiśniówka Gdańska	obozowisko	Neolit
21.	Rybina	obozowisko	Neolit
22.	Rybina	Ślad osadnictwa	XVI wiek
23.	Popowo	obozowisko	Neolit
24.	Nowotna	obozowisko	Neolit
25.	Niedźwiedzica	obozowisko	Neolit
26.	Wybicko	osada	Neolit
27.	Dworek	Ślad osadnictwa, osada	XIV-XV wiek, XVIII-XIX wiek
28.	Dworek	osada	XVI-XVII wiek
29.	Dworek	Ślad osadnictwa, Ślad osadnictwa	XIV-XV wiek, XVIII-XIX wiek
30.	Dworek	wiatrak	Okres nowożytny
31.	Dworek	Gospodarstwo	Okres nowożytny
32.	Dworek	Znalezisko luźne	1763 rok
33.	Dworek	Znalezisko luźne	Neolit
34.	Dworek	Gospodarstwo terpowe	XVI-XVII wiek
35.	Dworek	Ślad osadnictwa, gospodarstwo terpowe	Neolit, XVI-XIX wiek
36.	Dworek	Gospodarstwo terpowe	XVII-XX wiek
37.	Dworek	Gospodarstwo terpowe	XVII-XX wiek
38.	Dworek	Gospodarstwo terpowe	XVII-XVIII wiek
39.	Dworek	Gospodarstwo terpowe	XVIII-XX wiek
40.	Dworek	Gospodarstwo terpowe	XIX-XX wiek

Źródło: Wojewódzka Ewidencja Zabytków Archeologicznych (stan na 17.06.2015 r.)

Przez teren gminy przebiega wiele szlaków turystycznych o różnym charakterze (piesze, konne, samochodowe, rowerowe, kajakowe, nordic walking):

- **Szlaki piesze:**

- Szlak żółty Jantarowy – szlak ten jest fragmentem Międzynarodowego Szlaku Dalekobieżnego Pieszego "E-9" o przebiegu: Atlantyk, Morze Północne, Morze Bałtyckie (Świnoujście, Koszalin, Hel, Gdańsk, Mierzeja Wiślana, Elbląg, Frombork, Braniewo). Całkowita długość szlaku na Mierzei Wiślanej wynosi 52 km,
- Szlak niebieski Nadwiślański – Szlak przebiega przez: Sztum - Ieśniczówka Wilki - Biała Góra - Piekło - rezerwat "Mątowy" - Mątowy Małe - Mątowy Wielkie - Most Knybawski - Lisewo - Boręty - Palczewo - Nowa Cerkiew - Ostaszewo - Żuławki - Drewnica - Mikoszewo. Całkowita długość szlaku wynosi 76 km.

- **Szlaki rowerowe:**

- R 64: szlak nadzalewowy poprowadzony trasą Piaski - Krynica M. - Sztutowo - Stegna - Mikoszewo - Drewnica - Rybina - Nowakowo - Elbląg - Próchnik - Łęcze - Suchacz - Kadyny - Tolkmicko - Chojnowo - Krzyżewo - Frombork - Różaniec - Nowa Pasłęka - Braniewo - Gronowo - Kaliningrad - Wzmorze - Swietłyj - Bałtijsk;
- Pętla Mennonicka: biegnąca przez Mikoszewo - Żuławki - Jantar Leśniczówka,
- Istnieje również wiele szlaków, które wymagają jeszcze oznakowania.

- **Szlaki wodne:**

- Gdańsk - Martwa Wisła - Śluza Przegalina - Śluza Gdańska Głowa - Szarpawa - Rybina - Zalew Wiślany - Nogat - Kanał Jagielloński - Elbląg - rzeka Elbląg - jezioro Drużno - Kanał Elbląski - pochylnie- Małdyty - Miłomłyn - Itawa,
- Gdańsk - Martwa Wisła - Śluza Przegalina - Leniwka - Śluza Gdańska Głowa - Szarpawa - Rybina - Tuga - Nowy Dwór Gdański - Wisła Elbląska - Zalew Wiślany - Nogat - Kanał Jagielloński - Elbląg - Zalew Wiślany - Frombork - Braniewo - Krynica Morska - Kąty Rybackie,
- Pętla Żuławska.

Szczegółowy opis tras i szlaków można znaleźć na stronie internetowej gminy.

Na terenie gminy znajdują się trzy kąpieliska strzeżone: kąpielisko Mikoszewo, Stegna oraz Jantar. Powierzchnia zlewni każdego z kąpielisk wynosi 10.000 km², a teren kąpielisk jest ogrodzony. Każde kąpielisko posiada wyposażenie techniczne (toalety, kosze na śmieci ustawione co 25 m) pozwalające zadbać o jego czystość. Na teren kąpieliska nie można wprowadzać zwierząt, a sprzątnię plaży odbywa się dwa razy na dobę. W przypadku kąpieliska w Mikoszewie jest ono zlokalizowane w obszarze objętym formami ochrony przyrody – w sąsiedztwie rezerwatu „Mewia Łacha”.

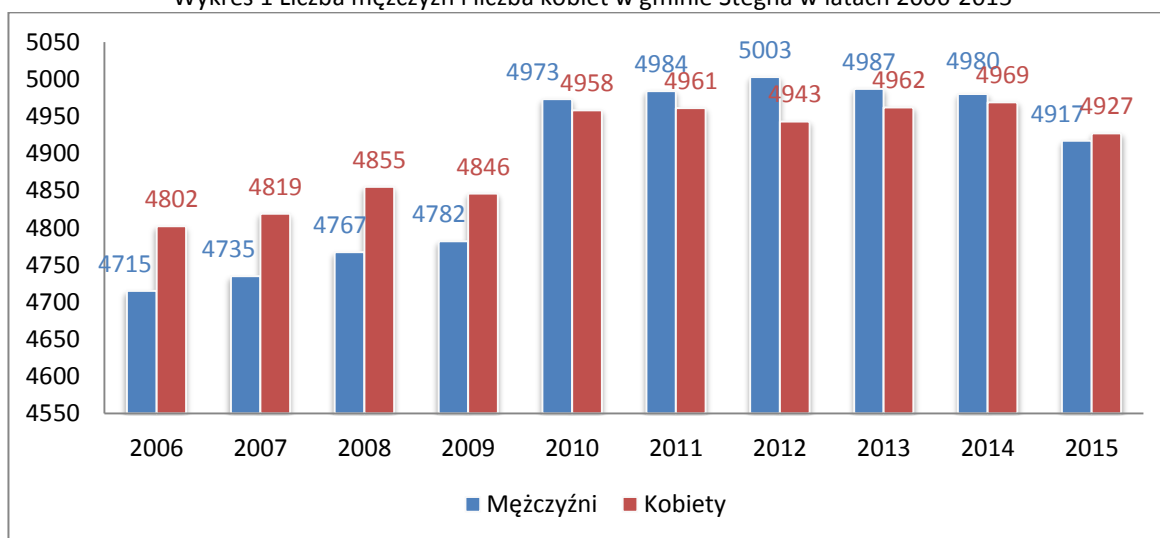
Rysunek 11 Plaża w Jantarze (źródło: <http://turystyka-stegna.pl/?p=plaze&typ=2&id=5>, wgląd sierpień 2016 r.)

2.2 SFERA SPOŁECZNA

2.2.1 DEMOGRAFIA

W 2015 roku Gminę zamieszkiwały (wg. GUS) 9.844 osoby, w tym 4.917 mężczyzn oraz 4.927 kobiet. Kobiety mają nieznaczną przewagę liczebną nad mężczyznami (50,05%). Należy więc stwierdzić, że podział wg. płci jest niezwykle równomierny, nie tylko w roku 2015 ale także na przestrzeni wielu lat.

Wykres 1 Liczba mężczyzn i liczba kobiet w gminie Stegna w latach 2006-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Szczegółowe dane przedstawia tabela 4.

Tabela 4 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY STEGNA W LATACH 2006-2015

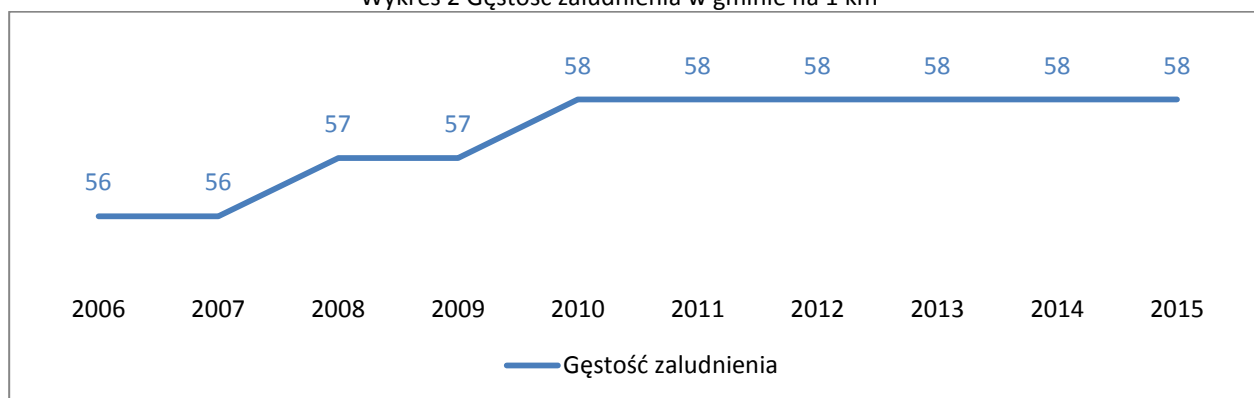
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	9.517	9.554	9.622	9.628	9.931	9.945	9.946	9.949	9.949	9.844
Mężczyźni	4.715	4.735	4.767	4.782	4.973	7.984	5.003	4.987	4.980	4.917
Kobiety	4.802	4.819	4.855	4.846	4.958	4.961	4.943	4.962	4.969	4.927
Mężczyźni [%]	49,54	49,56	49,54	49,67	50,08	50,12	50,30	50,13	50,06	49,95
Kobiety [%]	50,46	50,44	50,46	50,33	49,92	49,88	49,70	49,87	49,94	50,05

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

W ostatnich 10 latach liczba mieszkańców gminy zwiększyła się o 327 osób (ponad 3%). Jednakże, w 2015 roku, zauważyć można spadek liczby mieszkańców. Jest to z pewnością zjawisko niepokojące.

Gęstość zaludnienia w gminie Stegna na przestrzeni ostatnich lat utrzymywała się na stałym poziomie i, wg Banku Danych Lokalnych, w 2015 roku wynosiła 58 osób na kilometr kwadratowy. Jeżeli uwzględnimy dotychczasowe trendy migracji wewnętrznych i ich ujemne saldo w ostatnich latach to Gmina Stegna w najbliższej przyszłości może wykazywać dalszy spadek liczby mieszkańców.

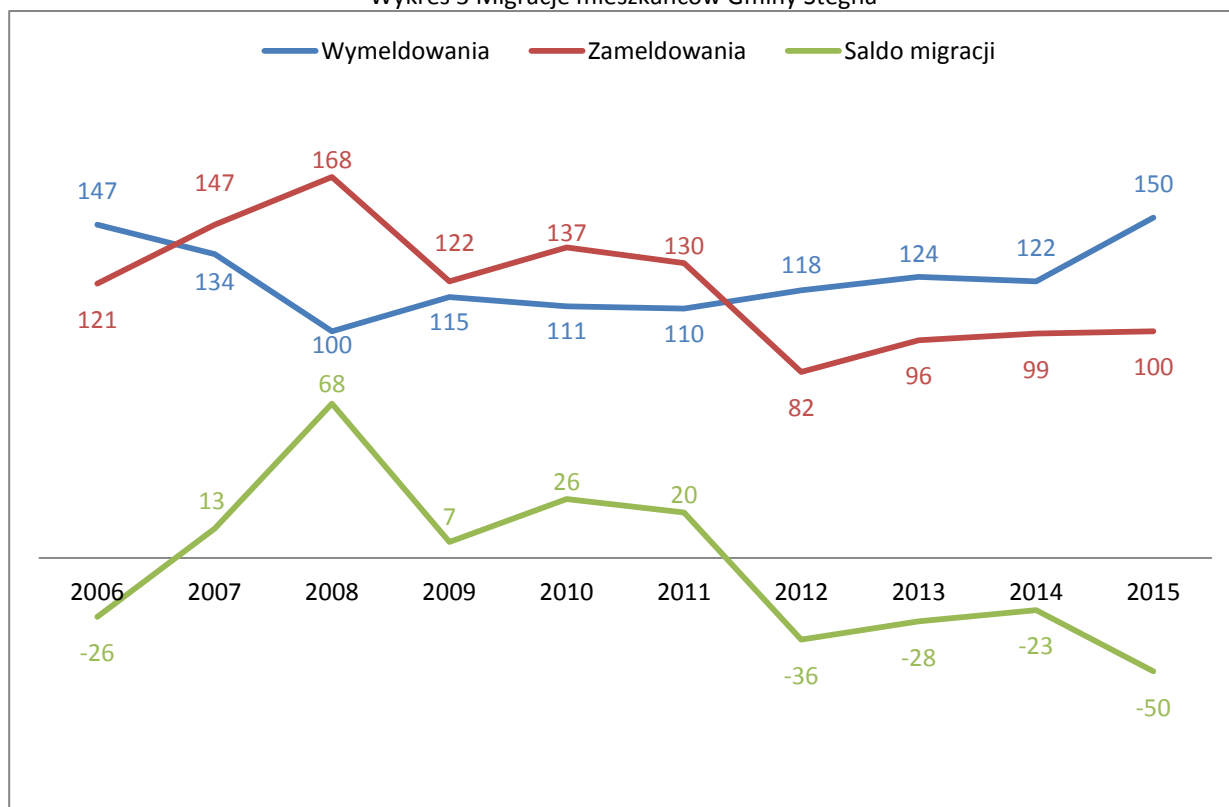
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w gminie na 1 km²

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Na wykresie 3 doskonale widać, że w Gminie, w ostatnich czterech latach, utrzymuje się nadwyżka wymeldowań w stosunku do liczby zameldowań. Saldo migracji w 2015 roku wynosiło -50.

Wykres 3 Migracje mieszkańców Gminy Stegna

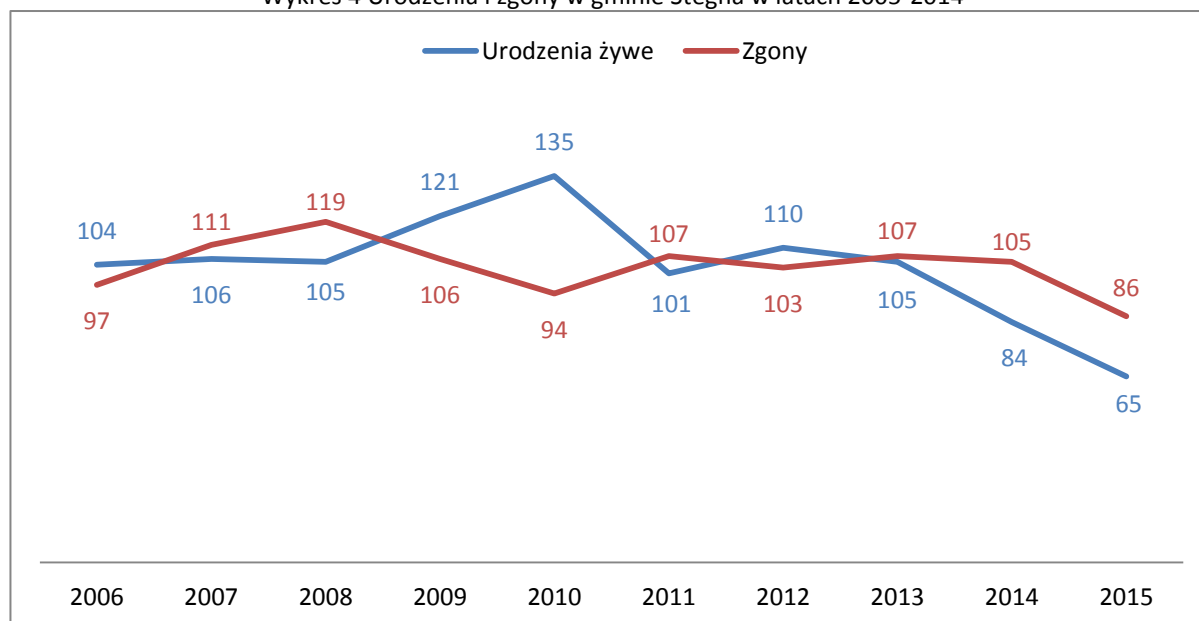
Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Prezentowane dane niestety nie oddają całego rozmiaru zjawiska, ponieważ dotyczą wyłącznie osób, które zgłosiły się do urzędu i dopełniły formalności związanych z procedurą – najpierw – wymeldowania się z dotychczasowego miejsca pobytu, a później – zameldowania w nowym. Stąd to zjawisko jest trudne do oszacowania.

Według Banku Danych Lokalnych w 2015 roku 97 osób wymeldowało się z gminy Stegna do miast. Taki stan rzeczy spowodowany może być dobrym połączeniem komunikacyjnym i bliskością dużych ośrodków miejskich (przede wszystkim Gdańsk), będących miejscem zatrudnienia i nauki mieszkańców gminy. Odpływ ludności nastąpił również do innych miejscowości wiejskich (53 osoby). Z miast w tym czasie odnotowano 64 zameldowania na teren gminy, oraz 36 z innych obszarów wiejskich.

Struktura ludności według wieku jest bardzo nierównomierna z uwagi na kolejne niższe i wyższe demograficzne. Liczba zgonów i urodzeń do 2013 roku utrzymywała się na podobnym poziomie (z niewielkimi wahaniami). Jednak w 2014 i 2015 roku zanotowano wyraźny spadek liczby urodzeń.

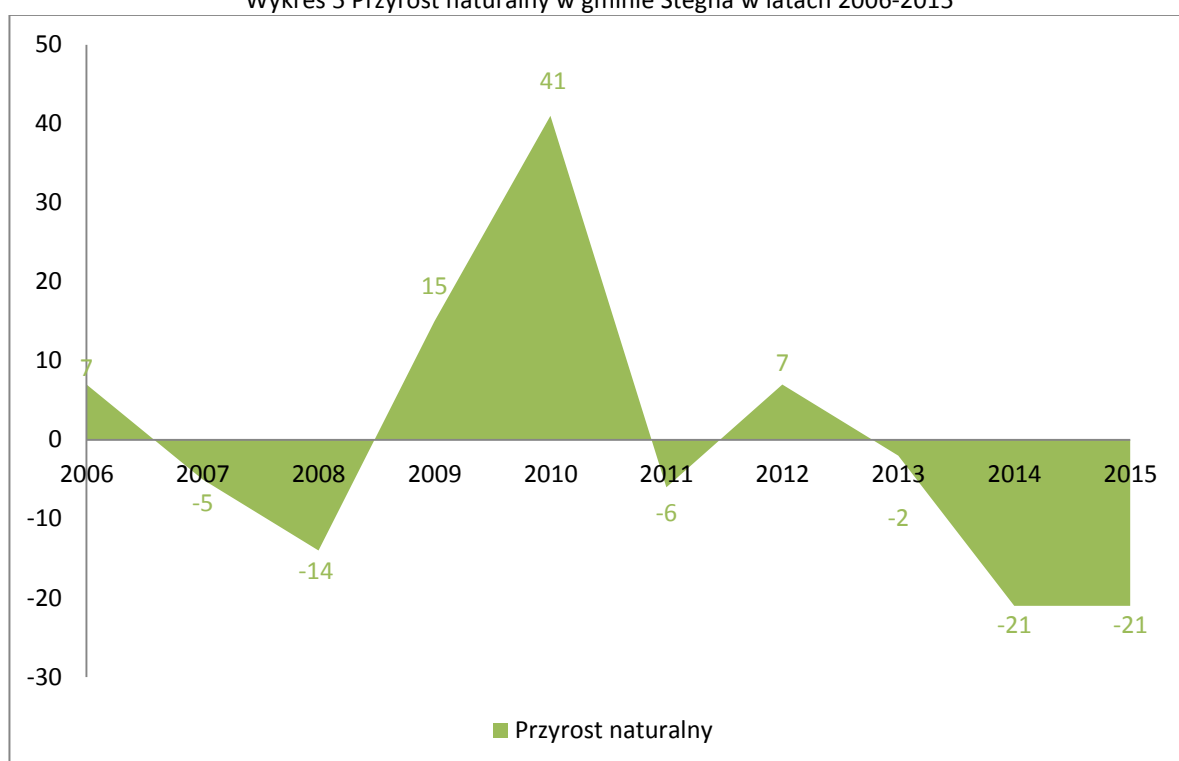
Wykres 4 Urodzenia i zgony w gminie Stegna w latach 2005-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Przyrost naturalny w gminie Stegna w 2015 roku był ujemny i wynosił -21. Odwrotnie sytuacja wyglądała w całym powiecie nowodworskim (+12) i województwie pomorskim (+3.561). Z kolei w przyrost naturalny w kraju był ujemny (-25.613).

Wykres 5 Przyrost naturalny w gminie Stegna w latach 2006-2015

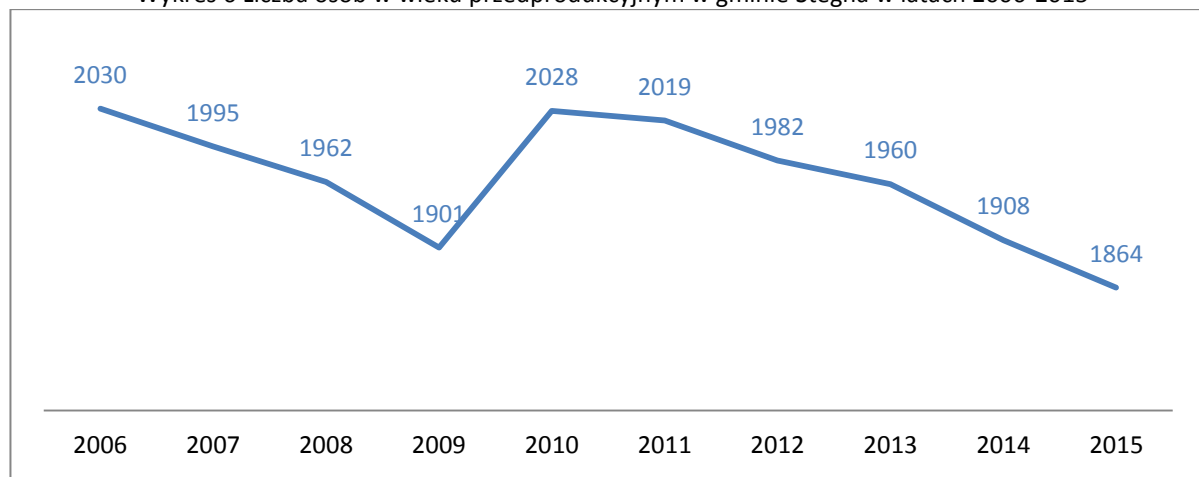

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

W ostatnich dziesięciu latach liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym maleje. Te informacje oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie

licznie zasilana przez grono osób znajdujących się aktualnie w wieku produkcyjnym, świadczy o tym, że prognozy demograficzne dla Gminy Stegna wyglądają mało korzystnie. Jest to sytuacja identyczna z sytuacją kraju. Z pewnością powyższe tendencje będą wymagały przystosowania usług społecznych do potrzeb seniorów.

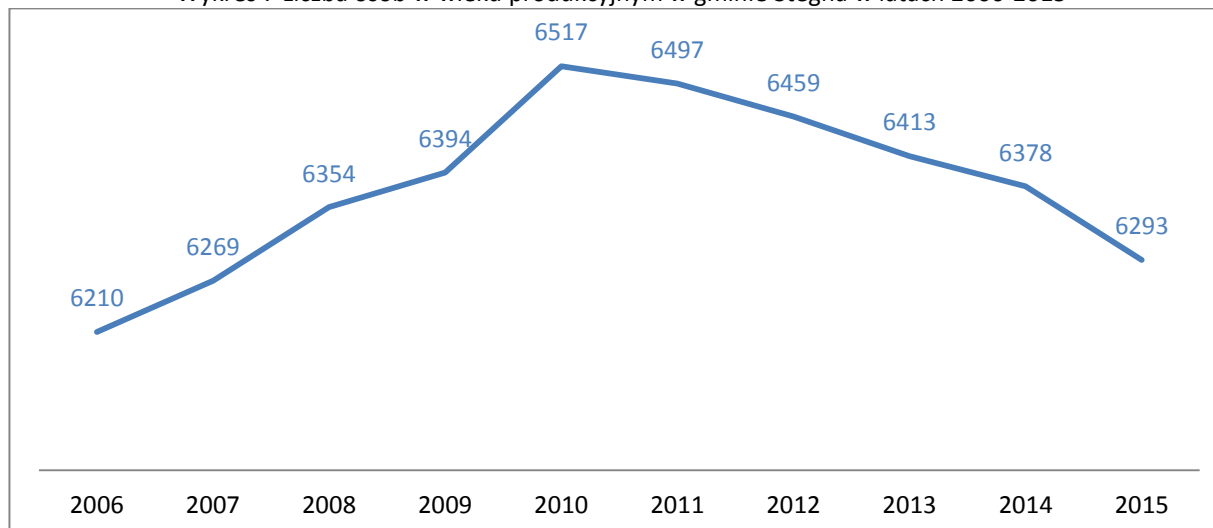
Wykres 6 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Stegna w latach 2006-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Liczba ludności w gminie w wieku przedprodukcyjnym, w latach 2006-2015, spadła o 166 osób czyli o ponad 8%.

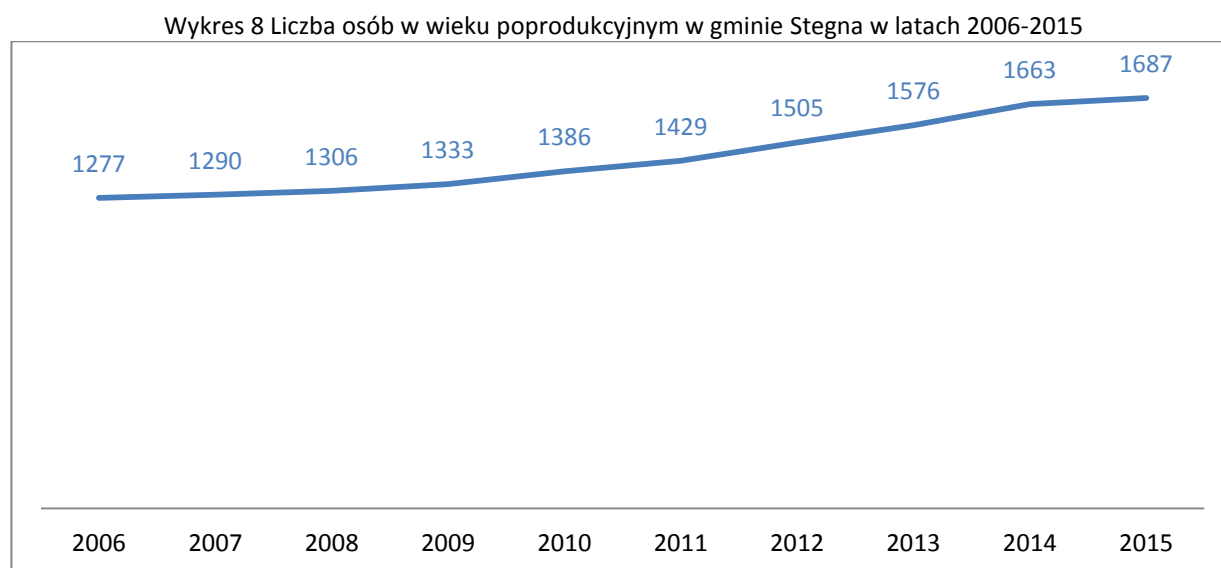
Wykres 7 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Stegna w latach 2006-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Dynamika wzrostu liczby osób w wieku produkcyjnym wyhamowała w 2010 roku. Od tego czasu ta grupa cały czas zmniejsza swój stan. Jest to sytuacja bardzo niepożądana ekonomicznie. Od 2010 roku grono mieszkańców gminy w tym przedziale wiekowym zmniejszyło się o 224 osoby – czyli o ponad 3%. Okoliczności te wynikają z faktu malejącej

liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (ujemny przyrost naturalny) oraz migracji mieszkańców.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Jak widać na powyższym wykresie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, zgodnie z krajowymi tendencjami, systematycznie rośnie. W ciągu ostatnich 10 lat grupa ta zwiększyła się o 410 osób. Oznacza to przyrost o ponad 32%.

Tabela 5 MĘŻCZYŹNI I KOBIETY W GMINIE STEGNA W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM W LATACH 2006-2015

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mężczyźni w wieku przedprodukcyjnym	1.019	1.002	977	948	1.047	1.048	1.037	1.014	985	957
Kobiety w wieku przedprodukcyjnym	1.011	993	985	953	981	971	945	946	923	907
Mężczyźni w wieku produkcyjnym	3.283	3.324	3.377	3.437	3.518	3.519	3.518	3.495	3.478	3.426
Kobiety w wieku produkcyjnym	2.927	2.945	2.977	2.957	2.999	2.978	2.941	2.918	2.900	2.867
Mężczyźni w wieku poprodukcyjnym	413	409	413	397	408	417	448	478	517	534
Kobiety w wieku poprodukcyjnym	864	881	893	936	978	1.012	1.057	1.098	1.146	1.153

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Wśród ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przeważają mężczyźni (różnica odpowiednio 2,68% i 8,88%). Z kolei wśród osób w wieku poprodukcyjnym zdecydowany prym wiodą kobiety (ponad 36% różnicy).

Wszystkie powyższe ustalenia stanowią przesłankę do działań o charakterze prorodzinnym oraz do inwestycji w infrastrukturę oraz usługi przeznaczone dla osób w starszym wieku. Jest

to również zapowiedź rozwoju rynku produktów i usług skierowanych do osób starszych, jako docelowej grupy konsumenckiej. W przyszłości należy spodziewać się również skutków finansowych wynikających z prognozowanych zmian liczby ludności.

Porównanie gminy na tle województwa, powiatu i sąsiednich gmin prezentuje tabela 6.

Tabela 6 GMINA STEGNA NA TLE WOJEWÓDZTWA, POWIATU I SĄSIADUJĄCYCH Z NIĄ GMIN

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	2015			
	LICZBA MIESZKAŃCÓW	LUDNOŚĆ NA 1 km ²	PRZYRÓST NATURALNY	SALDO MIGRACJI (bez migracji zagranicznych)
Województwo pomorskie	2.307.710	126	3.561	+3.745
Powiat nowodworski	36.154	54	12	-79
Gmina Stegna	9.844	58	-21	-50
Gmina Sztutowo	3.685	33	13	-28
Gmina Nowy Dwór Gdański	18.079	85	21	+7
Gmina Ostaszewo	3.223	53	6	-7
Gmina Cedry Wielkie	6.868	55	23	-13

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2016 r.)

Porównując saldo migracji w gminie Stegna i gminach z nią sąsiadujących można zauważyć, że wszędzie saldo migracji jest wyższe (choć niekoniecznie dodatnie). Podobnie sytuacja wygląda jeśli porównamy przyrost naturalny. Z danych prezentowanych w tabeli można wywnioskować, że sytuacja demograficzna najlepiej prezentuje się w gminie Nowy Dwór Gdański gdzie przyrost naturalny i saldo migracji są dodatnie.

2.2.2 RYNEK PRACY

2.2.2.1 BEZROBOCIE

Bezrobocie czyli zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów stale towarzyszy gospodarce rynkowej. Na koniec czerwca 2016 roku w Gminie Stegna pozostawało zarejestrowanych 390 bezrobotnych. Wśród bezrobotnych większą liczebnie grupą były kobiety (230). Należy dodać, że poziom bezrobocia odnotowany w statystykach instytucji rynku pracy może być różny od rzeczywistej liczby informującej o osobach pozostających bez pracy.

Tabela 7 STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH W GMINIE STEGNA

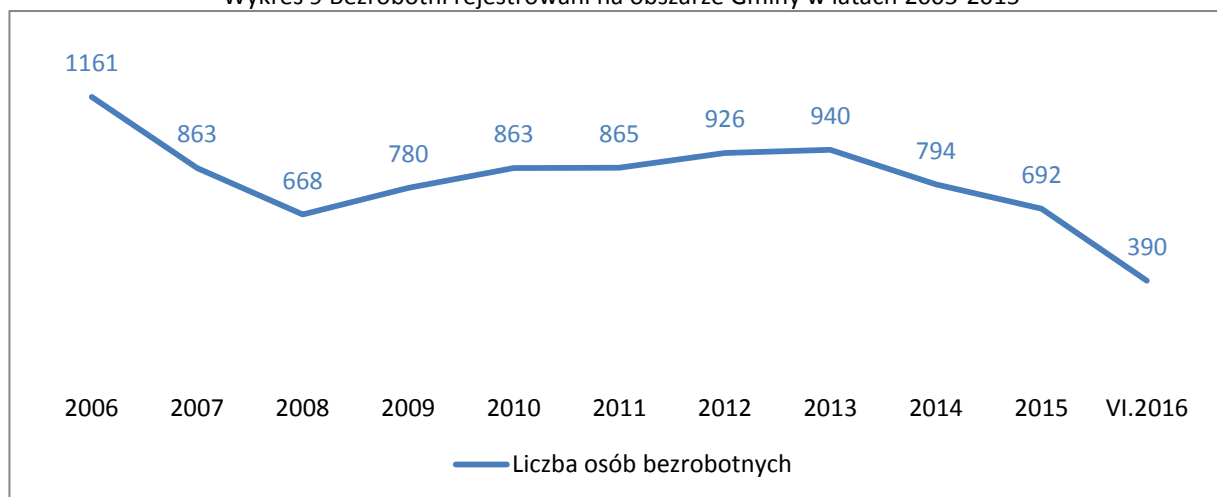
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W GMINIE STEGNA	LICZBA OSÓB	
	31.12.2015 r.	30.06.2016 r.
LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH	692	390
W TYM KOBIETY	392	230
BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	592	342
DO 30 ROKU ŻYCIA	184	102
W TYM DO 25 ROKU ŻYCIA	94	49
POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	220	129
DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI	396	241

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim

Rok 2015 przyniósł poprawę sytuacji zarówno na krajowym, wojewódzkim, jak i lokalnym rynku pracy. Z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że zapoczątkowany jesienią 2008 roku trend wzrostowy bezrobocia rejestrowanego zakończył się w roku 2013. Natomiast w dwóch ostatnich latach widoczny był już trend malejący. Stopa bezrobocia w kraju spadła z 13,4% (2013) do 9,8% (XII.2015), w województwie pomorskim z 13,2% (2013) do 9,0% (XII.2015), a w powiecie nowodworskim z 30,7% (2013) do 24,0% (XII.2015). Powyższa tendencja jest potwierdzeniem ogólnej poprawy koniunktury w Polsce, tj. wzrostu liczby pracujących, wzrostu PKB, a także efektem wprowadzonych zmian w zakresie aktywnej polityki rynku pracy. Ożywienie gospodarcze sprzyjało wzrostowi konsumpcji, a dobra pogoda jesienią – pracom budowlanym oraz drogowym. Przyczyną spadku bezrobocia były również czynniki demograficzne. Na rynek pracy weszły roczniki niżu demograficznego. Znalazło to odzwierciedlenie w rejestrowanym bezrobociu osób do 25 roku życia w powiecie nowodworskim. Na rynku pracy duże znaczenie mają kwalifikacje zawodowe i wykształcenie przyszłych pracowników. Umiejętności zawodowe oraz czynniki osobowościowe są głównym kryterium stosowanym przy rekrutacji. Na terenie gminy Stegna największy odsetek osób bezrobotnych na koniec 2015 roku stanowili mieszkańcy posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i niższe oraz policealne i średnie zawodowe. Najmniejszy odsetek osób bezrobotnych stanowili mieszkańcy posiadający wykształcenie wyższe oraz średnie ogólnokształcące.

Wykres 9 pokazuje, że liczba osób bezrobotnych w ostatnim czasie systematycznie maleje.

Wykres 9 Bezrobotni rejestrowani na obszarze Gminy w latach 2005-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych, (wgląd sierpień 2016 r.)

Stopa bezrobocia w powiecie nowodworskim latach 2013-2015, w stosunku do stopy bezrobocia rejestrowanej w kraju i w województwie była dużo wyższa. Należy zwrócić uwagę na to, że tendencja spadkowa jest stała i stabilna, co pozytywnie rokuje. Na 31 marca 2016 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie nowodworskim wynosiła 16,3%.

Tabela 8 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE, WOJEWÓDZTWIE I KRAJU W LATACH 2013-III.2016

ROK	STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE NOWODWORSKIM	STOPA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM	STOPA BEZROBOCIA W POLSCE
VI.2016	16,3%	7,8%	8,8%
2015	24,0%	9,0%	9,8%
2014	26,5%	11,1%	11,4%
2013	30,7%	13,2%	13,4%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, (wgląd sierpień 2016 r.)

2.2.3 UCZESTNICTWO W KULTURZE

Poniżej przedstawiony jest plan ważniejszych, cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych organizowanych na terenie Gminy Stegna.

Tabela 9 PLAN WAŻNIEJSZYCH, CYKLICZNYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH W GMINIE STEGNA

PLAN WAŻNIEJSZYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH	
STYCZEŃ	<ul style="list-style-type: none"> • WOŚP, • Koncert kolęd.
LUTY	<ul style="list-style-type: none"> • Ferie, • Konkurs Specjałów Karnawałowych.
MARZEC	<ul style="list-style-type: none"> • Dzień kobiet – koncert
MAJ	<ul style="list-style-type: none"> • Jantarowy przełaj, • Majówka – festyn plenerowy, • Dzień Matki.
CZERWIEC	<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Jantaru i Stegny.

LIPIEC	<ul style="list-style-type: none"> Mistrzostwa Świata w Poławianiu Bursztynu, Rozgrywki plażowej piłki siatkowej i beach soccer'a, Międzynarodowy Festiwal Organowy w kościele p.w. NSPJ w Stegnie oraz w kościele p.w. św. Jakuba w Niedźwiedzicy.
SIERPIEŃ	<ul style="list-style-type: none"> Koncert Lata z Radiem, Rozgrywki plażowej piłki siatkowej i beach soccer'a, Międzynarodowy Festiwal Organowy w kościele p.w. NSPJ w Stegnie oraz w kościele p.w. św. Jakuba w Niedźwiedzicy.
WRZESIEŃ	<ul style="list-style-type: none"> Dożynki gminne
LISTOPAD	<ul style="list-style-type: none"> Obchody 11 listopada Narodowego Święta Niepodległości
GRUDZIEŃ	<ul style="list-style-type: none"> Mikołajki, Sylwester.

Źródło: Urząd Gminy Stegna

2.2.4 MIESZKALNICTWO

Zasoby mieszkaniowe to ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się obiektów zbiorowego zamieszkania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej), pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków).

Na terenie Gminy, w 2015 roku, znajdowało się 3.509 mieszkań, które składały się na około 2.398 budynków mieszkalnych. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 91,5 m². W 2015 roku oddano do użytku 42 nowe mieszkania.

Tabela 10 STRUKTURA MIESZKAŃ W GMINIE STEGNA W LATACH 2011-2014

	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba budynków mieszkalnych	2.292	2.319	2.338	2.363	2.398
Liczba mieszkań	3.392	3.425	3.445	3.473	3.509
Liczba izb	15.145	15.330	15.450	15.599	15.819
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	306.352	310.459	313.270	316.789	321.202
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	90,3	90,6	90,9	91,2	91,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	30,8	31,2	31,5	31,8	32,6
Mieszkania oddane do użytku	65	39	30	34	42

Źródło: Bank Danych Lokalnych, (wgląd październik 2016 r.)

Sytuacja mieszkaniowa gminy Stegna na tle gmin sąsiadujących ukazuje poniższa tabela.

Tabela 11 MIESZKALNICTWO W GMINIE STEGNA I GMINACH SĄSIADUJĄCYCH W 2015 r.

	GMINA STEGNA	GMINA SZTUTOWO	GMINA OSTASZEWO	GMINA NOWY DWÓR GDAŃSKI	GMINA CEDRY WIELKIE
Liczba mieszkań	3.509	1.524	915	5.738	1.840
Liczba budynków mieszkalnych	2.398	952	611	2.415	1.218

Prz. pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę	32,6	40,1	25,5	22,5	23,6
Mieszkania oddane do użytku	42	92	6	27	22

Źródło: Bank Danych Lokalnych, (wgląd październik 2016 r.)

Z powyższych danych można wywnioskować, że przeciętny metraż mieszkania przypadający na jedną osobę najmniej korzystnie wygląda w gminie Nowy Dwór Gdański, a zdecydowanie najlepiej w gminie Sztutowo. W gminie Sztutowo oddano, w 2015 roku, najwięcej nowych mieszkań do użytku – 92.

2.3 SFERA GOSPODARCZA

2.3.1 ROLNICTWO

Gmina Stegna, poza częścią usytuowaną na Mierzei Wiślanej, jest gminą rolniczą. Całkowita powierzchnia Gminy Stegna wynosi 170 km². Według stanu na rok 2015 (GUS) całkowita powierzchnia użytków rolnych wynosi 13.234 ha co stanowi 77,8% powierzchni gminy. Największy udział w powierzchni użytków rolnych stanowią grunty orne (68,4%), łąki (16,4%) i pastwiska (7,8%). Dominują gospodarstwa małe i średnie, przy niewielkim udziale gospodarstw wielkoobszarowych, powyżej 50 ha. Podstawowymi uprawami są zboża, okopowe i rzepak. Od końca XX wieku nastąpiło wyraźne załamanie hodowli bydła, która wydaje się powoli odradzać.

Region Żuław posiada jedne z najkorzystniejszych w województwie pomorskim warunki dla prowadzenia gospodarki rolnej, niemniej od połowy ubiegłego wieku obserwuje się, szkodliwą dla środowiska, tendencję do ograniczania powierzchni łąk i pastwisk na korzyść okopowych i zbóż, a ostatnio również roślinności stosowanej jako biopaliwo (w tym śluz pensylwański).

W części żuławskiej gminy, stanowiącej około 85% jej obszaru dominują ekosystemy polderowe obejmujące niskie przeddepresyjne i depresyjne części równin deltowych. Na terenach tych występują bardzo żyzne gleby aluwialne od I do IV klasy. Podlegają one ochronie przed zmianą przeznaczenia wynikającej z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku na obszarze gminy znajdują się 483 gospodarstwa rolne, z których 441 prowadzi działalność rolniczą. Średnia powierzchnia

gospodarstwa rolne wynosi 20,48 ha. Gospodarstwa o areale do 10 ha stanowią prawie 61% ogólnej ilości gospodarstw.

Tabela 12 POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE STEGNA

DZIAŁKI		GOSPODARSTWA ROLNE		
OGÓŁEM	DO 1 ha WŁĄCZNIE	1-5 ha	5-10 ha	POWYŻEJ 10 ha
9.890,81 ha	40,24 ha	446,99 ha	453,00 ha	8.950,58 ha

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010, wgląd sierpień 2016 r.)

Należy zauważyć, że walory przyrodnicze obszarów wiejskich tworzą doskonałe warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego w związku z coraz większym zainteresowaniem i zapotrzebowaniem na żywność ekologiczną. Rolnictwo ekologiczne jest ważnym czynnikiem zwiększającym zatrudnienie na wsi, dostarcza nowych miejsc pracy oraz daje rolnikom dodatkowe źródło dochodu.

Tabela 13 LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE STEGNA

DZIAŁKI		GOSPODARSTWA ROLNE		
OGÓŁEM	DO 1 ha WŁĄCZNIE	1-5 ha	5-10 ha	POWYŻEJ 10 ha
483	75	160	60	188

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010, wgląd sierpień 2016 r.)

Strukturę najważniejszych upraw przedstawia tabela 14. Gleby gminy, które charakteryzują się wysoką kulturą rolną, mogą być wykorzystywane zarówno do produkcji roślinnej, jak i hodowli. W produkcji roślinnej dominuje przede wszystkim uprawa zbóż.

Tabela 14 STRUKTURA PRODUKCJI ROLNEJ

RODZAJ UPRAW	POWIERZCHNIA UPRAW [ha]
Ogółem	8.306,48
Zboża razem	4.925,23
Kukurydza na ziarno	1,00
Ziemniaki	148,89
Buraki cukrowe	610,36
Rzepak i rzepik razem	1.420,77
Strączkowe jadalne na ziarno razem	41,82
Warzywa gruntowe	26,87

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010, wgląd sierpień 2016 r.)

Część uzyskiwanych plonów jest wykorzystywana jako pasze. Także produkcja zwierzęca ma bezpośredni wpływ na rodzaj upraw (oprócz jakości gleb). Dominującym kierunkiem produkcji zwierzęcej na terenie gminy jest hodowla drobiu i trzody chlewnej.

Tabela 15 POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE	LICZBA [szt.]
Bydło razem	1.876
Trzoda chlewna razem	3.659
Konie	68
Drób ogółem razem	9.377

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010, wgląd sierpień 2016 r.)

Ogólna ilość stosowanych nawozów mineralnych w Gminie Stegna jest wyższa niż średnio w kraju, województwie pomorskim i powiecie nowodworskim.

Tabela 16 ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH W ROKU 2010

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	ZUŻYCIE NAWOZÓW NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH [kg/ha]	
	MINERALNE	WAPNIOWE
POLSKA	114,6	38,2
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE	122,5	57,9
POWIAT NOWODWORSKI	147,0	13,5
GMINA STEGNA	177,0	38,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych (Powszechny Spis Rolny 2010, wgląd sierpień 2016 r.)

Największy udział powierzchni gospodarstw rolnych w stosunku do powierzchni porównywanych gmin ma miejsce w gminie Cedry Wielkie i wynosi 79,89%.

Tabela 17 GOSPODARSTWA ROLNE W GMINIE STEGNA I W GMINACH SĄSIEDNICH (2010)

	GMINA STEGNA	GMINA SZTUTOWO	GMINA OSTASZEWO	GMINA CEDRY WIELKIE
Powierzchnia gminy [ha]	17.009	11.153	6.070	12.427
Powierzchnia gospodarstw rolnych [ha]	9.890,81	3.709,28	4.575,18	9.927,92
Stosunek powierzchni gospodarstw rolnych do powierzchni gminy	58,15%	33,26%	75,37%	79,89%

Źródło: Bank Danych Lokalnych , wgląd sierpień 2016 r.

2.3.2 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W Gminie Stegna liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych, na przestrzeni ostatnich lat, systematycznie wzrasta i w 2015 roku wynosiła 1.158. Działają one głównie w takich sekcjach, jak: działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (324), handel i usługi w zakresie napraw (213), przetwórstwo przemysłowe (153) oraz budownictwo (133).

Tabela 18 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W LATACH 2011-2015

ROK	LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH		
	OGÓŁEM	W SEKTORZE PUBLICZNYM	W SEKTORZE PRYWATNYM
2015	1.177	19	1.158
2014	1.168	19	1.149
2013	1.163	19	1.144
2012	1.112	19	1.093
2011	1.076	19	1.057

Źródło: Bank Danych Lokalnych, , wgląd sierpień 2016 r.

Szczegółowe dane przedstawia tabela 19.

Tabela 19 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE STEGNA W POSZCZEGÓLNYCH SEKCJACH POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD) W 2014 I 2015 ROKU

	2014		2015	
	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	0	31	0	33
Górnictwo i wydobywanie(B)	0	1	0	1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	0	142	0	153
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D)	0	4	0	4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (E)	1	1	1	2
Budownictwo (F)	1	139	1	133
Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	0	224	0	213
Transport i gospodarka magazynowa (H)	0	46	0	49
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (I)	0	325	0	324
Informacja i komunikacja (J)	0	13	0	14
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	0	10	0	9
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (L)	0	22	0	25
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	0	35	0	40
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N)	0	20	0	24
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	2	8	2	8
Edukacja (P)	12	10	12	10
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	2	33	2	36
Działalność związana z kulturą, rozrywką	1	20	1	19

i rekreacją (R)				
Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (S,T)	0	65	0	61

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

Na terenie gminy funkcjonują dwa porty rybackie na Zatoce Gdańskiej w Stegnie i Jantarze. Roczne połowy wahają się w granicach 24 ton ryb, w tym głównie: śledź, stornia, dorsz, troć. Na terenach wiejskich zwiększa się ilość ofert agroturystycznych, natomiast na Mierzei Wiślanej sukcesywnie rozwija się sieć obiektów turystyki pobytowej a, z uwagi na specyficzne warunki klimatyczne, w Stegnie i Jantarze również obiektów o funkcji uzdrowiskowej. Poprawia się też standard tych usług.

W strukturze podmiotów gospodarczych Stegny największy udział przypada na podmioty związane z usługami hotelarskimi, gastronomicznymi i handlowymi, a więc bezpośrednio związanych z obsługą turystów. Są to ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, campingi, pola namiotowe, bary, smażalnie, kawiarnie, restauracje, punkty handlowe (spożywcze, chemiczne, odzieżowe, mięsne, prasa, budowlane, rybne, pamiątkarskie, itp.), hurtownia nabiału, hurtownia ogólnospożywcza, zakłady fryzjerskie, warsztaty samochodowe, puby, dyskoteki, itp. Pozostałe podmioty związane są z budownictwem, produkcją wyrobów spożywczych, przemysłowych oraz usługami transportowymi. We wsi znajdują się również zakłady rzemieślnicze zajmujące się obróbką bursztynu.

Do najważniejszych pracodawców w gminie należą:

- OW „Medyk”,
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „NEPTUN”,
- OW „Bałtyk”,
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „FALA”.

Najwięcej podmiotów gospodarczych wśród gmin sąsiadujących z gminą Stegna znajduje się w gminie Nowy Dwór Gdański (1.493), a najmniej w gminie Ostaszewo (250).

Tabela 20 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE STEGNA I GMINACH SĄSIEDNICH (2015 ROK)

	GMINA STEGNA	GMINA SZTUTOWO	GMINA OSTASZEWO	GMINA NOWY DWÓR GDAŃSKI	GMINA CEDRY WIELKIE
Liczba podmiotów gospodarki narodowej	1.177	507	250	1.493	526

W sektorze publicznym	19	10	10	71	19
W sektorze prywatnym	1.158	497	240	1.422	507

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

2.4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.4.1 KOMUNIKACJA

Układ komunikacyjny gminy Stegna tworzą:

- Droga krajowa nr 7 – jej łączna długość na terenie gminy wynosi 8 km, Żukowo - Gdańsk - Elbląg - Warszawa,
- Drogi wojewódzkie:
 - Nr 501 – o długości na terenie gminy 14,2 km, Przejazdowo - Gdańsk - Mikoszewo - Krynica Morska - Nowa Karczma,
 - Nr 502 – o długości na terenie gminy 9,6 km, Stegna - Nowy Dwór Gdański,
- Drogi powiatowe:
 - Nr 2324G: o długości na terenie gminy 14,29 km,
 - Nr 2325G: o długości na terenie gminy 2,47 km,
 - Nr 2328G: o długości na terenie gminy 9,63 km,
 - Nr 2330G: o długości na terenie gminy 9,5 km,
 - Nr 2332G: o długości na terenie gminy 1,74 km,
 - Nr 2333G: o długości na terenie gminy 1,45 km,
 - Nr 2335G: o długości na terenie gminy 5,1 km,
 - Nr 2311G: o długości na terenie gminy 3,91 km,
 - Nr 2312G: o długości na terenie gminy 2,0 km,
 - Nr 2313G: o długości na terenie gminy 2,25 km,
 - Nr 2314G: o długości na terenie gminy 1,5 km,
 - Nr 2320G: o długości na terenie gminy 2,45 km,

łączna długość dróg powiatowych w gminie wynosi ponad 56 km.

- 103 drogi gminne o długości 133,7 km na terenie gminy.

Rysunek 12 Sieć dróg w gminie Stegna (źródło: <http://www.bip.zdpndg.pl/plik,90,mapa-z-oznaczeniami-drog.pdf>, wgląd sierpień 2016 r.)

Na obszarze gminy funkcjonuje komunikacja publiczna, która realizowana jest przez prywatnych przedsiębiorców oraz PKS. Dzięki niej mieszkańcy mogą podróżować do najbliższych miejscowości z terenu gminy i sąsiednich

W 2000 roku Pomorskie Towarzystwo Miłośników Kolei Żelaznych wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Nowym Dworze Gdańskim oraz gminami Stegna i Sztutowo podjęło starania o przywrócenie działalności Żuławskiej Kolei Dojazdowej. W 2003 roku całość linii kolejowej oraz tabor stał się własnością Towarzystwa. Obecnie linia wąskotorowa Żuławskiej Kolei Dojazdowej funkcjonuje jako turystyczna linia sezonowa na trasach: Mikoszewo (Ujście Wisły) - Jantar - Junoszyń - Stegna - Sztutowo oraz Sztutowo - Stegna - Rybina - Tujsk - Nowy Dwór Gdański z połączeniem do Malborka i dalej do Kwidzyna i Grudziądz.

W 2001 roku do wód śródlądowych żeglownych w województwie pomorskim zaliczono m.in. rzeki: Szarpawę od Wisły do ujścia do Zalewu Wiślanego oraz Wisłę od granicy województwa do ujścia do Zatoki Gdańskiej. System dróg wodnych umożliwia połączenie terenu gminy z europejskim systemem powiązań wodnych poprzez:

- Zalew Wiślany, stanowiący drogę morską łączącą porty Mierzei Wiślanej i nadzalewowe poprzez Cieśninę Pilawską z portami bałtyckimi,

- Wisłę i Szarpawę jako drogi śródlądowe, które mają połączenie z systemem międzynarodowych dróg wodnych w Europie Zachodniej i Wschodniej: MDW E-70 prowadząca z Antwerpii do Kłajpedy (na terenie Polski: Odra - Warta - Noteć - Kanał Bydgoski - Brda - Wisła - Nogat - Zalew Wiślany) oraz MDW E-40 łącząca Bałtyk i Morze Czarne (Na terenie Polski Wisła dolna i środkowa - Bug),
- Wisłę i Szarpawę jako część szlaku turystycznego łączącego Trójmiasto poprzez Zalew z wodami jezior mazurskich¹⁶.

2.4.2 INFRASTRUKTURA WODNO-KANALIZACYJNA

2.4.2.1 SIĘĆ WODOCIĄGOWA

Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie w 2015 roku wynosiła ponad 154 km bez przyłączy. Liczba przyłączy wynosiła 1.992 sztuki. Pobór wody przez gospodarstwa domowe w 2015 roku kształtował się na poziomie 297,0 dam³. **Woda dostarczana mieszkańcom do spożycia spełnia wszelkie wymogi sanitarne i ogólnie oceniana jest, jako dobra.** Ponad 95% stałych mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej.

Tabela 21 CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ W GMINIE STEGNA

	2011	2012	2013	2014	2015
Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	153,2	153,4	154,1	154,7	154,9
Ilość przyłączy prowadząca do budynków mieszkalnych [szt.]	1.991	1.991	1.991	1.991	1.992
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	262,9	284,5	280,4	277,3	297,0
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	9.075	9.076	9.079	9.264	9.166
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	26,5	28,6	28,2	28,0	29,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd październik 2016 r.

Ludność gminy obsługiwana jest z Centralnego Wodociągu Żuławskiego. Główne ujęcie wody pitnej to ujęcie Letniki oraz dodatkowo zasilające go ujęcie w Przemysławiu i siedem ujęć w Stegnie, warunkowo dopuszczanych do eksploatacji szczególnie w sezonie turystycznym.

Średnie roczne zużycie wody na jednego mieszkańca w 2015 roku wynosiło 29,9 m³ i jest to mniej niż średnio w Polsce (32,3 m³), województwie pomorskim (32,8 m³) i powiecie (32,5 m³). Na przestrzeni ostatnich lat wartość ta utrzymuje się na stałym poziomie z niewielkimi wahaniami.

¹⁶ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020, s. 33

2.4.2.2 SANITACJA

Gminna sieć kanalizacyjna ma długość 144,7 km i w 2015 roku była dostępna dla ponad 85% mieszkańców aglomeracji.

Tabela 22 SIEĆ KANALIZACYJNA W GMINIE STEGNA

ROK	DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACYJNEJ [km]	ILOŚĆ POŁĄCZEŃ PROWADZĄCYCH DO BUDYNKÓW MIESZKALNYCH [szt.]	ŚCIEKI ODPROWADZONE [dam ³]	LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI KANALIZACYJNEJ
2015	144,61	2.060	351	8.535
2014	140,85	2.046	331	8.438
2013	124,15	2.046	314	5.278
2012	93,19	1.648	299	5.266
2011	93,80	1.634	289	5.145

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

Oczyszczalnia ścieków w Stegnie jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną, systemem kanalizacyjnym odbiera ścieki z terenu gmin Stegny i Sztutowa, z miejscowości: Mikoszewo, Jantar, Junoszyno, Stegna, Sztutowo, Drewnica, Żuławki, Przemysław, Nowotna, Popowo, Kąty Rybackie, Skowronki. Z pozostałych miejscowości ścieki dowożone są wozami asenizacyjnymi. Sieć kanalizacyjna i przepompownie ścieków znajdują się w miejscowościach: Mikoszewo, Jantar, Junoszyno, Stegna, Drewnica, Żuławki, Przemysław, Nowotna, Popowo, Sztutowo, Kąty Rybackie, Skowronki. Oczyszczalnia funkcjonuje od 1987 roku, a jej właścicielem jest Przedsiębiorstwo Komunalne „Mierzeja”. Zlokalizowana jest w Stegnie przy ul. Gdańskiej 2, o przepustowości poza sezonem 590 m³/d, a w sezonie – 2000 m³/d. Odbiornik stanowi Zalew Wiślany poprzez kanał melioracyjny „C”. W 2016 roku został zakończony projekt pn. „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Stegnie”.

Ścieki sanitarne w miejscowościach pozbawionych dostępu do kanalizacji gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (szamba) a następnie są wywożone przez pojazdy asenizacyjne. W 2014 roku na terenie gminy znajdowało się 430 szamb oraz 29 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 23 LICZBA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I OCZYSZCZALNI PRZYDOMOWYCH W GMINIE STEGNA

ROK	ZBIORNIKI BEZODPŁYWOWE	OCZYSZCZALNIE PRZYDOMOWE
2015	430	29
2014	430	29
2013	430	29
2012	430	28
2011	430	28

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd październik 2016 r.

2.4.3 GOSPODARKA ODPADAMI

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na terenie całej Polski, od dnia 1 lipca 2013 r., obowiązują nowe zasady odbioru odpadów. Zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy gmina została zobowiązana do objęcia nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych i opcjonalnie nieruchomości niezamieszkałych. Wybór przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne dokonywany jest w drodze przetargu.

W myśl ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, obowiązany jest do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Z terenu gminy Stegna, w 2015 roku, odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych realizowany był przez konsorcjum firm wyłonionych w trybie przetargu nieograniczonego:

- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim – Lider Konsorcjum,
- Przedsiębiorstwo Robót Sanitarno-Porządkowych Sp. z o.o. z Nowego Dworu Gdańskiego – Partner Konsorcjum,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „COMPLEX” Tomasz Grzmil.

W Gminie Stegna utworzony został Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajdujący się w Stegnie przy ulicy Gdańskiej 2 – w celu przyjmowania odpadów problemowych i ich okresowego magazynowania – odbioru m. in. odpadów po remoncie, zużytego sprzętu elektrycznego, zużytych mebli, zużytych żarówek, świetlówek czy przeterminowanych lekarstw. PSZOK obsługiwany jest przez Zakład Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. w Tczewie.

Na terenie gminy Stegna nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Tczewie.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24 ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH Z TERENU GMINY STEGNA W 2015 ROKU

LP.	RODZAJE ODPADÓW	ILOŚĆ ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH [Mg]
1.	Opakowania z tworzyw sztucznych	128,2
2.	Opakowania z papieru i tektury	15,7
3.	Opakowania ze szkła	147,1
4.	Zużyte opony	0,1
5.	Elementy usunięte z zużytych urządzeń	1,0
6.	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórki i remontów	6,1
7.	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	36,2
8.	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	6,1
9.	Materiały izolacyjne	0,2
10.	Zmieszane odpady z budowy remontów i demontażu	55,4
11.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	8,4
12.	Inne odpady nieulegające biodegradacji	22,6
13.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2.591,0
14.	Odpady wielkogabarytowe	21,9
15.	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	506,0
16.	Odpady ulegające biodegradacji	2,6

Źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie gminy Stegna za rok 2015, s.8 i 9

Ilość odpadów zmieszanych i zebranych selektywnie (papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło) odebranych z terenu gminy, na przestrzenie ostatnich kilku lat prezentuje poniższa tabela.

Tabela 25 ODPADY ZMIESZANE I ZEBRANE SELEKTYWNIE Z TERENU GMINY STEGNA

ROK	ILOŚĆ ODPADÓW ZMIESZANYCH [Mg]	ILOŚĆ ODPADÓW ZEBRANYCH SELEKTYWNIE [Mg]
2015	2.591,0	291,0
2014	2.283,2	282,4
2013	2.016,3	129,7
2012	1.854,8	9,3

Źródło: Aktualizacja Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie gminy Stegna za rok 2015, s.9

Osiągnięte przez gminę Stegna poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2015 roku wynoszą odpowiednio:

- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 55,6% (50% – poziom wymagany przepisami w 2015 r.),

- Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 53,1% (16% – poziom wymagany przepisami w 2015 r.),
- Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 46,5 % (40% – poziom wymagany przepisami w 2015 r.).

2.4.4 INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA I GAZOWA

2.4.4.1 SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Obszar gminy Stegna zasilany jest z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) 7 liniami elektroenergetycznymi napowietrznymi średniego napięcia (SN) 15 kV, wyprowadzonymi z dwóch stacji transformatorowych GPZ (Główny Punkt Zasilania), tj. ze GPZ Kąty Rybackie, zlokalizowanej na terenie gminy Sztutowo i GPZ Nowy Dwór, zlokalizowanej na terenie gminy Nowy Dwór Gdański. Na terenie gminy Stegna nie ma zlokalizowanych stacji GPZ. System elektroenergetyczny gminy Stegna jest w zdecydowanej większości układem promieniowym, w którym główne linie zasilające rezerwują się wzajemnie na znacznych odcinkach w konfiguracji awaryjnej. Takie połączenie jest korzystne zarówno pod względem niezawodności zasilania i bezpieczeństwa, jak również zapewnienia dostawy energii elektrycznej przyszłym odbiorcom. Dystrybutorem energii elektrycznej na terenie gminy Stegna jest Koncern Energetyczny ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Olsztynie. Nie ma tu zlokalizowanych źródeł energii elektrycznej większej mocy, tj. źródeł o mocy elektrycznej stanowiącej znaczny udział w bilansie energetycznym gminy¹⁷. Na terenie gminy Stegna znajdują się:

- linia elektroenergetyczna: 400 kV: Gdańsk - Błonia - Olsztyn Mątki,
- dwie linie elektroenergetyczne 110 kV (GPZ – Nowy Dwór Gdański, Sztutowo).

2.4.4.2 SIEĆ GAZOWA

Przez teren gminy nie przebiega obecnie sieć gazowa. Właściciele nieruchomości na terenie gminy w celach bytowych i gospodarczych wykorzystują wymienne butle gazowe.

¹⁷ Źródło: Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenia Gminy w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Stegna, s. 68

2.4.5 INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Gmina Stegna należy do gmin o dobrze rozwiniętej sieci telefonicznej. W dziedzinie telefonii komórkowej dostępne są usługi głównych operatorów rynku (Orange, Play, Plus, T-Mobile).

Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne i ich powszechna dostępność są znaczącymi czynnikami rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego. Są czynnikiem stymulującym gminną ofertę inwestycyjną, jak również podnoszą poziom standardu życia mieszkańców. Ponadto na terenie gminy Stegna znajdują się:

- radiolinia telefonii komórkowej (stacja Milejewo – woj. warmińsko-mazurskie),
- linia radiowa TP S.A. (stacja Elbląg – woj. warmińsko-mazurskie).

2.4.6 CIEPŁOWNICTWO

Na terenie gminy nie ma zorganizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Źródła ciepła stanowią kotłownie lokalne umiejscowione głównie w obiektach użyteczności publicznej oraz indywidualne źródła ciepła w domach mieszkalnych. Kotłownie lokalne opalane są różnymi rodzajami paliw – głównie węglem, koksem i biomasą.

2.4.7 ENERGIA ODNAWIALNA

Gmina Stegna posiada bardzo dobre warunki dla wprowadzania i eksploatacji specjalistycznych urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE). Preferowanymi urządzeniami typu OZE powinny być systemy solarne, tj. kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, a także biogazownie, kotłownie na biomasę i pompy ciepła oraz w ograniczonym zakresie elektrownie wiatrowe¹⁸.

2.5 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

2.5.1 EDUKACJA

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za utrzymanie i rozwój bazy materialnej szkół i placówek oświatowych. Odpowiedzialność ta dotyczy wymiaru ekonomicznego oraz rozciąga się również na sferę zobowiązań wobec społeczności Gminy w zakresie tworzenia systemu edukacyjnego, który młodzieży stworzy szanse osobistego rozwoju, a środowisku zapewni cywilizacyjny awans. Gmina Stegna dąży do tworzenia takich

¹⁸ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020, s. 35

warunków funkcjonowania szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, które zapewniają powszechność, celowość oraz wysoką jakość systemu edukacyjnego. Aktualnie funkcjonująca sieć szkół i przedszkoli zapewnia optymalne warunki do realizacji zadań oświatowych w Gminie. Obiekty oświatowe, ich wyposażenie (pracownie komputerowe, sale gimnastyczne), a także odpowiednie kwalifikacje nauczycieli są przedmiotem dokładnej analizy władz Gminy. Wyraźnie widać także podejmowane działania wychowawcze, ukierunkowane na kształtowanie pożądanych społecznie postaw i właściwy rozwój osobowości młodego pokolenia. Strategia rozwoju systemu edukacji oparta została na próbie budowania ładu w środowisku lokalnym poprzez dialog rodziców, nauczycieli i władz Gminy, podejmowanie prawidłowych decyzji dotyczących bazy materialnej, służącej kształceniu, opiece i wychowaniu oraz racjonalnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Samorządowe placówki oświatowe znajdujące się na terenie Gminy:

- Zespół Szkół w Stegnie:
 - Publiczne Przedszkole w Stegnie,
 - Szkoła Podstawowa im. I Brygady Pancерnej im. Bohaterów Westerplatte w Stegnie,
 - Publiczne Gimnazjum w Stegnie,
- Zespół Szkół w Tujsku:
 - Publiczny Punkt Przedszkolny,
 - Szkoła Podstawowa w Tujsku,
 - Publiczne Gimnazjum w Tujsku,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Drewnicy:
 - Publiczne Przedszkole w Drewnicy,
 - Szkoła Podstawowa w Drewnicy,
- Gimnazjum im. Na Bursztynowym Szlaku w Mikoszewie,
- Szkoła Podstawowa w Jantarze:
 - Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Jantarze.

Tabela 26 LICZBA UCZNIÓW W GMINIE STEGNA W LATACH 2008-2015

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016
SZKOŁA PODSTAWOWA	659	615	608	598	562	567	601	664
GIMNAZJUM	359	372	340	332	334	314	294	263
SUMA	1.018	987	948	930	896	881	895	927

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

W gminie Stegna liczba uczniów w ostatnich latach wzrasta. Trend ten ma charakter stały i w przeciwieństwie do sytuacji w kraju (gdzie liczba uczniów spada zarówno w szkołach podstawowych i gimnazjach).

Tabela 27 LICZBA MIEJSC I DZIECI W PRZEDSZKOLACH SAMORZĄDOWYCH W GMINIE STEGNA

ROK	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016
MIEJSCA W PRZEDSZKOLACH	216	233	232	227	230	244	240	215
DZIECI W PLACÓWKACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLENEGO	216	260	255	285	308	327	324	273
W TYM W PRZEDSZKOLACH	168	174	174	201	223	228	216	184

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

W sumie w 2015 roku do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczały 273 dzieci.

2.5.2 KULTURA I SPORT

Na terenie gminy Stegna działalność kulturalną prowadzą Gminny Ośrodek Kultury w Stegnie i jego jednostki podległe. Organizowane są przeglądy zespołów artystycznych, konkursy recytatorskie, konkursy potraw, kiermasze, spotkania autorskie, spektakle teatralne, koncerty, zabawy integracyjne dla dzieci i dorosłych, wystawy i inne imprezy okolicznościowe. Ponadto GOK bierze udział w konkursach regionalnych i ogólnopolskich. Dodatkowo Gminny Ośrodek Kultury, jak i świetlice wiejskie organizują czas wolny dzieciom i młodzieży, jak i rozwijają indywidualne zainteresowania przez prowadzenie różnorodnych zajęć. Dodatkowo kształtują otwartość i szczerą w nawiązywaniu nowych przyjaźni, współpracy i współdziałaniu. GOK wraz ze świetlicami wiejskimi współpracuje również z istniejącymi stowarzyszeniami i grupami nieformalnymi działającymi na terenie gminy Stegna. Świetlice wiejskie to:

- Świetlica wiejska w Dworku,
- Świetlica wiejska w Izbiskach,
- Świetlica wiejska Jantarowa Przysiań w Jantarze,
- Świetlica w Jantarze Leśniczówce,
- Świetlica w Mikoszewie,
- Świetlica wiejska w Nowotnej,
- Świetlica wiejska w Rybinie,
- Świetlica wiejska w Stegnie,
- Świetlica wiejska w Żuławkach,
- Świetlica profilaktyczna w Bronowie,
- Świetlica profilaktyczna w Stegnie,

- Świetlica profilaktyczna w Tujsku.

W Stegnie działalność prowadzi także Gminna Biblioteka Publiczna. Jej filie znajdują się w Tujsku, Rybinie, Drewnicy i Jantarze. Poprzez korzystanie z jej materiałów przejawia się aktywność mieszkańców gminy. Do szczegółowego zakresu działania Biblioteki należy:

- Gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu oraz ich przechowywanie,
- Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,
- Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,
- Popularyzacja książek i czytelnictwa,
- Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspakajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa,
- Doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej,
- Ochrona materiałów bibliotecznych.

Tabela 28 BIBLIOTEKA W GMINIE STEGNA

	2011	2012	2013	2014	2015
Biblioteki i filie	5	5	5	5	5
Pracownicy	6	7	7	7	7
Księgozbiór	45.120	45.089	43.800	44.531	45.417
Czytelnicy w ciągu roku	1.472	1.548	1.516	1.505	1.587
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	15.515	17.539	18.003	16.346	18.770

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

Aktywnie działają tu następujące sekcje i koła zainteresowań m. in.:

- Zumba dzieci,
- Zumba dorośli,
- Zajęcia plastyczno-techniczne,
- Warsztaty Pasjonatów Rękodzieła dla dorosłych,
- Koło ceramiczne,
- Zespół Wokalny FALE,
- Tenis Stołowy,
- Zajęcia muzyczne (nauka gry na flecie, gitarze i pianinie),

W gminie funkcjonuje wiele stowarzyszeń, kół i fundacji m. in.:

- Stowarzyszenie „Dajmy Dzieciom Szansę” Chełmek – Osada,

- Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Jantar,
- Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju „Aktywni Razem”,
- Lokalna Organizacja Turystyczna „Jantarowe Wybrzeże”
- Stowarzyszenie „Tujsk Sobie i Sąsiadom”,
- Uczniowski Klub Sportowy Morze
- Fundacja Morze Inspiracji,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze,
- Stowarzyszenie Kulturalni,
- Stowarzyszenie „Turystyczna Stegna”,
- Stowarzyszenie „Moje Mikoszewo Nasza Wisła”,
- Stowarzyszenie „Żuławki i Książęce Żuławy”.
- Stowarzyszenie Jantarowe Wybrzeże,
- Stowarzyszenie Centrum Usług Przyjazdowych w Stegnie,
- Stowarzyszenie „Bursztynowe Wybrzeże” w Stegnie,
- Stowarzyszenie „DREWNICA”,
- Stowarzyszenie Wczasowiczów „Hubertówka”,
- Fundacja „WRÓĆ”,
- Stowarzyszenia OSP.

Sport stanowi jeden z kluczowych elementów życia społecznego. Promuje odpowiednie zachowania, kształtuje charakter i tożsamość, poprawia ogólną kondycję ciała oraz uczy szacunku dla innych, przestrzegania określonych zasad, pielęgnuje poczucie solidarności i umiejętność współpracy. Wartości edukacyjne sportu przejawiają się w niewymuszony, naturalny sposób, przybierając postać zabawy. Regularne uprawianie sportu jest sposobem zapobiegania anomalii społecznym takim jak przemoc, przestępczość i narkomania. Poprzez wyraźne oddziaływanie sportu na stosunki międzyludzkie uznaje się, że jego wpływ na życie człowieka wykracza daleko ponad zajęcia czysto sportowe. Wszelkie obiekty sportowe służą jako miejsca spotkań, które integrują ludzi przez co zarazem wzmacniają więzi społeczne. Wychowanie fizyczne oraz promowanie sportu powinno podlegać nieustannemu rozwojowi na wszystkich etapach edukacji, w formach atrakcyjnych dla wszystkich grup wiekowych lokalnego społeczeństwa.

Na terenie gminy działają kluby sportowe. Są to m. in:

- UKS Morze Stegna,
- Klub Sportowy Nadmorzanin Stegna,
- Stowarzyszenie Drewnica prowadzące klub Czarni Przemysław i klub Wisła Drewnica.

2.5.3 OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

2.5.3.1 OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy działają trzy niepubliczne placówki ochrony zdrowia jako ośrodki tzw. pierwszego kontaktu lekarza z rodzinami (lekarze rodzinni), tj.:

- „STEGMED” w Stegnie,
- „Spółka Partnerska Lekarzy Wojciech Dobrzyński i Grzegorz Brzuszek” w Rybinie z główną siedzibą w Nowym Dworze Gdańskim,
- „Twój Lekarz” w Drewnicy.

W Jantarze swoją siedzibę ma NZOZ „NEPTUN”. Prowadzi on działalność od września 2012, w nowo wybudowanym, nowoczesnym obiekcie, którego wszystkie pomieszczenia zostały wykonane w wysokim standardzie i spełniają odpowiednie w tym zakresie wymogi Rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia i Prezesa NFZ. Placówka jest przystosowana do świadczenia usług w zakresie leczenia szpitalnego zabiegowego w trybie stacjonarnym i chirurgii jednego dnia oraz do udzielania porad specjalistycznych. Leczenie operacyjne poprzedzone jest konsultacją specjalistyczną w gabinetach wyposażonych w nowoczesny sprzęt do wielospecjalistycznej diagnostyki chorób aby zapewnić właściwą kwalifikację i przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego jak i kontrolę pooperacyjną.

Na terenie gminy znajdują się 2 apteki oraz jeden punkt apteczny, a dostęp do lekarzy specjalistów zapewnia szpital w Nowym Dworze Gdańskim.

2.5.3.2 POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie. Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, m.in. koordynuje rozwiązanie problemów społecznych na terenie gminy. Oferta GOPS skierowana jest do mieszkańców, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej. W wykonywaniu zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, sądami, prokuraturą, kuratorami sądowymi, społecznymi, stowarzyszeniami i fundacjami znajdującymi się na terenie gminy oraz instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną.

Tabela 29 WYKAZ GOSPODARSTW DOMOWYCH I OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

ROK	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ	OSOBY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ
2015	448	1.101
2014	446	1.135
2013	494	1.251
2012	472	1.273
2011	446	1.283

Źródło: Bank danych lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez Gminę, a realizowana przez Urząd Gminy w Stegna. W latach 2011-2015 najczęściej udzielanymi mieszkańcom Gminy formami wsparcia były pomoc finansowa i rzeczowa, głównie w postaci zasiłków celowych i w naturze, zasiłków stałych, okresowych oraz posiłków.

2.5.4 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, reguluje ustawa o samorządzie gminnym, która traktuje powyższe jako zadania własne Gminy.

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Straż Gminna, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Swój wkład w poprawę efektywności działania ww. służb mają władze Gminy, które wspierają jednostki OSP:

- OSP Stegna,
- OSP Jantar,
- OSP Mikoszewo,
- OSP Drewnica,
- OSP Stegienka,
- OSP Tujsk,
- OSP Bronowo,

Rysunek 13 OSP Stegna – tarcza (źródło: <http://ospstegna.pl/wp-content/uploads/2015/01/2tarcze.jpg>, wgląd sierpień 2016 r.)

Celem zapewnienia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej co roku w budżecie Gminy zapewnia się środki finansowe z przeznaczeniem na utrzymanie jednostek OSP i utrzymanie ich gotowości bojowej, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. Jednostki należące do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego dotowane są dodatkowo z budżetu państwa.

Na terenie gminy Stegna działa Straż Gminna. Do jej zadań należy w szczególności:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,

- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,
- ochrona obiektów komunalnych i urzędzeń użyteczności publicznej,
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gmin.

Cały teren Gminy Stegna znajduje się w obszarze działania Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim. W gminie funkcjonuje posterunek policji w Stegnie.

Rysunek 14 Posterunek Policji w Stegnie (źródło: http://www.nowydworgdanski.policja.gov.pl/posterunki_stegna.php?k=43, wgląd sierpień 2016 r.)

W 2015 roku na terenie powiatu nowodworskiego, **wykryto 713 przestępstw o różnym charakterze**. Wskaźnik wykrywalności sprawców wynosi 63,7%.

Tabela 30 STATYSTYKA PRZESTĘPSTW NA TERENIE POWIATU NOWODWORSKIEGO

	2014	2015
Przestępstwa ogółem	819	713
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	617	446
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	90	126
Przestępstwa drogowe	76	97
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	26	20
Przestępstwa przeciwko mieniu	467	387
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw	63,0	63,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2016 r.

W 2015 roku na terenie powiatu nowodworskiego odnotowano 57 wypadków drogowych, w których śmierć poniosły 2 osoby, a 79 osób doznało obrażeń ciała.

2.6 MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNE GMINY

Głównym celem działania gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Dodatkowo zadania gmin koncentrują się w obszarach niekomercyjnych. Zadania samorządów obejmują działania nie przynoszące komercyjnych korzyści. Realizacja usług społecznych na odpowiednim poziomie wymaga właściwego gospodarowania zasobami. Zarządzanie finansami to jedno z najważniejszych zadań gminy, przedmiot troski zarówno władzy stanowiącej, czyli Rady Gminy, jak i wykonawczej – Wójta. Samorzady opierają zarządzanie finansami na świadomym kierowaniu środków w obszary dające najlepszą skuteczność i realizujące najważniejsze

potrzeby mieszkańców. Oczywiste jest kierowanie środków na zadania, przy realizacji których można uzyskać efektywną dźwignię finansową dzięki dopłatom bezzwrotnym lub pożyczkom/kredytom na preferencyjnych warunkach. Niniejsza strategia zawiera w swym okresie planowania ostatni okresu programowania unijnego ze znacznymi środkami bezzwrotnymi dla Polski. Ze względu na wymagany udział własny beneficjentów ważna jest dbałość o zapewnienie dobrego planowania finansowego. Utrzymanie równowagi pomiędzy dochodami a wydatkami w perspektywie wieloletniej to zadanie realizowane wspólnie przez Radę Gminy i Wójta.

W poprzednim okresie programowania budżet Gminy uległ istotnemu zwiększeniu z ok. 20 mln zł w roku 2006 wzrósł do blisko 40 mln zł.

Dochody samorządu terytorialnego zależą od wielu czynników. Można je podzielić na dwie kategorie:

- wewnętrzne – to głównie polityka finansowa Rady Gminy i działalność jednostek podległych,
- zewnętrzne – przede wszystkim ogólna sytuacja gospodarcza kraju oraz zmiany w prawie mające wpływ na finanse samorządu.

Źródła dochodów gminy to:

- Dochody własne
 - wpływy z podatków:
 - od nieruchomości,
 - rolnego,
 - leśnego,
 - dochodowego od osób fizycznych,
 - od spadków i darowizn,
 - od środków transportowych,
 - od czynności cywilno-prawnych,
 - wpływy z opłat:
 - skarbowej,
 - targowej,
 - administracyjnej,
 - opłaty miejscowej

– za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

- Subwencja ogólna dla gmin:
 - część wyrównawcza,
 - część oświatowa,
 - część równoważąca.
- Dotacje na:
 - finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone i własne,
 - zadania realizowane przez jednostki samorządu na mocy porozumień,
 - usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi, klęsk żywiołowych.

Dochody budżetu na rok 2016 zostały zaplanowane na 36.028.207 zł, natomiast wydatki na 36.849.039 zł. Niedobór postanowiono pokryć przychodami z kredytów i pożyczki.

Zaplanowane na koniec 2016 roku zadłużenie w wysokości 10.090.551 zł wynosi 28,01% planowanych dochodów. Regionalna Izba Obrachunkowa stwierdziła zgodność planowanych wskaźników z wymogami ustawy o finansach publicznych.

Wieloletni Plan Finansowy przewiduje nakłady na:

- udostępnienie Internetu mieszkańcom Gminy,
- budowę szlaków turystycznych, przystani kajakowych, rozbudowę plaż,
- budowę dróg, ulic i ścieżek rowerowych,
- rozbudowę zaplecza sportowego,
- rozbudowę kanalizacji,
- rozbudowę i termomodernizację budynków komunalnych.

Bieżące dokumenty finansowe są dostępne na stronie BIP Urzędu Gminy Stegna pod adresem:

http://bipstegna.eline6.serwery.pl/44/Budzet_i_majatek/

3. ANALIZA GMINY STEGNA

3.1 BILANS MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY STEGNA

Bilans możliwości rozwojowych polega na systematycznej, wielokryterialnej analizie podmiotu. Podstawą prac były dwa dokumenty:

- I. Ustawa o samorządzie gminnym określająca zadania własne gminy.
- II. Agenda 21 określająca zasady zrównoważonego rozwoju.

W oparciu o te dwa źródła określono listę czynników sukcesu podzielonych na trzy grupy. Następnie w ramach każdej grupy określono wagi poszczególnych czynników (sumujące się do 100%) i oceniono każdy z czynników w skali 1-3 (1 – czynnik na słabym stopniu rozwoju, 2 – średnim, 3 – dobrze rozwinięty). Wartość wynikająca z iloczynu wagi i oceny dała wynik poszczególnych cech.

3.1.1 BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

W tabeli 31 przedstawiono bilans w obszarze „rozwoju społeczności lokalnej”.

Tabela 31 BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

LP	ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	WAGA	OCENA	WARTOŚĆ
I/1	ludność	12%	2	0,24
I/2	bezrobocie (miejsca pracy)	10%	2	0,20
I/3	edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	12%	2	0,24
I/4	ochrona zdrowia i opieka społeczna	10%	2	0,20
I/5	budżet	10%	2	0,20
I/6	współpraca z otoczeniem	14%	2	0,28
I/7	kultura	12%	2	0,24
I/8	sport i rekreacja	10%	2	0,20
I/9	bezpieczeństwo publiczne	10%	2	0,20

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie cech analizowanych w bilansie:

I/1 ludność – w sposób zagregowany określono sytuację ludnościową,

I/2 bezrobocie (miejsca pracy) – w ostatnich latach bezrobocie w Gminie spada,

I/3 edukacja – oceniono stan i dostosowanie systemu edukacji w Gminie Stegna do potrzeb aktualnych i przyszłych,

I/4 ochrona zdrowia i opieka społeczna – oceniono stan opieki zdrowotnej i społecznej,

I/5 budżet – w sposób zagregowany oceniono zarówno wielkość budżetu jak i jego możliwości,

I/6 współpraca z otoczeniem – oceniono zarówno współpracę wewnętrzną – z sąsiednimi gminami, w ramach powiatu jak i województwa, a także zewnętrzną – w ramach Unii Europejskiej,

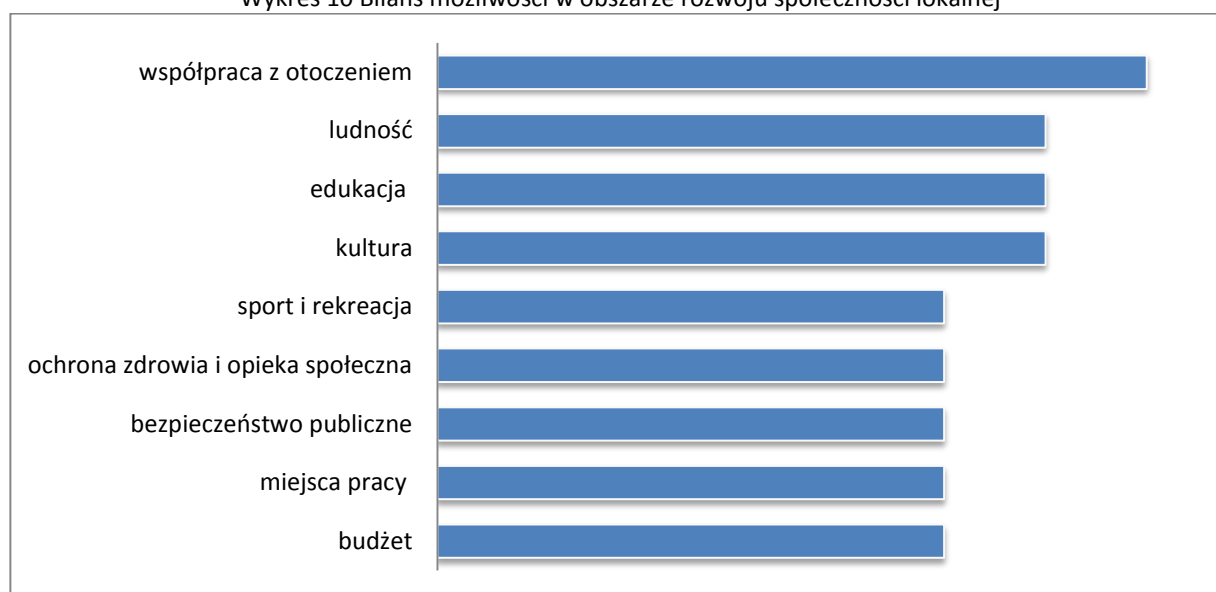
I/7 kultura – oceniono zaplecze kulturalne,

I/8 sport i rekreacja – oceniono istniejące zaplecze sportowo-rekreacyjne,

I/9 bezpieczeństwo publiczne – oceniono bezpieczeństwo mieszkańców, we wszelkim zakresie – uznano bezpieczeństwo pożarowe, publiczne a także zagrożenia katastrofami.

Dla określenia możliwości Gminy Stegna w obszarze rozwoju społeczności lokalnej zestawiono cechy wg rosnącej wartości i przedstawiono na wykresie 10.

Wykres 10 Bilans możliwości w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Źródło: Analiza Remedis SA

Powyższy wykres pokazuje, że największymi atutami Gminy Stegna jest współpraca z otoczeniem (m. in. w ramach LGD), a także poziom usług edukacyjnych, rozwój kultury oraz mieszkańcy gminy.

3.1.2 BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA

Tabelaryczne zestawienie cech, ich wag, oceny i wartości w tym obszarze prezentuje tabela 32.

Tabela 32 BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU STANU ŚRODOWISKA

LP	ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	WAGA	OCENA	WARTOŚĆ
II/1	położenie gminy	16%	3	0,48
II/2	las i tereny zielone	10%	2	0,20
II/3	surowce naturalne	10%	2	0,20
II/4	zasoby wodne	14%	2	0,28
II/5	zagospodarowanie przestrzenne	10%	2	0,20

II/6	gleby (bonitacja)	15%	3	0,45
II/7	atmosfera	15%	2	0,30
II/8	brak obszarów zagrożonych	10%	2	0,20

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie pozycji:

II/1 położenie, lokalizacja gminy ma istotne znaczenie dla możliwości rozwojowych,

II/2 lasy i tereny zielone – gmina Stegna jest zalesiona w 10% (średnia lesistość Polski 2013 – 29,4%),

II/3 surowce naturalne – oceniono poziom ilości kopalin w gminie,

II/4 zasoby wodne – północna część gminy położona jest na Mierzei Wiślanej, natomiast pozostałe obszary gminy leżą na terenie Żuław Gdańskich. Jej zachodnia granica przebiega na rzece Wiśle a północna stanowi linię brzegową Zatoki Gdańskiej,

II/5 zagospodarowanie przestrzenne, oceniono stan formalny (uchwalone plany itp.),

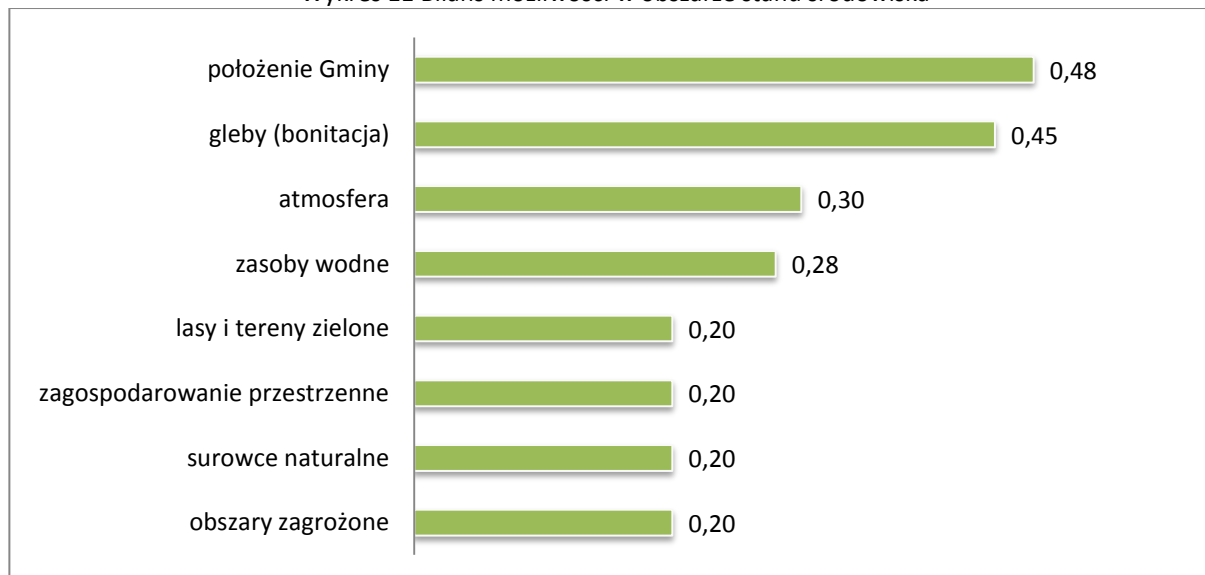
II/6 gleby (bonitacja) – gmina Stegna posiada gleby dobrej jakości,

II/7 atmosfera – brak źródeł zanieczyszczeń powoduje bardzo dobry stan atmosfery,

II/8 obszary zagrożone – położenie gminy jest pod tym względem dobre.

Podobnie jak w poprzednim obszarze dokonano sortowania cech i zaprezentowano je w postaci wykresu.

Wykres 11 Bilans możliwości w obszarze stanu środowiska

Źródło: Analiza Remedis SA

Wykres ilustruje, iż Gmina Stegna ma dobre warunki do dalszego rozwoju rolnictwa (m. in. ekologicznego) oraz doskonały potencjał w zakresie wykorzystania warunków wodnych

(potencjału rzek, linii brzegowej). Dużym atutem gminy jest jej położenie nad Bałtykiem, w pobliżu Trójmiasta i Elbląga.

3.1.3 BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Zestawienie cech bilansu zgodnie z przyjętą metodyką zawiera tabela 33.

Tabela 33 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

LP	ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	WAGA	OCENA	WARTOŚĆ
infrastruktura				
III/1	mieszkalnictwo	6%	3	0,18
III/2	sieć komunikacyjna	10%	1	0,10
III/3	komunikacja publiczna	9%	1	0,09
III/4	sieć wodociągowa	10%	2	0,20
III/5	sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami	9%	2	0,18
III/6	sieć energetyczna	6%	3	0,18
ekonomia				
III/7	usługi i przetwórstwo	10%	2	0,20
III/8	turystyka i rekreacja	10%	3	0,30
III/9	handel, transport i magazynowanie	10%	2	0,20
III/10	budownictwo	10%	2	0,20
III/11	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10%	3	0,30

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie opisanych cech:

III/1 mieszkalnictwo – poziom mieszkalnictwa jest zadowalający,

III/2 sieć komunikacyjna – w Gminie Stegna stan sieci oceniono jako wystarczający, jednak naprawy wymagają w szczególności nawierzchnie dróg,

III/3 komunikacja publiczna – połączenia pomiędzy większymi miejscowościami są dobre, problemy pojawiają się w przypadku mniejszych miejscowości,

III/4 sieć wodociągowa – gmina jest prawie w pełni zwodociągowana,

III/5 sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami – ponad 85% mieszkańców korzysta z sieci kanalizacyjnej,

III/6 sieć energetyczna – w gminach wiejskich energetyka nie jest kluczowym wyzwaniem,

III/7 usługi i przetwórstwo – poziom rozwoju jest średni,

III/8 turystyka – poziom rozwoju jest wysoki,

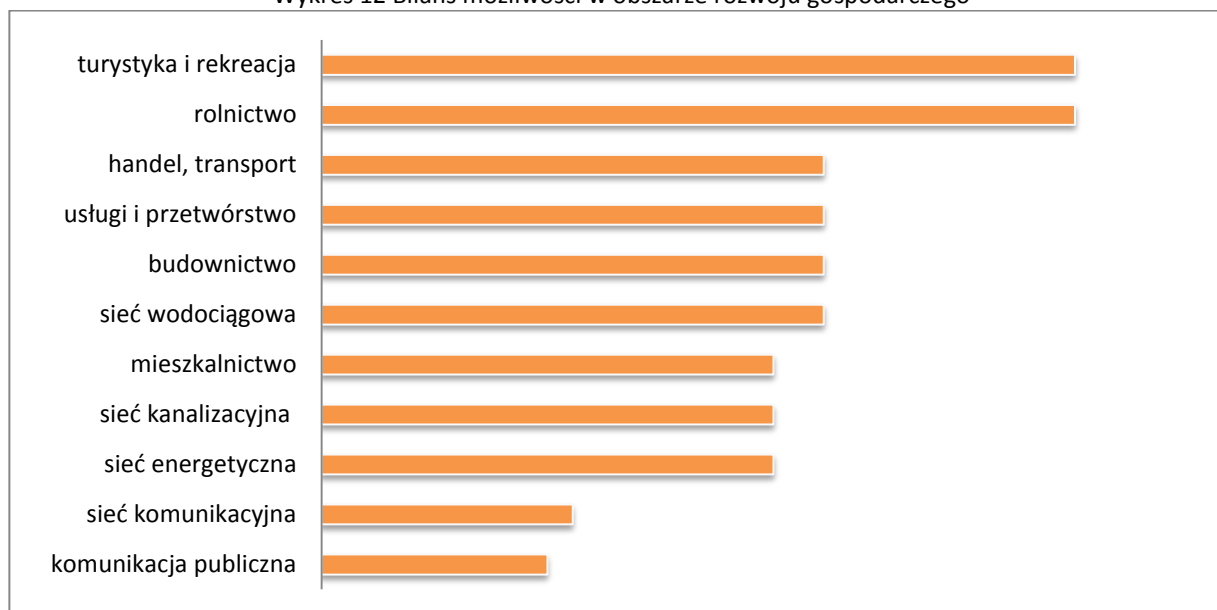
III/9 handel, transport i magazynowanie - cecha w sposób zagregowany, rozwój handlu detalicznego należy ocenić jako zadowalający, natomiast magazynowanie i transport traktowane jako zaplecze dla rozwoju gospodarczego jest słabo rozwinięte,

III/10 budownictwo – poziom rozwoju budownictwa jest zadowalający,

III/11 rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – poziom rozwoju rolnictwa jest wysoki.

Prezentacja cech i ich wartości na wykresie 12 pokazuje, że atutem Gminy jest rozwój rolnictwa i usług związanych z turystyką i rekreacją. Podstawą do dalszego rozwoju jest jednak oraz poprawa stanu sieci komunikacyjnej i usprawnienie komunikacji publicznej.

Wykres 12 Bilans możliwości w obszarze rozwoju gospodarczego

Źródło: Analiza Remedis SA

3.2 ANALIZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH GMINY STEGNA

Dokonując bilansu możliwości oceniono stan aktualny Gminy Stegna. W celu określenia możliwości rozwojowych dokonano analizy potencjału rozwojowego dla poszczególnych cech w sposób następujący:

Do każdej cechy dołączono kolumnę z opisaną „możliwością zmiany” danej cechy w skali: 0 – brak możliwości zmiany, 1 – niewielka możliwość zmiany, 2 – duża możliwość zmiany. Niektóre cechy, dla których nie ma możliwości zmiany (wartość 0) pominięto w analizie.

Ponadto wprowadzono drugą zmienną, którą jest możliwość finansowania rozwoju spoza budżetu Gminy. W przypadku tej zmiennej wartość 1 – oznacza niewielkie możliwości, 2 –

pewne możliwości i 3 – duże możliwości zewnętrznego finansowania niekomercyjnego. Brane były pod uwagę takie formy pozyskania środków jak: środki z Unii Europejskiej, partnerstwo publiczno-prywatne i możliwość pozyskania inwestorów. Wskaźnik potencjału rozwojowego poszczególnych gmin określa wzór:

$$W_{pr} = W_c \times M_z \times M_f$$

gdzie:

W_{pr} – wskaźnik potencjału rozwojowego,

W_c – waga cechy (z bilansu strategicznego),

M_z – możliwości zmian,

M_f – możliwości finansowania.

3.2.1 POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Tabelaryczne zestawienie prezentuje tabela 34:

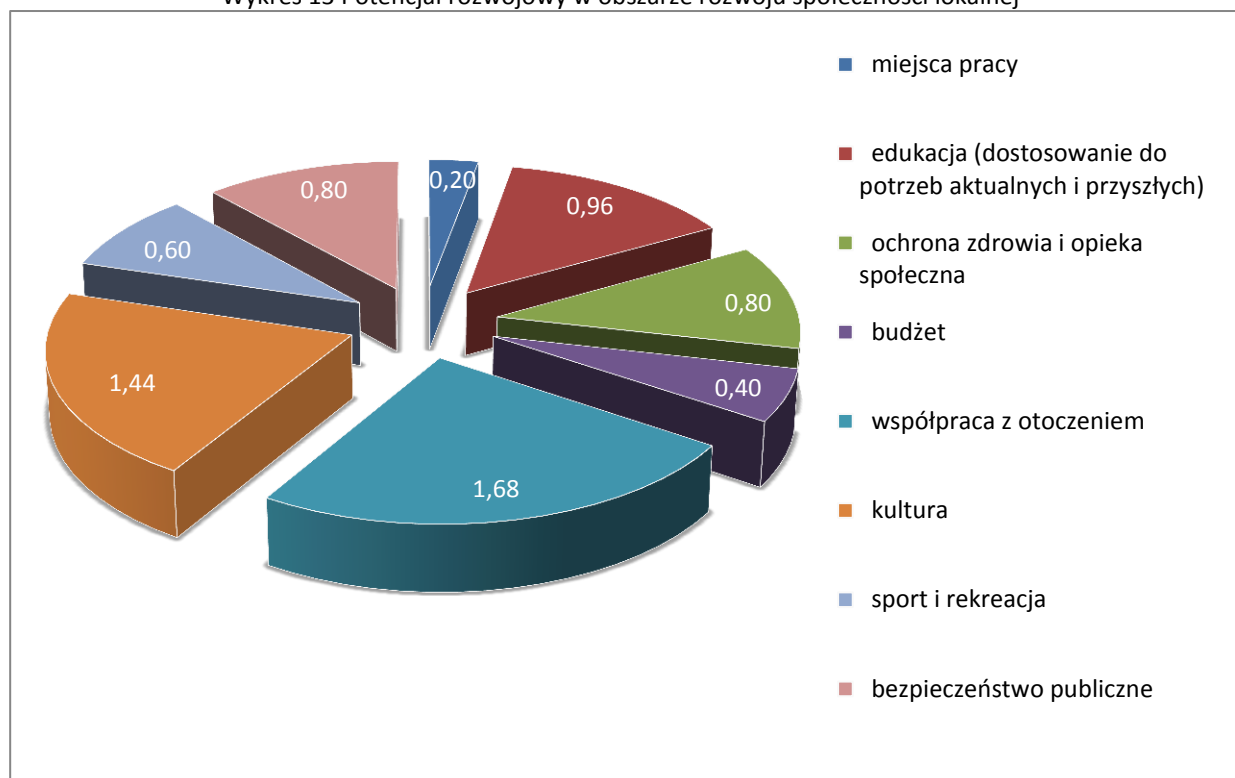
Tabela 34 POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

LP	ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	WAGA	W_{pr}
I/1	ludność	12%	0,00
I/2	bezrobocie (miejsca pracy)	10%	0,20
I/3	edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	12%	0,96
I/4	ochrona zdrowia i opieka społeczna	10%	0,80
I/5	budżet	10%	0,40
I/6	współpraca z otoczeniem	14%	1,68
I/7	kultura	12%	1,44
I/8	sport i rekreacja	10%	0,60
I/9	bezpieczeństwo publiczne	10%	0,80

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie poszczególnych cech znajduje się pod tabelą 31. Aby pokazać największe możliwości zaprezentowano potencjał w postaci wykresu 13. Wykres prezentuje wyraźnie, że największy potencjał rozwojowy Gminy Stegna zawarty jest w możliwości oparcia się o współpracę z otoczeniem i kulturę, a także wykorzystanie dobrej bazy oświatowej.

Wykres 13 Potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Źródło: Analiza Remedis SA

3.2.2 POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA

Ze względu na niewielką zależność od aktywnych działań w tym obszarze oceniono tylko kilka cech. Analizę przedstawiono w tabeli 35.

Tabela 35 POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA

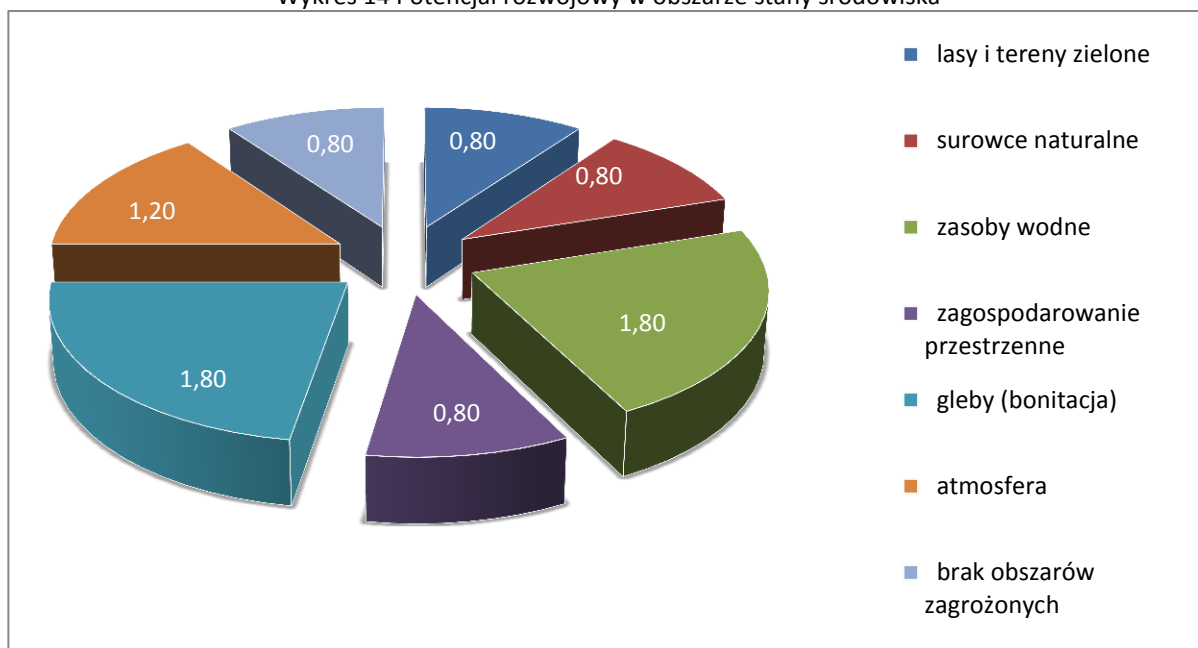
LP	ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	WAGA	W _{pr}
II/1	położenie gminy	16%	0,00
II/2	las i tereny zielone	10%	0,80
II/3	surowce naturalne	10%	0,80
II/4	zasoby wodne	14%	1,80
II/5	zagospodarowanie przestrzenne	10%	0,80
II/6	gleby (bonitacja)	15%	1,80
II/7	atmosfera	15%	1,20
II/8	brak obszarów zagrożonych	10%	0,80

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie cech znajduje się pod tabelą 32.

Podobnie zaprezentowano potencjał obszaru na wykresie 14.

Wykres 14 Potencjał rozwojowy w obszarze stany środowiska

Źródło: Analiza Remedis SA

Największy potencjał rozwojowy Gminy Stegna w obszarze środowiskowym tkwi w możliwościach odpowiedniego wykorzystania potencjału związanego z bardzo dobrymi glebami w gminie oraz z możliwościami płynącymi z wykorzystania zasobów wodnych Gminy (rzeki, dostęp do morza). Czyste powietrze, wspaniałe widoki i nieskażone środowisko to kolejne atuty w tym obszarze.

3.2.3 POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Rozwój gospodarczy jest najważniejszy dla wzrostu dobrobytu mieszkańców. Zarówno bezpośredni skutek (spadek bezrobocia) jak i pośredni (wzrost wpływów z podatków) powoduje, że rozwój tego obszaru ma zwielokrotniony wpływ na rozwój Gminy. Prezentacje potencjału rozwojowego zawarto w tabeli 36.

Tabela 36 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

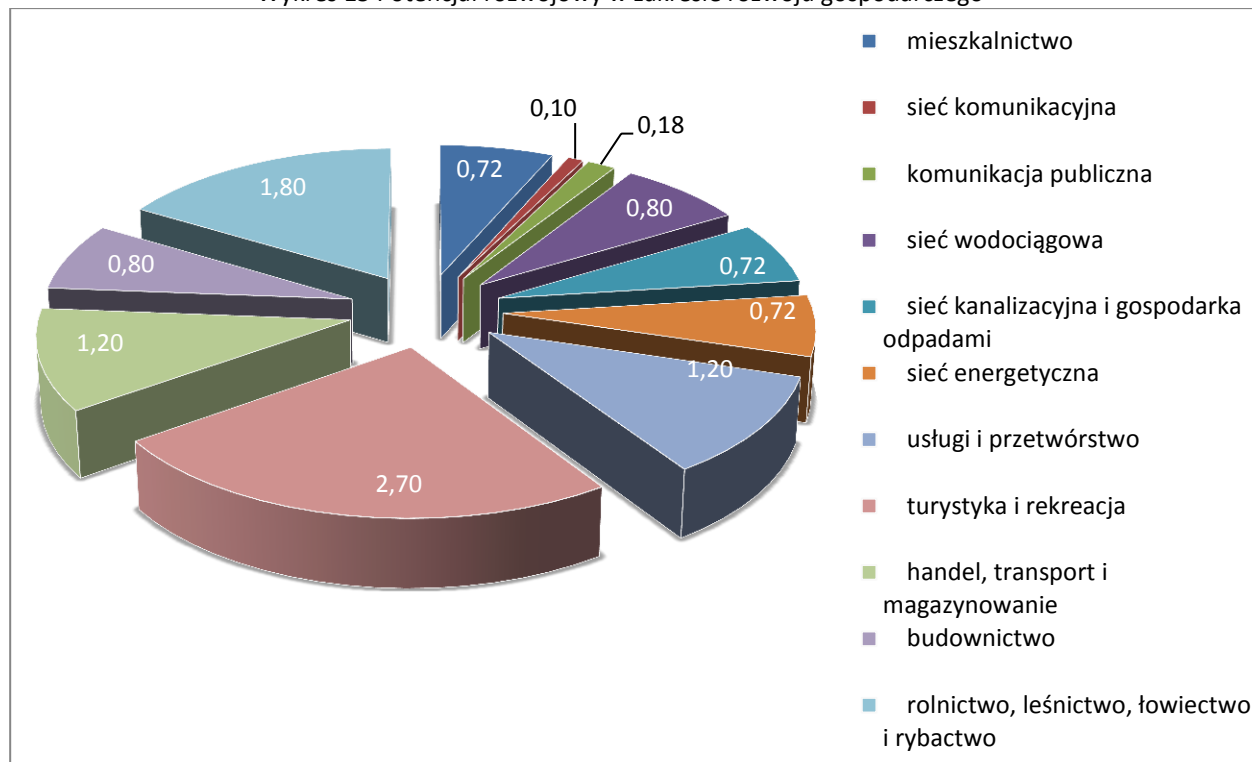
LP	ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	WAGA	W _{pr}
infrastruktura			
III/1	mieszkalnictwo	6%	0,72
III/2	sieć komunikacyjna	10%	0,10
III/3	komunikacja publiczna	9%	0,18
III/4	sieć wodociągowa	10%	0,80
III/5	sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami	9%	0,72
III/6	sieć energetyczna	6%	0,72
ekonomia			
III/7	usługi i przetwórstwo	10%	1,20
III/8	turystyka i rekreacja	10%	2,70

III/9	handel, transport i magazynowanie	10%	1,20
III/10	budownictwo	10%	0,80
III/11	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10%	1,80

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie cech znajduje się pod tabelą 33. Graficzna prezentacja potencjału rozwojowego zaprezentowana została na wykresie 15.

Wykres 15 Potencjał rozwojowy w zakresie rozwoju gospodarczego

Źródło: Analiza Remedis SA

Wykres pokazuje, że największy potencjał rozwojowy Gminy Stegna to dalszy rozwój rolnictwa poprzez wykorzystanie sprzyjających warunków (m. in. rolnictwa ekologicznego), rozwój turystyki (agroturystyki, turystyki weekendowej) oraz rozwój usług związanych z przetwórstwem, handlem i magazynowaniem.

4. OKREŚLENIE PROGRAMU ROZWOJU GMINY STEGNA

4.1. ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY STEGNA

Zrównoważony rozwój ma służyć mieszkańcom. Oznacza to, że władze gminy nie mogą dążyć do realizacji dowolnych celów cząstkowych, ale jedynie takich, które są zgodne z celami strategicznymi.

Zrównoważenie rozwoju oznacza (zgodnie z Agendą 21), iż dokonując alokacji środków budżetowych, w tym inwestycyjnych i dokonując wyboru kierunków rozwoju powinno dążyć się do równoważenia celów: społecznych, ekologicznych i rozwoju przestrzennego.

W warunkach samorządu granice między tymi obszarami są bardzo często nieostre. Należy więc wyodrębnić działania pod kątem głównych kierunków strategicznych, tj.: niwelowania słabych stron (aspekt społeczny) oraz służących długookresowemu rozwojowi (np. inwestycje wnoszące nową jakość w życie społeczno-gospodarcze, służące budowaniu silnej gospodarczo jednostki samorządowej – wzmacniającej akcent gospodarczy).

Zasady budowania pozycji konkurencyjnej i rozwoju społecznego gminy:

1. **Zasada selektywnego tworzenia korzyści zewnętrznych** w powiązaniu z polityką koncentracji na wybranych dziedzinach rozwoju to taki dobór inwestycji, które dają efekt mnożnikowy: nie tylko dochodowy, ale także zatrudnienia i demograficzny,
2. **Zasada budowy przewagi konkurencyjnej dla nowych sektorów** – przewidywanie kierunków rozwoju gospodarki; wykorzystanie nowoczesnych sektorów gospodarki.
3. **Zasada równoważenia rozwoju** – niwelowania słabych i wzmocnienia silnych stron gminy – w praktyce oznaczająca konieczność równoważenia interesów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych,
4. **Zasada ochrony wartości przyrody i kultury jako środowiska życia mieszkańców,**
5. **Zasada uspołeczniania procesów podejmowania decyzji** – poprzez prowadzenie szerokich konsultacji ze społecznością lokalną dotyczących obecnego i przyszłego funkcjonowania gminy,
6. **Zasada przejrzystości i jawności, przy powszechnym dostępie do informacji,**
7. **Zasada koncentracji środków,**
8. **Zasada subsydiarności** – oddawania zadań do wykonania podmiotom gwarantującym ich wykonanie w sposób rzetelny i ekonomiczny,

9. **Zasada przystępności** – prowadzenia własnej polityki informacyjnej zrozumiałej dla społeczności lokalnej.

Przy pracach nad niniejszym programem wzięto pod uwagę specyfikę gminy, jaką jest Stegna. Niemniej wymienione wyżej zasady zostały wykorzystane przy budowie niniejszego Programu, aby działania ukierunkowane na dalszy rozwój społeczny i budowanie mocnej pozycji konkurencyjnej gminy w regionie były spójne i przynosiły trwałe efekty.

4.2. ANALIZA SWOT/TOWS GMINY STEGNA

4.2.1. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Prace nad Programem realizowane były metodą partycypacyjno-ekspercką. Na wszystkich etapach prac stosowano maksymalizację efektu partycypacji poprzez wielokrotne konsultacje społeczne. Podczas prac nad Programem wyróżnić można cztery podstawowe etapy konsultacji:

1. Konsultacje wstępne - ankiety,
2. Konsultacje robocze w trakcie prac zespołu nad przygotowaniem dokumentu,
3. Konsultacje końcowe polegające na poddaniu projektu dokumentu ocenie społecznej (Spotkanie konsultacyjne w Urzędzie oraz imienne wysłanie projektu do liderów społecznych),
4. Procedowanie projektu dokumentu przed Radą Gminy.

Podczas warsztatów i konsultacji uzyskano bardzo wiele wartościowych informacji i wniosków. Układały się w pewien wyraźny obraz potrzeb mieszkańców i zostały wykorzystane w przygotowanych Celach Strategicznych, Programach i Działaniach, tworzących razem Plan Zadań Inwestycyjnych. Należy zauważyć, że Program ze swej istoty jest dokumentem o dużej skali ogólności, dlatego prezentuje złożone wnioski bez bardzo szczegółowego umiejscowienia. Ponadto należy zaznaczyć, że część wniosków wybiegała poza ustawowy zakres odpowiedzialności samorządu gminnego.

Natomiast badania ankietowe, ze względu na niewielką liczebność odpowiedzi (odpowiedziało 14 respondentów) nie mogą być traktowane jako silny impuls badawczy. Poza małą liczebnością nie było wśród odpowiedzi wyraźnej dominacji któregoś z zadań.

4.2.2. ANALIZA SWOT GMINY STEGNA

Ze względu na charakter gminy a zwłaszcza jej gospodarki powinno się wyodrębnić obszary dające największy efekt rozwojowy. Taka analiza pociąga za sobą poważne wyzwania w obszarze metodycznym, zwłaszcza przy analityce o charakterze ilościowym. W pierwszym kroku tej analizy w oparciu o wcześniej dokonany bilans możliwości zestawiono ilościową analizę SWOT Gminy Stegna

Tabela 37 ANALIZA SWOT GMINY STEGNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne położenie Gminy, • Brak uciążliwego przemysłu, • Korzystny mikroklimat, • Łatwy dostęp komunikacyjny, • Gleby (bonitacja), • Rozwinięta turystyka i rekreacja, • Współpraca z otoczeniem, • Dobrze działające rolnictwo, • Rozwinięte tradycje, • Rybołówstwo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna sieć komunikacyjna, • Braki w sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, • Słaba komunikacja publiczna, • Niedostateczna baza kulturalna, • Słaba oferta kulturalna poza sezonem, • Krótki sezon turystyczny, • Braki infrastruktury turystycznej, • Brak wyróżnika Stegny na tle innych, podobnych miejscowości, • Duża ilość osiedli popegeerowskich na terenie Gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z otoczeniem, • Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, • Kultura, • Zasoby wodne, • Gleby (bonitacja), • Wspieranie rozwoju bazy turystycznej, • Przedłużenie sezonu – np. rozwój turystyki kwalifikowanej, • Osadnictwo, • Rolnictwo, • Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz rozwoju, • Wzrost turystyki krajowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ludność (migracje, starzenie się społeczeństwa), • Brak miejsc pracy, bezrobocie, • Słaba sieć komunikacyjna, • Niedostateczna komunikacja publiczna, • Katastrofa ekologiczna na Bałtyku lub na mniejszą skalę spowodowana bliskością przemysłu (Gdańsk: rafineria, fosfogipsy), lub problemami melioracyjnymi Żuław, • Konkurencja innych obszarów.

Źródło: opracowanie Remedia S.A. na podstawie materiałów Gminy

Dla celów analizy przedstawionej powyżej zastosowaną zintegrowaną metodykę analizy SWOT-TOWS opracowaną w Remedis S.A. Opiera się o zmodyfikowany, klasyczny podział na

obszary wewnątrz i na zewnątrz analizowanego podmiotu na obszar statyczny – silne i słabe strony – i dynamiczny – możliwości i zagrożenia. W analizie do oceny wartościowej wykorzystano zarówno informacje od uczestników procesu prac nad programem jak i ocenę ekspercką. Tabela zamieszczona powyżej obejmuje SWOT w ujęciu ilościowym. Dodatkowo w oparciu o istniejące dokumenty strategiczne wyższego rzędu (głównie Strategię Rozwoju Kraju 2020) przyjęto, że nie nastąpią żadne gwałtowne zmiany makroekonomiczne, istotne zmiany polityki rolnej bądź podatkowej, które miałyby fundamentalny wpływ na sytuację gminy.

Analizy SWOT/TOWS – służą do badania relacji pomiędzy atutami i słabościami gminy, a szansami i zagrożeniami mogącymi pojawić się w otoczeniu głównie w celu dokonania wyboru najwłaściwszego wariantu Programu. Analiza SWOT służy ocenie sił i słabości gminy w kontekście możliwości i zagrożeń – jest więc spojrzeniem „od sytuacji dzisiejszej w przyszłość”, natomiast TOWS jest analizą możliwości i zagrożeń przyszłości w kontekście silnych i słabych stron gminy. Analiza SWOT/TOWS, po uprzednim zdefiniowaniu listy czynników oraz ich ocenie opiera się na następujących zasadach:

- Badaniu podlegają relacje pomiędzy silnymi i słabymi stronami a możliwościami i zagrożeniami, przy czym:
 - W analizie SWOT istnienie interakcji stwierdza się odpowiadając na następujące pytania:
 - czy zdefiniowane silne strony pozwolą wykorzystać możliwości, które mogą się zdarzyć?
 - czy zidentyfikowane słabości nie pozwolą na wykorzystanie pojawiających się możliwości?
 - czy zidentyfikowane silne strony pozwolą na przezwycięzenie możliwych zagrożeń?
 - czy zidentyfikowane słabe strony wzmocnią siłę oddziaływania potencjalnych zagrożeń?
 - W analizie TOWS występowanie relacji określa się odpowiadając na pytania:
 - czy zagrożenia osłabiają zidentyfikowane silne strony?
 - czy możliwości spotęgują posiadane silne strony?
 - czy zagrożenia spotęgują występujące słabości?

- czy potencjalne możliwości pozwolą przewyższyć istniejące słabe strony?

Ilościowa analiza SWOT pokazuje, że gmina Stegna powinna nadal rozwijać się w oparciu o swoje korzystne położenie wykorzystując w tym celu wieloletnie tradycje. Kolejnym plusem położenia gminy jest jej duży potencjał związany z wykorzystaniem rzek znajdujących się w gminie oraz przede wszystkim dostępu do Morza Bałtyckiego. Poprzez organizację np. spływów kajakowych można rozwijać turystykę weekendową oraz agroturystykę (np. w miejscowościach nie mających linii brzegowej), co może być korzystne także pod względem handlowym. Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna może pomóc w poszukiwaniach zarówno turystów, inwestorów jak i osób zainteresowanych osadnictwem w czystej i pięknej okolicy. W świetle starzenia się społeczeństwa ten kierunek może być interesującą możliwością rozwoju. Gmina powinna dalej rozwijać ten potencjał redukując swoje słabości podnosząc poziom usług, np. rozwijając poziom budownictwa mieszkaniowego, jakość sieci komunikacyjnej itp. Niemniej realizacja tego celu wymaga konsekwentnego wzmacniania dotychczasowych działań, takich jak poprawa stanu infrastruktury (dalsze rozwijanie rozwinięcie sieci kanalizacyjnej, modernizacja wodociągów, jakość dróg), dbałość o infrastrukturę kulturalną i sportową. Propagowanie ekologicznych form rolnictwa doskonale wpisuje się w obraz Gminy zachęcającej do osiedlenia się w niej. Ponadto, aby wzmocnić możliwości finansowe realizacji przedsięwzięć należy szukać możliwości wsparcia dla budżetu poprzez środki zewnętrzne. Oczywiście wśród zewnętrznych najważniejszą opcją jest maksymalne wykorzystanie środków bezzwrotnych, głównie z UE (warto zwrócić uwagę także na tzw. Fundusze Norweskie, oraz środki krajowe, zwłaszcza w obszarze infrastruktury technicznej). Trzeba też poszukiwać możliwości realizacji wybranych zadań w inny sposób, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Dotyczy to zwłaszcza projektów związanych z przygotowaniem terenów inwestycyjnych. Warto przy tym podkreślić, że poprawa stanu infrastruktury zarówno technicznej jak i społecznej będzie silnym czynnikiem wzrostu, zarówno wewnętrznego jak i opartego o imigrację. Trudnym do rozwiązania ograniczeniem jest brak wyznaczonych terenów inwestycyjnych w gminie. Należy rozpoznać możliwości współpracy z ościennymi gminami.

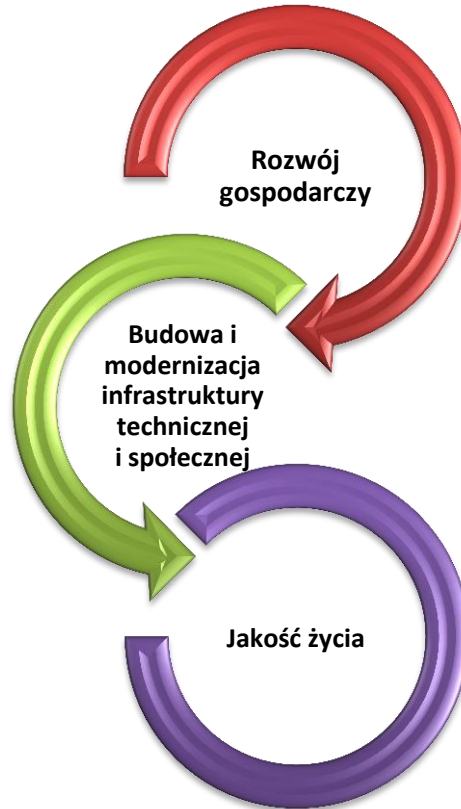
Sprowadzając powyższe uogólnione omówienie wyników analizy SWOT Program Gminy Stegna powinien skoncentrować się na wykorzystaniu szans:

- dalszemu rozwojowi rolnictwa, także poprzez rozwój rolnictwa ekologicznego,

- dalszym rozwoju przedsiębiorczości, w szerokim rozumieniu, nie tylko w zakresie powiększania ilościowego dotychczasowych działalności ale także poszukiwania nowych rozwiązań gospodarczych i tworzenia miejsc pracy przyjaznych m. in. osobom zaangażowanym w produkcję, handel i usługi związane z rolnictwem. Działania te mają tworzyć spójną, przyjazną infrastrukturę sprzyjającą rozwojowi przedsiębiorczości,
- rozwojowi agroturystyki oraz turystyki, także weekendowej i krótkoterminowej, która wymaga starannie przygotowanej oferty. Warto wykorzystać potencjał płynący z wykorzystania zasobów wodnych (dostęp do morza, spływy, wędkarstwo itp.). Warto również poszerzać ofertę kulturalną (regionalny produkt) oraz rozbudować bazę sportową sprzyjającą napływowi turystów (siłownie na powietrzu, ścieżki rowerowe, ścieżki zdrowia),
- pojedyncza gmina jest zbyt mała, aby sprostać wyzwaniom XXI wieku, dlatego ważnym elementem służącym rozwojowi jest współpraca z otoczeniem. Stąd waga współpracy z wieloma organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy oraz sąsiednimi gminami, powiatem i partnerami z zagranicy,
- jednocześnie należy zwrócić uwagę na zagadnienie dobrej komunikacji, szczególnie jeśli chodzi o nawierzchnię dróg i infrastrukturę okołodrogową (oświetlenie, parkingi, chodniki),
- najciekawszym i prawdopodobnie najtrudniejszym wyzwaniem staje się problem demografii. Niemniej warto pamiętać, że w skali pojedynczej gminy rozwiązaniem może być nie tylko rozwój wewnętrzny. Do gminy dającej dobre warunki życia będą przybywać nowi mieszkańcy z zewnątrz – np. z pobliskiego Gdańska chcący zamieszkać w cichej i spokojnej okolicy, z dala od miejskiego zgiełku. Taka migracja może pomóc w rozwiązywaniu problemów demograficznych. Dlatego należy przygotować możliwości osadnicze – np. poprzez uzbrojenie terenów i właściwe przygotowanie planów zagospodarowania przestrzennego.
- należy przygotować się na poszerzenie usług senioralnych – perspektywy demograficzne dla kraju wyglądają niekorzystnie w sytuacji starzejącego się społeczeństwa.

4.3. CELE ROZWOJOWE GMINY STEGNA

Określiwszy główne kierunki rozwojowe Programu określono podstawowe Cele Rozwojowe dla gminy Stegna

Realizacja wszystkich Celów Rozwojowych powinna odbywać się w oparciu o ekologię, właściwe finanse oraz istniejącą bazę (zaplecze), a efektem powinien być wpływ na powstanie nowych miejsc pracy, spadek bezrobocia i rozwój społeczno-ekonomiczny Gminy.

5. CELE ROZWOJOWE I PROGRAMY OPERACYJNE GMINY STEGNA

Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Na podstawie analiz określono kierunki rozwoju, a następnie wyłoniono główne programy operacyjne. W skład programów wchodzi zarówno działania inwestycyjne jak i nie będące inwestycjami. W obszarach inwestycyjnych planowanie operacyjne zostanie zaprezentowane w kolejnych dokumentach Gminy o charakterze operacyjnym (przede wszystkim w Wieloletniej Prognozie Finansowej). Należy zauważyć, że częścią Programu Rozwoju Gminy Stegna są zgodne z nim przedsięwzięcia realizowane z funduszy sołeckich. Poniżej przedstawiono karty programów operacyjnych Programu Rozwoju Gminy Stegna.

5.1. PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „ROZWÓJ GOSPODARCZY”

Tabela 38 CEL ROZWOJOWY 1

CEL ROZWOJOWY 1	ROZWÓJ GOSPODARCZY
Program operacyjny 1.1	Stworzenie stref aktywności gospodarczej poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje
Działanie 1.1.1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych
Opis Działania	Uzbrojenie wszystkich terenów przeznaczonych pod inwestycje
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, środki unijne
Miernik oceny	Liczba i powierzchnia uzbrojonych działek
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.1.2	Oferowanie pakietu preferencyjnego przedsiębiorcom i inwestorom
Opis Działania	Analiza i wykorzystanie aktualnych, pozostających w kompetencji samorządu możliwości działania (np. zwolnienie z podatków)
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba pozyskanych inwestorów, rozpoczętych inwestycji
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.1.3	Promocja terenów inwestycyjnych
Opis Działania	Reklama w mediach, lobbing wśród przedsiębiorców
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba pozyskanych przedsiębiorców, rozpoczętych inwestycji

Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.1.4	Wzmocnienie wizerunku gminy przyjaznej przedsiębiorcom
Opis Działania	Współpraca z ogólnopolskimi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców i mediami branżowymi, promocja oferty inwestycyjnej
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, środki powiatowe
Miernik oceny	Liczba akcji promocyjnych, liczba organizacji, z którymi podjęto współpracę, efekty współpracy
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 1.2	Dostosowanie produkcji rolniczej oraz przetwórstwa do funkcjonowania w standardach ekologicznych
Działanie 1.2.1	Wspieranie innowacyjnych technologii
Opis Działania	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami rolniczymi, prowadzenie szkoleń i popularyzacja rozwoju rolnictwa i usług
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba nowych przedsiębiorstw, miejsc pracy
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.2.2	Tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego
Opis Działania	Wspieranie, partnerstwo oraz współpraca z osobami zainteresowanymi przetwórstwem lokalnym
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wytworzonych produktów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.2.3	Budowa dróg dojazdowych do pól
Opis Działania	Budowa dróg dojazdowych do pól sukcesywnie w poszczególnych sołectwach
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów nowych dróg
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.2.4	Propagowanie ekologicznych upraw rolnych z możliwością wystawiania produktów rolnych na imprezach okolicznościowych
Opis Działania	Promocja sprzedaży produktów rolnych podczas jarmarków, dożynek na terenie gminy, powiatu i poza jego granicami, stworzenie ulg (zachęt) do upraw ekologicznych oraz rynku certyfikującego skup produktów BIO
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba producentów zdrowej żywności, oferowane produkty

Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.2.5	Pomaganie w ukierunkowywaniu produkcji rolnej
Opis Działania	Stworzenie programów pomocowych, organizacja szkoleń zwłaszcza w zakresie dbałości o gleby, wspieranie restrukturyzacji rolnictwa, powiększenie ilości zadrzewień śródpolnych
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki zewnętrzne
Miernik oceny	Liczba programów, szkoleń
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 1.3	Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości
Działanie 1.3.1	Stworzenie i wdrażanie programów pomocowych dla przedsiębiorców
Opis Działania	Wspieranie tworzenia programów pomocowych, informowanie przedsiębiorców
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wdrożonych programów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.3.2	Wspieranie organizacji bezpłatnych szkoleń
Opis Działania	Udostępnienie lokali, informowanie o szkoleniach
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba zorganizowanych szkoleń
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.3.3	Wspieranie lokalnych porozumień przedsiębiorców/rolników
Opis Działania	Rozpoznanie i zaproszenie do współpracy działających organizacji rolniczych i przedsiębiorców
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne
Miernik oceny	Liczba spotkań, efekty współpracy
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.3.4	Wspieranie włączenia społecznego
Opis Działania	Pomoc w otwieraniu działalności gospodarczej osobom zagrożonym wyłączeniem społecznym np. spółdzielnie socjalne
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, środki gminne
Miernik oceny	Spadek liczby osób bezrobotnych i zagrożonych wyłączeniem
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.3.5	Wspieranie proinnowacyjności
Opis Działania	Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia, wspieranie

	tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, środki gminne
Miernik oceny	Liczba przedsiębiorstw spełniających wymogi WRPO+ w tym zakresie
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 1.4	Rozwój turystyki
Działanie 1.4.1	Wykorzystanie potencjału i rozbudowa szlaków turystycznych
Opis Działania	Wyeksponowanie walorów przyrodniczych, edukacja ekologiczna, przystosowanie szlaków dla różnych odbiorców (szlaki piesze, rowerowe, konne, kajakowe, nordic walking, ścieżki edukacyjne, punkty widokowe), rozbudowa miejsc wypoczynku przy szlakach (wiaty , stoły), otwarcie wypożyczalni rowerów i innego sprzętu turystycznego
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba nowych turystów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.4.2	Zwiększanie potencjału bazy gastronomicznej i noclegowej
Opis Działania	Podnoszenie standardów jakościowych bazy noclegowej, organizacja szkoleń, ułatwienia dla przedsiębiorców, wyznaczenie miejsc na pola namiotowo-campingowe
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba nowych miejsc noclegowych
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.4.3	Przygotowanie produktu turystycznego
Opis Działania	Rozważenie współpracy w ramach LGD, powiatu
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Przygotowanie produktu
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.4.4	Promocja i rozwój agroturystyki
Opis Działania	Działania medialne, w tym w mediach elektronicznych, szkolenia, pomoc w przekształcaniu istniejących gospodarstw rolnych w gospodarstwa agroturystyczne
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Ilość informacji wytworzonych/opublikowanych przez pracowników Urzędu Gminy, liczba szkoleń
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie

Działanie 1.4.5	Promocja walorów Gminy, stworzenie silnej marki „STEGNA”
Opis Działania	Promocja walorów gminy, tworzenie Parków Kulturowych (także z sąsiednimi gminami), odnowa miejscowości, aktywne uczestnictwo w stowarzyszeniach, konferencjach itp. rozwój punktu informacji turystycznej, stworzenie systemu informacji wizualnej, wykorzystanie form elektronicznych np. openstreetmap.org.pl/wspolpraca/jednostki-samorzadowe , stworzenie silnej marki „STEGNA” związanej z wypoczynkiem, turystyką i zdrowiem, współpraca z regionalnymi organizacjami i stowarzyszeniami
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Wzrost liczby turystów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.4.6	Propagowanie turystyki weekendowej i kilkudniowej
Opis Działania	Wykorzystanie metod e-promocja m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • Openstreetmap Polska (http://openstreetmap.org.pl/), • Geocaching (http://www.geocaching.pl/).
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba działań promocyjnych
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.4.7	Organizowanie ośrodków turystyczno-sanatoryjnych dla osób starszych
Opis Działania	Organizowanie ośrodków turystyczno-sanatoryjnych dla osób starszych, przygotowanie bazy, promocja
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba turystów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 1.4.8	Rozwój turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej
Opis Działania	Wymaga przygotowania kompleksowego programu wraz z zainteresowanymi partnerami
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba turystów
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie

Źródło: Analiza Remedis SA, Urząd Gminy w Stegnie

5.2. PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ”

Tabela 39 CEL ROZWOJOWY 2

CEL ROZWOJOWY 2	BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ
Program operacyjny 2.1	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej
Działanie 2.1.1	Budowa i modernizacja dróg gminnych
Opis Działania	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa dróg pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, • Naprawa i modernizacja istniejących odcinków drogowych, • Położenie nakładek bitumicznych na przygotowane do tego odcinki dróg, • Budowa ul. Wczasowej łączącej ul. Morską z ul. Lipową, • Budowa ul. Cisewo w Stegnie, • Budowa ul. Grunwaldzkiej w Stegnie.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów wybudowanych dróg
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.1.2	Budowa i modernizacja chodników, parkingów, przystanków
Opis Działania	Budowa i modernizacja chodników na osiedlach i przy drogach, budowa i modernizacja parkingów w okolicach atrakcji turystycznych, miejsc wypoczynku, remonty przystanków autobusowych
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy i powiatu
Miernik oceny	Liczba kilometrów nowych i zmodernizowanych chodników
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.1.3	Modernizacja starych i budowa nowych energooszczędnych obwodów oświetleniowych
Opis Działania	Dotyczy w pierwszym rzędzie odcinków dróg, gdzie występują zabudowania, miejsc niebezpiecznych (przejścia dla pieszych). Podstawowy zakres: demontaż starych opraw elektrycznych i źródeł światła i montaż nowych źródeł energooszczędnych (LED)
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Ilość kilometrów oświetlonych dróg
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.1.4	Podnoszenie bezpieczeństwa dróg
Opis Działania	W zależności od potrzeb miejscowych dbałość o właściwe

	oznakowanie, wprowadzanie progów i szykan spowalniających, budowa chodników
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy i powiatu
Miernik oceny	Liczba rozwiązanych problemów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.1.5	Prowadzenie działań lobbingowych na rzecz modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich
Opis Działania	Lobbing, organizacja spotkań
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba działań
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 2.2	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych, deszczowych, wodociągowych, gazowych, wymiana pokryć dachowych
Działanie 2.2.1	Rozbudowa systemu kanalizacyjnego gminy
Opis Działania	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej m. in w: <ul style="list-style-type: none"> • Miejscowości Tujsk, • Miejscowości Rybina, • Miejscowości Świerznica, • Miejscowości Chełmek-Osada.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.2.2	Budowa przydomowych i zbiorczych oczyszczalni ścieków
Opis Działania	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
Miernik oceny	Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.2.3	Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej
Opis Działania	Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej, organizacja środków finansowych
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Zmodernizowane i wybudowane odcinki sieci
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.2.4	Odbudowa naturalnej retencji
Opis Działania	Renaturyzacja cieków wodnych i odbudowa naturalnej retencji na terenie Gminy Stegna
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki Wojewódzkiego Funduszu

finansowania	Ochrony Środowiska
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych projektów
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.2.5	Umożliwienie mieszkańcom wymiany pokryć dachów eternitem
Opis Działania	Stworzenie możliwości ubiegania się o środki na wymianę pokryć dachów np. na blachę
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
Miernik oceny	Liczba wymienionych pokryć dachowych
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 2.3	Rozbudowa gminnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej
Działanie 2.3.1	Budowa nowych i modernizacja istniejących ścieżek rowerowych
Opis Działania	<ul style="list-style-type: none"> • Zaprojektowanie ścieżek i ich budowa oraz modernizacja istniejących, • Budowa ścieżki rowerowej R9 i R10 na Mierzei Wiślanej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, środki unijne
Miernik oceny	Ilość kilometrów wybudowanych ścieżek
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.3.2	Modernizacja istniejących świetlic wiejskich, domów ludowych
Opis Działania	Przygotowanie planów, modernizacja
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Liczba zmodernizowanych placówek, stopień ich wykorzystania
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.3.3	Budowa i utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych w miejscowościach sołeckich
Opis Działania	Budowa i utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych w miejscowościach sołeckich, budowa siłowni zewnętrznych, zakup sprzętu, wybór lokalizacji, budowa boisk sportowych, skateparków, kortów, lodowisk sezonowych. Rozważenie możliwości budowy basenu i/lub hali sportowej
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Wybudowane obiekty
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.3.4	Budowa placów zabaw dla dzieci
Opis Działania	Budowa placów zabaw dla dzieci we wszystkich miejscowościach sołeckich, wykonanie małej architektury, niwelacje terenu, zakup sprzętu, zagospodarowanie terenu
Potencjalne źródło	Środki własne, krajowe, unijne, prywatne

finansowania	
Miernik oceny	Wybudowane place
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.3.5	Odbudowa zejść na plażę w m. Stegna i Jantar
Opis Działania	Odbudowa zejść na plażę w m. Stegna i Jantar
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne
Miernik oceny	Odbudowane zejścia
Termin realizacji	2016-2018
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.3.6	Budowa przystani kajakowych
Opis Działania	Budowa przystani kajakowych – kajakiem przez Pomorze, wybór lokalizacji, budowa
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wybudowanych przystani
Termin realizacji	2016-2017
Działanie 2.3.7	Odbudowa zaplecza socjalnego przy Centrum Aktywności Sportowej
Opis Działania	Odbudowa zaplecza socjalnego przy Centrum Aktywności Sportowej
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Odbudowane zaplecze
Termin realizacji	2016-2020
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 2.4	Modernizacja bazy oświatowej
Działanie 2.4.1	Modernizacja istniejących świetlic przyszkolnych
Opis Działania	Przygotowanie planów, modernizacja
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Liczba zmodernizowanych placówek, liczba dzieci z nich korzystających
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.4.2	Budowa sal komputerowych z dostępem do Internetu
Opis Działania	Stworzenie planów, pozyskanie środków finansowych, budowa, wyposażenie sal w komputery z dostępem do Internetu
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Liczba sal komputerowych, liczba dzieci z nich korzystających
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.4.3	Poprawa stanu bazy szkolnej, przedszkolnej
Opis Działania	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa, rozbudowa, remonty budynków, sal

	<p>gimnastycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Drewnicy, • Rozbudowa Zespołu Szkół w Stegnie.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Wielkość nakładów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.4.4	Rozbudowa istniejącego lub otwarcie nowego przedszkola
Opis Działania	Zwiększenie liczby miejsc dostępnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, analiza możliwości finansowych i lokalowych, otwarcie placówki
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Liczba miejsc w przedszkolach
Termin realizacji	2016-2017
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.4.5	Rozbudowa istniejącego lub otwarcie nowego żłobka
Opis Działania	Analiza możliwości finansowych i lokalowych, otwarcie placówki
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Funkcjonująca placówka
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.4.6	Stworzenie środowiskowego domu pomocy i warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych
Opis Działania	Stworzenie środowiskowego domu pomocy i warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych, rozpoznanie możliwości finansowych i lokalowych,
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Funkcjonująca placówka
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 2.5	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej
Działanie 2.5.1	Rozwój fotowoltaiki, energii pochodzącej z biomasy
Opis Działania	Rozpoznanie lokalnych możliwości, rozpoznanie możliwości finansowania, wspieranie działań edukacyjnych
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych i liczba zrealizowanych projektów
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.5.2	Wspieranie inteligentnego zarządzania energią
Opis Działania	Modernizacja obiektów publicznych w celu zastosowania nowoczesnych rozwiązań

Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych projektów
Termin realizacji	2016-2025
Koordinator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.5.3	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
Opis Działania	Przygotowanie wymaganych dokumentów do przeprowadzenia termomodernizacji. Termomodernizacja m. in. <ul style="list-style-type: none"> • Zespołu Szkół w Tujsku, • Budynku Urzędu Gminy w Stegnie (+rozbudowa), • Realizacja Projektu - Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków stanowiących własność Gminy Stegna w ramach realizacji Przedsięwzięcia 1, Działania 1 Celu Strategicznego IV Strategii ZIT.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba budynków objętych termomodernizacją, osiągnięte oszczędności energii
Termin realizacji	2016-2025
Koordinator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.5.4	Stworzenie i wspieranie wdrażania planu racjonalizacji komunikacji publicznej
Opis Działania	<ul style="list-style-type: none"> • Plan winien być przygotowany w zgodzie z założeniami Strategii Zintegrowanych Inwestycji Metropolitalnych Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba budynków objętych termomodernizacją, osiągnięte oszczędności energii
Termin realizacji	2016-2025
Koordinator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 2.6	Upowszechnienie dostępu do Internetu szerokopasmowego
Działanie 2.6.1	Zapewnienie dostępu do sieci szerokopasmowej na terenie Gminy
Opis Działania	Stworzenie projektu, znalezienie środków na budowę lokalnej sieci w oparciu o istniejące węzły
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, wojewódzkie, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z szerokopasmowego Internetu
Termin realizacji	2016-2025
Koordinator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 2.6.2	Stworzenie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu
Opis Działania	Udostępnienie Internetu np. w świetlicach wiejskich
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne
Miernik oceny	Liczba miejsc, w których można korzystać z Internetu

Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie

Źródło: Analiza Remedis SA, Urząd Gminy w Stegnie

5.3. PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „JAKOŚĆ ŻYCIA”

Tabela 40 CEL ROZWOJOWY 3

CEL ROZWOJOWY 3	JAKOŚĆ ŻYCIA
Program operacyjny 3.1	Zaspokojenie potrzeb rekreacyjnych i wypoczynkowych dzieci i młodzieży
Działanie 3.1.1	Organizowanie różnych form letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży
Opis Działania	Przekazywanie środków, pomoc w organizacji imprez, konkursów
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba uczestników
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.1.2	Współpraca z klubami sportowymi, zrzeszającymi osoby uprawiające różne dyscypliny sportu
Opis Działania	Ciągła współpraca jednostek podległych Urzędowi Gminy z klubami działającymi i mogącymi działać na terenie Gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wydarzeń sportowych
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 3.2	Zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy
Działanie 3.2.1	Intensyfikacja udziału mieszkańców w kulturze jako uczestników i twórców wydarzeń kulturalnych
Opis Działania	Opracowanie i realizacja programów uczestnictwa w kulturze, edukacji kulturalnej, informacji i promocji, oraz przeprowadzenie badań uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Realizacja programu
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.2.2	Kultywowanie i promocja tradycji
Opis Działania	Kontynuacja wszelkich działań przypominających i utrwalających tradycje lokalne. Formy to np.: organizacja konkursów artystycznych o charakterze lokalnym, wspieranie tworzenia wystaw, zespołów kultywujących lokalną twórczość, zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez organizację warsztatów artystycznych i rękodzielniczych, organizacja festynów, imprez okolicznościowych, koncertów, plenerów artystycznych, zlotów fanów motoryzacji, wystawy artystyczne
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki partnerów
Miernik oceny	Liczba wydarzeń

Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.2.3	Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
Opis Działania	Wspieranie rozwoju istniejących i wspomaganie w powstawaniu nowych organizacji pozarządowych
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki partnerów
Miernik oceny	Poniesione nakłady
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 3.3	Dbłość o wysoki poziom bezpieczeństwa społecznego
Działanie 3.3.1	Zapewnienie nowoczesnego sprzętu dla OSP
Opis Działania	Zakup specjalistycznego sprzętu
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Wartość dostarczonego do OSP sprzętu
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.3.2	Modernizacja bazy lokalowej OSP
Opis Działania	Przebudowy strażnic i świetlic, remonty strażnic, remont instalacji, wymiana stolarki okiennej itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych inwestycji
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.3.3	Podnoszenie bezpieczeństwa mieszkańców i przyjezdnych
Opis Działania	Stworzenie mapy zagrożeń dla gminy, zwiększone działania prewencyjne policji, w tym zwiększona liczba patroli, stała obsada posterunku przez cały rok, większa aktywność Straży Gminnej, stworzenie systemu monitoringu wizyjnego w najbardziej niebezpiecznych miejscach
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba podjętych działań
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.3.4	Podnoszenie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców i przyjezdnych
Opis Działania	Powołanie Gminnego Ośrodka Zdrowia
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Powołanie GOZ
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 3.4	Aktywne i zdrowe starzenie się

Działanie 3.4.1	Kształtowanie i promocja aktywnych postaw na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia
Opis Działania	Zajęcia rekreacyjne, kulturalne, spotkania integracyjne
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba aktywnych uczestników
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.4.2	Stworzenie punktu dziennej opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych
Opis Działania	Prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych, zapewnienie ludziom aktywnego spędzania czasu, prowadzenie terapii zajęciowych, uruchomienie idei wolontariatu wśród mieszkańców, zapewnienie konsultacji i porad
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne i krajowe
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z pomocy, liczba wolontariuszy, stworzenie punktu dziennej opieki
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.4.3	Profilaktyka zdrowotna
Opis Działania	Profilaktyka zmierzająca do zmniejszenia ilości chorób reumatycznych, alergicznych, onkologicznych, psychiatrycznych, wad postawy, wymowy, nowotworów (np. „białe niedziele”, wizyty mammobusów, działania profilaktyczne w szkołach itp.)
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, środki gminne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 3.5	Uczenie się przez całe życie (Lifelong Learning)
Działanie 3.5.1	Stworzenie programów doszkalających w zakresie obsługi nowoczesnych urządzeń, Internetu, walka z wykluczeniem społecznym
Opis działania	Zakup programów, przeszkolenie osób
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających ze szkoleń
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.5.2	Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
Opis działania	Upowszechnienie dostępu mieszkańców do usług elektronicznych
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z komunikacji elektronicznej szkoleń
Termin realizacji	2016-2025

Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.5.3	Wspieranie rozwoju e-społeczeństwa
Opis działania	Wspieranie wprowadzania rozwiązań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia, stworzenie informatora o ofercie kulturalnej, rekreacyjno-sportowej itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne
Miernik oceny	Liczba prowadzonych projektów
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.5.4	Promocja postaw ekologicznych
Opis działania	Szkolenia, warsztaty, inicjatywy społeczne, działania medialne, zakup dodatkowych pojemników do sortowania odpadów
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba podjętych kampanii informacyjnych, ilość zajęć
Termin realizacji	2016-2025
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Program operacyjny 3.6	Aktywizacja mieszkańców
Działanie 3.6.1	Szkolenia dla mieszkańców
Opis działania	Przeprowadzanie szkoleń dla mieszkańców w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, unijne, powiatowe
Miernik oceny	Liczba przeprowadzonych szkoleń, liczba przeszkolonych mieszkańców
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.6.3	Ciągłe doskonalenie się urzędników gminnych w zakresie aktywizacji mieszkańców
Opis działania	Wizyty studyjne w gminach sąsiednich, partnerskich w celu zapoznania się z dobrymi praktykami w zakresie aktywizacji gospodarczej mieszkańców, szkolenia pracowników Urzędu Gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba szkoleń, liczba przeszkolonych pracowników, liczba wizyt
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie
Działanie 3.6.3	Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy
Opis działania	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja kształcenia w zakresie zdobywania umiejętności rzemieślniczych, • Stymulacja inwestycji lokalnych kreujących nowe miejsca pracy, • Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami, • Aktywizacja społeczno-zawodowa osób i rodzin

	dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, <ul style="list-style-type: none"> • Usługi społeczne i tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej, • Realizacja Przedsięwzięcia – Metropolitalny System Aktywacji Społeczno-Zawodowej w ramach Celu Strategicznego II Strategii ZIT.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, powiatowe, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba bezrobotnych, liczba osób, które pracę znalazły, liczba osób przeszkolonych
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Urząd Gminy w Stegnie

Źródło: Analiza Remedis SA, Urząd Gminy w Stegnie

Warto dodać, że wymienione powyżej zadania nie są wartościowane ze względu na skutki dla jak największej części mieszkańców. Takie hierarchizowanie należy zrealizować każdorazowo decydując o przyznaniu środków na realizację w ramach kolejnego budżetu i kolejnego WPF-u. Niemniej w praktyce należy się spodziewać, że podstawowym czynnikiem priorytetyzującym zadania będzie możliwość pozyskania dofinansowania bezzwrotnego. To bowiem pozwoli na swoiste lewarowanie możliwości budżetowych i maksymalizacji wartościowej zrealizowanych na rzecz mieszkańców działań.

6. PROGRAM ROZWOJU GMINY STEGNA A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

W niniejszym rozdziale dokonano prezentacji Programu Rozwoju Gminy Stegna w latach 2016-2020 z perspektywą do 2023 na tle innych dokumentów strategicznych – przede wszystkim Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030, Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Analiza wykazuje zbieżność Programu Rozwoju Gminy z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla dotyczącymi Gminy.

6.1. STRATEGIA EUROPA 2020

Strategia „Europa 2020” jest dziesięcioletnią strategią Unii Europejskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zapoczątkowaną w 2010 r. Ma ona na celu nie tylko rozwiązanie problemów wynikających z kryzysu, z którego obecnie kraje UE stopniowo wychodzą. Strategia ta ma również pomóc nam skorygować niedociągnięcia europejskiego modelu wzrostu gospodarczego i stworzyć warunki, dzięki którym będzie on bardziej służył zrównoważonemu i sprzyjającemu włączeniu społecznemu wzrostowi.

Ustalono pięć nadrzędnych celów, które UE ma osiągnąć do 2020 roku. Obejmują one **zatrudnienie, badania i rozwój, klimat i energię, edukację, integrację społeczną i walkę z ubóstwem**. Strategia zawiera również siedem tzw. inicjatyw przewodnich, w oparciu o które Unia Europejska i władze państw członkowskich będą nawzajem uzupełniać swoje działania w kluczowych dla strategii obszarach, takich jak: **innowacje, gospodarka cyfrowa, zatrudnienie, młodzież, polityka przemysłowa, ubóstwo i oszczędne gospodarowanie zasobami**.

Wdrażanie celów Programu Rozwoju Gminy Stegna przyczynia się do realizacji Strategii „Europa 2020”.

6.2. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 (SRK) to główna strategia rozwojowa Polski do 2020 roku. Wskazuje najważniejsze zadania państwa, które należy zrealizować w najbliższych latach, by przyspieszyć rozwój Polski, orientacyjny harmonogram oraz sposób finansowania zaplanowanych działań. Strategia proponuje podejście dwukierunkowe, polegające na usuwaniu barier i słabości polskiej gospodarki oraz wykorzystaniu jej mocnych stron. SRK

wyznacza trzy obszary, na których powinny zostać skoncentrowane fundusze na politykę rozwoju:

- Konkurencyjna gospodarka,
- Spójność społeczna i terytorialna,
- Sprawne i efektywne państwo.

Działania wskazane w SRK będą konkretyzowane poprzez cele i programy Programu Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2023.

6.3. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU „POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności” – jest to dokument rządu RP o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju. Stanowi opis nowego projektu cywilizacyjnego, zorientowanego na przyszłość, w perspektywie do 2030 roku. Celem Strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w jak najkrótszym czasie i próba uniknięcia tzw. „straconej dekady” – wolniejszego rozwoju gospodarczego niż w poprzednich latach, który powodowałby negatywny wpływ na jakość życia ludzi. Strategia zakłada więc zbudowanie przewag konkurencyjnych do 2030 roku, tak, aby po wykorzystaniu obecnych sił rozwojowych Polska posiadała nowe potencjały wzrostu w obszarach, które dotychczas nie były eksploatowane, np. w obszarze edukacji.

Głównym celem dokumentu **Polska 2030** jest poprawa jakości życia Polaków mierzona wskaźnikami jakościowymi, a także wartością oraz tempem wzrostu polskiego PKB. Projekt kładzie nacisk na jednoczesny rozwój w trzech strategicznych obszarach: **konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywności i sprawności państwa.**

Cele Programu Rozwoju Gminy Stegna, programy z tym związane, a także przedstawione kierunki działań wpisują się w cele przedstawione w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”

6.4. RAPORT POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE

Raport Polska 2030 przedstawia wyzwania jakie powinniśmy podjąć w perspektywie roku 2030 tj.:

- Wzrost i konkurencyjność,
- Sytuacja demograficzna,
- Wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy,
- Odpowiedni potencjał infrastruktury,
- Bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne,
- Gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego,
- Solidarność i spójność regionalna,
- Poprawa spójności społecznej,
- Sprawne państwo,
- Wzrost kapitału społecznego Polski.

Realizacja celów strategicznych określonych w Programie Rozwoju Gminy Stegna przyczyni się do urzeczywistniania tych wyzwań w skali pojedynczej gminy.

6.5. KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

W KPZK 2030 rozwój kraju traktowany jest w sposób kompleksowy. Oznacza to, że zadaniem zagospodarowania przestrzennego jest godzenie interesów różnych użytkowników przestrzeni (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, państwa). Powinno być spójne z decyzjami podejmowanymi w innych obszarach dotyczących np. inwestycji infrastrukturalnych, potrzeby rozwoju miast, ochrony terenów zielonych.

KPZK wskazuje najpilniejsze problemy zagospodarowania polskiej przestrzeni i konkretne działania naprawcze w sześciu obszarach tematycznych dla:

- Poprawy konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi,
- Tworzenia warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami,
- Rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe),

- Poszanowania środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych,
- Wzmacniania odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodziami),
- Systematycznej budowy i utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

Koncepcje zawarte w Programie Rozwoju Gminy Stegna zawierają założenia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

6.6. KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE

Główny cel strategiczny polityki regionalnej określony w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 to:

- Efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Realizacja tego celu jest możliwa dzięki koncentracji środków w obszarach i działaniach, które największym stopniu będą przyczyniały się do realizacji celów szczegółowych tj.:

- Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,
- Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Program Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016-2025 będzie realizować założenia Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

6.7. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA LATA 2014- 2020

Programy operacyjne Programu Rozwoju Gminy Stegna są zbieżne z priorytetami inwestycyjnymi wszystkich osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 o nazwach:

- Komercjalizacja wiedzy,
- Przedsiębiorstwa,
- Edukacja,
- Kształcenie zawodowe,
- Zatrudnienie,
- Integracja,
- Zdrowie,
- Konwersja,
- Mobilność,
- Energia,
- Środowisko.

6.8. STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI. DYNAMICZNA POLSKA 2020

Stworzenie wysoce konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i współpracy przedsiębiorstw, administracji i nauki to główny cel Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „DYNAMICZNA POLSKA 2020” (SIEG).

Głównym założeniem SIEG jest przygotowanie odpowiednich warunków funkcjonowania polskich przedsiębiorstw oraz sektora nauki i administracji, które pozwolą zwiększyć konkurencyjność i innowacyjność naszej gospodarki. Strategia zakłada realizację następujących celów:

- Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki,
- Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy,
- Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców,

- Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.

Poszczególne działania będą realizowane przez administrację centralną we współpracy z przedsiębiorcami i ich organizacjami, jednostkami naukowymi i samorządowymi, instytucjami otoczenia biznesu oraz organizacjami pozarządowymi. Obok systemowych działań legislacyjnych w różnych obszarach planowane są również zmiany w samym funkcjonowaniu krajowej polityki innowacyjnej, a także bezpośrednie wsparcie w postaci programów finansowanych ze środków publicznych.

Cele i programy Programu Rozwoju Gminy Stegna są kompatybilne z celami SIEG.

6.9. KRAJOWY PROGRAM OPERACYJNY NA LATA 2014-2020

Działania podejmowane w ramach Programu Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2023 zgodne są z celami Krajowych Programów Operacyjnych.

6.9.1 PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Celem programu jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku, a także sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Program będzie w sposób szczególny promował miasta przeznaczając im środki finansowe w obszarze transportu oraz podniesienia efektywności energetycznej.

6.9.2 PROGRAM OPERACYJNY INTELIGENTNY ROZWÓJ

Głównym celem PO IR będzie pobudzenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki w Polsce za pomocą zwiększenia nakładów prywatnych na rozwój i badania. Nakłady te będą skoncentrowane na budowie nowych sektorów biznesu i wzmocnieniu już istniejących, a także na rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw. Preferowane będą projekty badawcze, które cechuje wysoki potencjał w zakresie nauki i biznesu. W stopniu adekwatnym do zakresu oddziaływania niektóre programy Programu Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016-2020 zgodne są z celem PO IR.

6.9.3 PROGRAM OPERACYJNY POLSKA CYFROWA

Celem programu jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Zgodnie z Umową Partnerstwa, jako fundamenty te przyjęto: szeroki dostęp do

szybkiego Internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Technologie cyfrowe są absolutnym katalizatorem innowacyjności, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Na poziomie dotyczącym gminy Program Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016-2020 planuje działania zbieżne z założeniami PO PC.

6.9.4 PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA, EDUKACJA I ROZWÓJ

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój swym działaniem będzie obejmował:

- Wdrożenie reform systemów i struktur w wybranych obszarach polityk publicznych, kluczowych z punktu widzenia strategii Europa 2020 i krajowych programów reform,
- Wspieranie jakości, skuteczności i otwartości szkolnictwa wyższego jako instrumentu budowy gospodarki opartej o wiedzę,
- Poszukiwanie nowych, niestosowanych dotąd na szerszą skalę innowacyjnych metod rozwiązywania problemów społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne czy brak kwalifikacji i wykształcenia. Wypracowywanie tych metod będzie odbywać się w drodze tworzenia i testowania nowych rozwiązań a także poprzez przenoszenie rozwiązań stosowanych w innych krajach (współpraca ponadnarodowa),
- Realizację programów w zakresie mobilności ponadnarodowej czyli np. staży i praktyk zagranicznych w ramach programów Erasmus czy Leonardo da Vinci,
- Realizację działań ukierunkowanych na bezrobotne osoby młode w wieku od 16 do 24 roku życia i poprawę ich sytuacji na rynku pracy w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych i gwarancji dla młodzieży.

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój nie jest skierowany bezpośrednio do gmin, niemniej wiele działań planowanych w Programie Rozwoju Gminy Stegna jest zgodnych z tym programem.

6.9.5 PROGRAM OPERACYJNY POMOC TECHNICZNA

Głównym zadaniem programu jest zapewnić sprawny system wdrażania funduszy polityki spójności na lata 2014-2020. W ramach programu realizowane będą działania, które zapewniają kompleksowe przygotowanie instytucji do wdrażania projektów, a także spójny system informacji i promocji.

6.10. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020

Spójność dokumentów strategicznych Gminy wymaga połączenia celów Programu z dokumentem nadrzędnym, jakim jest strategia województwa. Spójność ta realizowana jest na poziomie celów strategicznych obu dokumentów, które przekładają się dalej na konkretne zadania inwestycyjne.

Program Rozwoju Gminy Stegna poprzez wykonanie zaplanowanych programów rozwojowych, realizować będzie trzy cele strategiczne wyznaczone w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 o nazwach:

- Nowoczesna gospodarka,
- Aktywni mieszkańcy,
- Atrakcyjna przestrzeń.

6.11. STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH OBSZARU METROPOLITALNEGO GDAŃSK-GDYNIA-SOPOT DO ROKU 2020

Program Rozwoju Gminy Stegna jest w pełni zgodny ze Strategią ZIT i poprzez realizację swoich celów strategicznych będzie realizował cele, działania i przedsięwzięcia w niej określone, a dotycząca Gminy Stegna. Wspólne, spójne działania poszczególnych Partnerów pozwolą na osiągnięcie efektu synergii i wytworzenie dodatkowej wartości dodanej dla Gminy.

6.12. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU NOWODWORSKIEGO NA LATA 2014-2024

Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego zawiera następujące obszary tematyczne w ramach ładu gospodarczego, społecznego i przestrzennego, do którego bezpośrednio odnoszą się programy zawarte w Programie Rozwoju Gminy Stegna:

- Obszar priorytetowy KAPITAŁ GOSPODARCZY,
- Obszar priorytetowy KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY,
- Obszar priorytetowy KAPITAŁ PRZESTRZENNY I INFRASTRUKTURALNY.

6.13. STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO GMINY STEGNA NA LATA 2007- 2020

Program Rozwoju Gminy Stegna w ramach celów i projektów w nim określonych realizuje cele i kierunki działań Strategii Rozwoju Gminy Stegna w obszarach:

- Infrastruktura,
- Gospodarka,
- Przestrzeń,
- Społeczność
- Ekologia.

7. WDRAŻANIE PROGRAMU

7.1. METODY ZARZĄDZANIA I MONITOROWANIA PROGRAMU ROZWOJU GMINY STEGNA NA LATA 2016-2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2025

Program jest dokumentem planowania długookresowego, który stanowi podstawę do precyzowania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Sądzić należy, że aktualizacja Programu jeden raz w okresie czteroletniej kadencji władz samorządowych winna zapewnić jej wystarczające dostosowanie do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy.

Zaprezentowane opracowanie zawiera zbiór celów strategicznych Gminy. Określenie „cel” określa zarówno pojedyncze działanie, wiele działań bądź wręcz odwołuje się do spójnego opracowania.

W skali krótko i średniookresowej aktualizacje planów rozwojowych gminy zapewnia przygotowanie i doroczny przegląd budżetów i Wieloletnich Prognoz Finansowych. Monitoring i ewaluacja oprócz dokonania oceny stopnia realizacji działań zapisanych w Programie polega na wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy Gminy.

Realizacja zadań odbywać się będzie poprzez uchwalanie i realizację kolejnych budżetów. W pozostałych obszarach cele opisane w Programie winny stać się podstawą projektów realizowanych przez samorząd.

Władze Gminy wypełniając Program winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchię, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań. Zarządzanie finansowe polega na wdrażaniu przyjętych przez Radę Gminy kolejnych budżetów i WPF-ów, analizujących aktualne możliwości inwestycyjne. Aktualne dokumenty (budżet i WPF) są dostępne każdorazowo na stronie BIP Gminy Stegna.

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Programu będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Poszczególne „cele” opisane w Programie posiadają określone mierniki oceny będące podstawą do budowania szczegółowych zasad oceny postępu prac nad programami. Sposób prezentacji osiągnięć w realizacji Programu to decyzja władz Gminy. Monitorowanie i ocena zarówno Programu polegać winno na porównaniu osiągniętego stanu do założeń

opisanych w odpowiednich programach na podstawie analizy sprawozdań rzeczowych i finansowych jednostek organizacyjnych Gminy.

Urząd Gminy w Stegnie jako instytucja wdrażająca Program Rozwoju jest odpowiedzialny za:

- zbieranie i udostępnianie danych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji Programu,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

W przyjętej hierarchii dokumentów programowych podstawowe informacje pokazujące realizację Programu zawierają w sobie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy.

Program Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016-2020 został opracowany przy założeniu, że jego sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania wymagającego okresowych weryfikacji luki pomiędzy stanem faktycznym i stanem pożądanym w Gminie.

7.2. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY MIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Do zadań Gminy należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na jej terenie. Sposób przygotowania i monitorowania Programu i innych dokumentów związanych z rozwojem Gminy gwarantuje włączenie organizacji pozarządowych i sektora prywatnego we współpracę z sektorem publicznym. Dodatkowo należy wspomnieć, że skład Rady Gminy będącej szeroką reprezentacją mieszkańców Gminy sprzyja łączeniu różnych środowisk w aktywności na rzecz Gminy. Bezpośrednio w zgłaszaniu i przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo zarówno poprzez włączanie się bezpośrednio jak i poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Gminy.

Gmina inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek.

7.3. PUBLIC RELATIONS PROGRAMU ROZWOJU GMINY STEGNA

Istotną uwagę władze Gminy będą przykładac do przekazywania społeczności lokalnej rzeczowej i wyczerpującej informacji na temat realizacji Programu Rozwoju. Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Programu i dokumentów związanych pośród przyszłych beneficjentów (w tym zwłaszcza mieszkańców), jednostek podległych i innych podmiotów odbywa się poprzez trzy formy komunikacji:

- serwisy internetowe – będące szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji o aktualnych działaniach i stanowią dla opinii publicznej kompleksowe źródło informacji o założeniach i osiągnięciach Programu,
- współpracę z mediami – działania wykorzystujące współpracę z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym będą kluczowym elementem przy realizacji Programu i dokumentów związanych,
- bezpośrednie działania informacyjno-promocyjne Wójta Gminy.

Podstawowym celem działań związanych z Public Relations Programu jest dotarcie do jak najszerszej grupy odbiorców końcowych działań podejmowanych w ramach Programu, a więc do mieszkańców Gminy, przedsiębiorców lokalnych, organizacji społecznych. Informowanie społeczności lokalnej o realizacji Programu Gminy odbywać się będzie w sposób pośredni – medialny, jak i bezpośredni – interaktywny. Pośrednio informacje zamieszczane będą w lokalnej prasie, na stronie internetowej Gminy, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych.

8. ZAŁĄCZNIKI

1. Aktualizacja:

W trakcie finalizacji prac nad Planem Rozwoju Lokalnego uchwałą nr XXVI/201/2016 powołano sołectwo Wybicko. Jego położenie na mapie prezentuje poniższa mapa.

2. Lista dokumentów strategicznych Gminy powiązanych z Programem Rozwoju:

- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Stegna na lata 2007-2020,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stegna na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020,
- Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenie w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Stegna,
- Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Stegna za rok 2015,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stegna,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stegna na lata 2016-2026,
- Plan Odnowy Miejscowości Stegna,

- Plan Odnowy Miejscowości Chełmek Osada.

Aktualne dokumenty strategiczne są dostępne na stronach internetowych Gminy.

3. Zaproszenie do konsultacji zostało skierowane do ogółu mieszkańców poprzez:

- zamieszczenie na stronie internetowej Gminy i podmiotów powiązanych,
- zamieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Stegna

Wzór ankiety składanej w ramach konsultacji został

- udostępniony elektronicznie.

4. Zespół Remedis SA:

- Krzysztof Nowak – Prezes Zarządu
- Krzysztof Mrowicki – Dyrektor
- Marcin Wyszogrodzki – Dyrektor ds. Sektora Publicznego
- Bartosz Baranowski – Specjalista ds. Sektora Publicznego
- Natalia Lis – Specjalistka ds. Metodyki i Badań

5. Wzór ankiety

Szanowni Państwo, poniższa ankieta ma pomóc przy przygotowywaniu Strategii Rozwoju Gminy Stegna. Rozumiemy, że często wszystkie wskazane odpowiedzi są równie ważne. Jednak, jak wiadomo, możliwości działania są ograniczone budżetem. Dlatego chcemy znaleźć najważniejsze wśród ważnych.

Uzereguj odpowiedzi w kolejności od najważniejszych do mniej istotnych, przyjmując 1 jako b. ważne . Zaznacz co najmniej 1 odpowiedź

1. Jakie należy podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kanalizacji sanitarnej?

Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej w obszarze zwartej zabudowy.

Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej w obszarze nowej zabudowy mieszkalnej i letniskowej.

Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej na obszarach pro turystycznych.

Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej na obszarach objętych Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.

2. Jakie należy podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego istniejącej sieci dróg?

Przebudować istniejące drogi.

Budować nowe drogi w obszarach zabudowy letniskowej.

Budować nowe drogi w obszarach „nowej” zabudowy mieszkaniowej.

Budować drogi dojazdowe do pól.

Budować drogi zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.

Przebudować drogi powiatowe i wojewódzkie przebiegające przez teren gminy Stegna z uwzględnieniem dodatkowych elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (wraz z ciągami pieszymi i rowerowymi).

3. Jakie należy podjąć działania w kierunku przebudowy i budowy nowej infrastruktury wodociągowej w obszarze gminy?

Wymienić odcinki sieci wodociągowej o złym stanie technicznym rurociągi z azbestocement.

Rozbudować sieć wodociągową o obszary do tej pory niezwodociągowane.

Uzbrojenie w sieć wodociągowa terenów objętych Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.

4. Jak należy rozbudować infrastrukturę około drogową, zwłaszcza w obszarach zamieszkałych i pro turystycznych?

Budować nowe i przebudować istniejące chodniki.

Budować nowe i przebudować istniejące parkingi na terenie gminy.

Budować ścieżki rowerowe wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych oraz w obszarach pro-turystycznych.

Uzupełnić istniejące oświetlenie na terenie gminy oraz budować nowe na nieoświetlonych drogach.

Budować infrastrukturę około drogową tj. parkingi „leśne” dla samochodów.

5. Jakie należy podjąć działania w kierunku budowy infrastruktury sportowej?

Budować obiekty hale sportowe dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy i turystów.

Przebudowa modernizacja istniejących boiska.

Budować otwarte ogólnie dostępne wielofunkcyjne boiska sportowe w gminie Stegna.

5b. Jakie obiekty należy budować w ramach budowy infrastruktury sportowej?

hale sportowe.

baseny

korty tenisowe

boiska

skatepark

lodowisko sezonowe

6. Jakie warunki należy stworzyć do rozbudowy infrastruktury oświatowej?

Przebudować i dostosować istniejące placówki oświatowe do rzeczywistych potrzeb demograficznych gminy.

Doposażyć w nowoczesny sprzęt dydaktyczny części dydaktyczne istniejących placówek oświatowych.

Tworzenie przedszkoli i żłobków na terenie gminy.

7. Jak pozyskiwać efektywnie środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych środków pozabudżetowych na rzecz Rozwoju Gminy Stegna?

Poprzez edukację pracowników administracji publicznej oraz bezpośrednich beneficjentów (np. rolnicy, przedsiębiorcy) w zakresie możliwości dofinansowania planowanych inwestycji ze środków UE.

Realizowanie procesów przygotowawczych dla absorpcji środków UE (projekty, dokumentacje techniczne, studia wykonalności).

Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy oraz tworzenie partnerstw publiczno-publicznych, publiczno-prywatnych i publiczno-społecznych dla realizacji inwestycji publicznych na terenie gminy Stegna.

8. Jak należy wykorzystać istniejące walory krajobrazowo-przyrodnicze do rozwoju gospodarczego gminy?

Poprzez promocje walorów krajobrazowo-przyrodniczych gminy w oparciu o krajowe media.

Poprzez budowę infrastruktury turystycznej - ścieżki edukacyjne.

Budowa infrastruktury turystycznej – punkty widokowe.

Budowa infrastruktury turystycznej – trasy rowerowe.

Budowa infrastruktury turystycznej – trasy nordic walking.

Budowa infrastruktury turystycznej – zejścia z plaży.

9. Jak należy stworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i rekreacji? (turystyka wypoczynkowa, turystyka poznawcza (kulturowa), turystyka wodna kwalifikowana, turystyka piesza (kwalifikowana), turystyka rowerowa, turystyka konna)

Turystyka wypoczynkowe – opracowanie strategii rozwoju turystyki, zagospodarowanie plaż, kompleksowa poprawa infrastruktury kąpielisk strzeżonych, wypożyczalni sprzętu wodnego itp., budowa mola, opracowanie kampanii promocyjnej gminy.

Turystyka poznawcza (kulturowa)-oznakowanie zabytków, materiały informacyjne – przewodniki, właściwe zorganizowanie ruchu turystycznego z uwzględnieniem potencjału kulturowego.

Turystyka wodna (kwalifikowana)-budowa przystani żeglarskich, przystani kajakowych wraz z niezbędną infrastrukturą (typu wypożyczalnia sprzętu wodnego), wyznaczenie i oznakowanie stanowisk wędkarskich.

Turystyka piesza (kwalifikowana) - rozwój szlaków turystycznych, wytyczenie tras spacerowych, tras nordic walking, opracowanie i wytyczenie i oznakowanie tras narciarstwa biegowego, punkty widokowe, promenady , zorganizowanie na obrzeżach obszarów najcenniejszych przyrodniczo (parków krajobrazowych) stref buforowych zatrzymujących ruch turystyczny.

Turystyka rowerowa –budowa tras rowerowych wraz z oznakowanie, wytyczenie tras, wypożyczalnie sprzętu rowerowego, uwzględnienie w przebiegu trasy miejsc atrakcyjnych krajobrazowo i historycznie.

Turystyka konna - wyznaczenie tras jazdy konnej wraz z promocją tej formy wypoczynku.

10. Jak należy podjąć działania umożliwiające likwidację zaniedbań w zakresie melioracji i regulacji stosunków wodnych na terenie gminy Stegna?

Inwentaryzacja urządzeń melioracyjnych i stworzenie koncepcji regulacji stosunków wodnych na terenie całej Gminy.

Budowa nowych i przebudowa istniejących rowów melioracyjnych i przepustów.

Uregulowanie systemu odprowadzania wód opadowych.

11. Jak należy podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego?

Pomoc gminy w renowacja obiektów zabytkowych występujących na terenie gminy.

Tworzenie Parków Kulturowych także we współpracy z sąsiednimi gminami.

Tworzenie i aktualizacja Planów Odnowy Miejscowości – działanie odnowa i rozwój wsi dla pozyskania środków zewnętrznych i realizacji FS.

12. Jak należy podjąć działania w kierunku poprawy komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej na terenie gminy?

Usprawnić komunikację wewnętrzną w oparciu o transport publiczny i prywatny; np. opracowanie racjonalnego planu transportowego.

Przebudować główne szlaki komunikacji drogowej w obrębie gminy Stegna; mosty w miejscowości Rybina , DW502 DW501.

Zbudować sieć dostępu do Internetu szerokopasmowego na terenie całej gminy.

Budowa tras rowerowych.

13. Jakie należy podjąć działania w kierunku stworzenia sprawnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków?

Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej sanitarnej na terenie gminy.

Monitoring, kontrola zrzutu ścieków i szczelności przydomowych zbiorników bezodpływowych.

Wsparcie budowy oczyszczalni przydomowych w obszarach zabudowy rozproszonej.

Lokalne, zbiorcze oczyszczalnie ścieków lub punkty zrzutu.

14. Jak wdrażać i upowszechniać wśród społeczności lokalnej selektywną zbiórkę odpadów?

Poprzez zakup dodatkowych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów i zwiększenia asortymentu odpadów segregowanych.

Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

Przeprowadzanie konkursów ekologicznych w szkołach.

Kolportaż ulotek i plakatów informacyjnych z zakresu prawidłowej segregacji.

Kontrole prawidłowości segregacji odpadów przez mieszkańców i osoby prowadzące działalność gospodarczą.

15. Jak przeciwdziałać patologiom społecznym występującym na terenie gminy?

Należy tworzyć programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie rozpoznawania występujących zagrożeń w środowisku.

Poprzez monitoring i wywiad środowiskowych grup podwyższonego ryzyka (weryfikacja bezpodstawnie pobieranych świadczeń).

Organizacja grup wsparcia dla osób zagrożonych (redukcja tzw. wykluczenia społecznego).

Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych, członków ich rodzin.

Organizowanie zajęć profilaktycznych i czasu wolnego dla dzieci z grup ryzyka.

Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dla członków rodzin osób nadużywających alkoholu.

Wsparcie psychologiczne i pomoc prawna.

16. Jak należy stworzyć warunki do tworzenia nowych miejsc pracy?

Poprzez promocję i upowszechnianie samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy Stegna.

Tworzenie wspólnych projektów z Powiatowym Urzędem Pracy mających na celu przekwalifikację zawodową mieszkańców.

Stworzenie systemu lokalnych korzyści dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób długotrwale bezrobotnych w tym dla osób niepełnosprawnych.

Rozwój ekonomii społecznej – spółdzielnie socjalne.

17. Jak należy podjąć działania w kierunku poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy?

Należy zwiększyć działania prewencyjne – dodatkowe patrole Policji latem; stałą obsadę poza sezonem, całodobowe.

Zwiększyć udział Straży Gminnej w monitorowaniu miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami.

Eliminować zagrożenia wynikające ze zwiększonego natężenia ruchu kołowego przy głównych ciągach komunikacyjnych (dostosowanie parkingów, poprawa organizacji ruchu, „obwodnica Stegny”).

Stworzenie systemu monitoringu ważniejszych miejsc publicznych na terenie gminy wraz z rejestracją zdarzeń np. plaże.

18. Jak stworzyć odpowiednie warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego dzieci, młodzieży i całego społeczeństwa gminy?

Organizować zajęcia pozalekcyjne (zajęcia sportowe, kółka zainteresowań) dla dzieci i młodzieży na bazie dostępnej infrastruktury kulturalnej i oświatowej.

Stworzyć system edukacji dorosłych (szkolenia z zakresu edukacji ekologicznej, przekwalifikowanie zawodowe, umiejętność korzystania z Internetu).

Zwiększyć dostęp do zajęć pozalekcyjny dla dzieci spoza głównych ośrodków przez dowożenie lub zajęcia w miejscu zamieszkania.

Uniwersytet trzeciego wieku dl osób 50+.

19. Jakie stworzyć warunki równego dostępu do kultury, nauki, sportu i rekreacji dla wszystkich mieszkańców gminy?

Można udzielić jednej odpowiedzi.

Poprzez budowę i przebudowę lokalnych placówek kulturalnych i oświatowych.

Stworzenia placów zabaw i rekreacji dla dzieci i młodzieży (tzw. Ogródki Jordanowskie), budowa otwartych boisk sportowych dostępnych dla wszystkich mieszkańców gminy.

Organizować cykliczne imprezy kulturalne i sportowe skierowane do wszystkich mieszkańców gminy dla zwiększenia ich aktywizacji i integracji społecznej.

Zapewnienie dowozu dzieci i młodzieży do placówek kulturalnych i na wydarzenia.

20. Jakie należy stworzyć warunki dla działań na rzecz zwiększenia oferty i poprawy jakości świadczonych usług zdrowotnych?

Należy zwiększyć dostępność do podstawowych i specjalistycznych usług medycznych poprzez powołania Gminnego Ośrodka Zdrowia.

Współorganizować badania profilaktyczne dla mieszkańców gminy z udziałem lekarzy specjalistów w tym organizować tzw. „Białe niedziele”, mammobusy.

Stworzyć programy profilaktyki zdrowotnej dla społeczność lokalnej z wykorzystaniem potencjału placówki oświatowe i kulturalne.

Rozwój profilaktycznej opiekę zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w szkole sprawowanej przez pielęgniarkę lub higienistkę.

Raport z badania ankietowego

STEGNA_11_2016

Spis treści

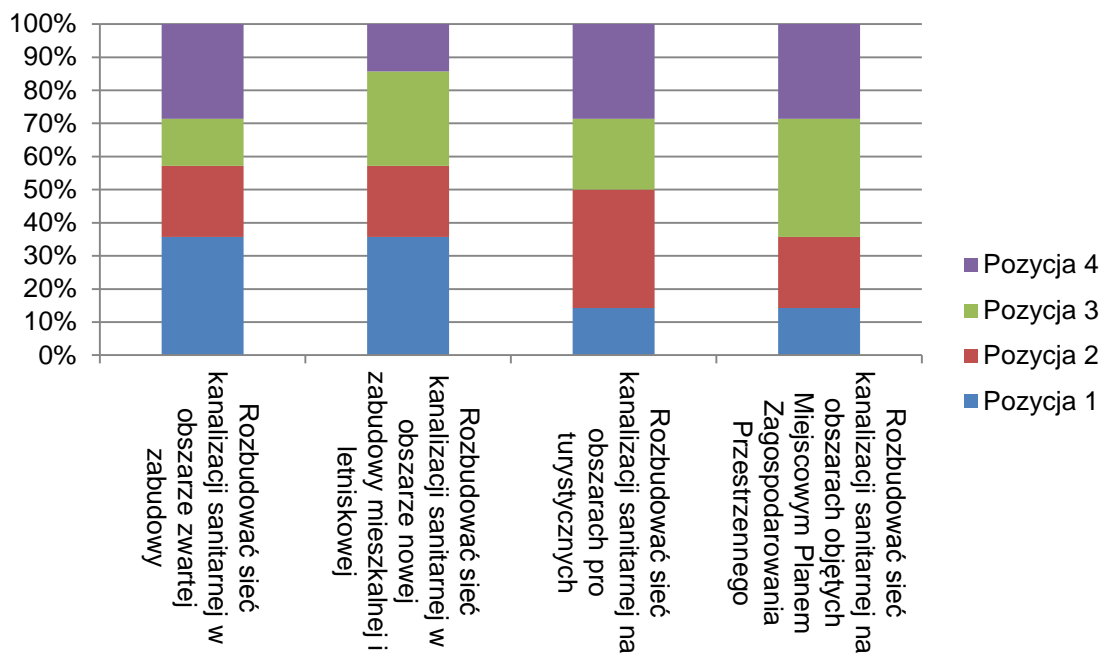
W raporcie pojawiają się tylko pytania, na które zostały udzielone odpowiedzi.

Wybierz to pole a następnie wciśnij F9 aby zaktualizować spis treści.

1. Jakie należy podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kanalizacji sanitarnej?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	Średnia
Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej w obszarze zwartej zabudowy	35,71%	21,43%	14,29%	28,57%	2.36
Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej w obszarze nowej zabudowy mieszkalnej i letniskowej	35,71%	21,43%	28,57%	14,29%	2.21
Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej na obszarach pro turystycznych	14,29%	35,71%	21,43%	28,57%	2.64
Rozbudować sieć kanalizacji sanitarnej na obszarach objętych Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego	14,29%	21,43%	35,71%	28,57%	2.79

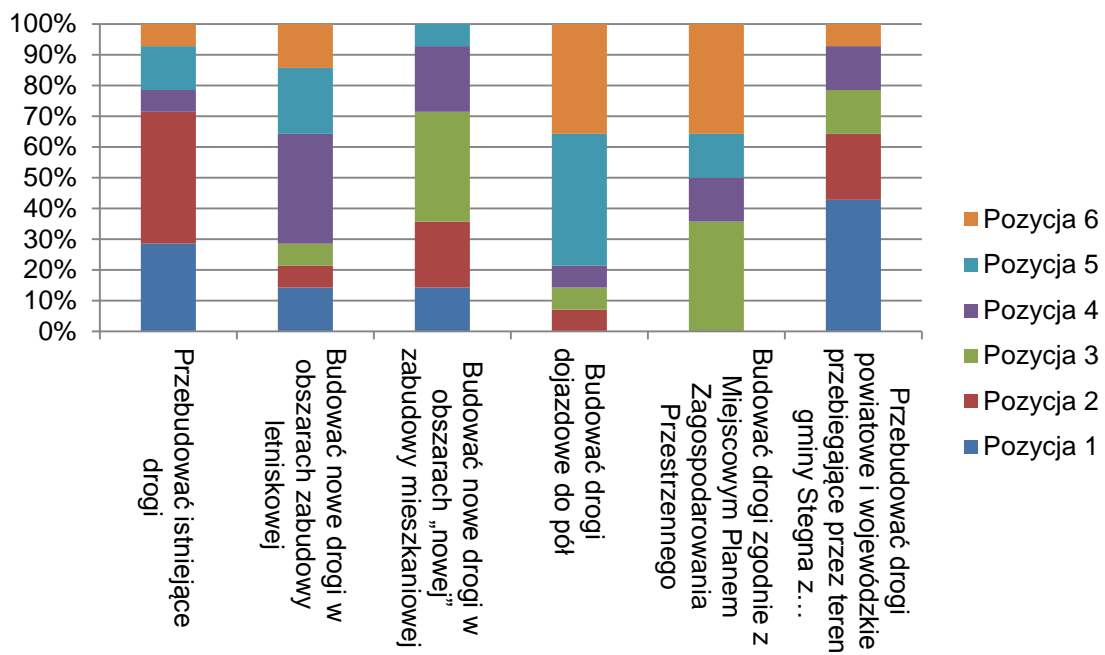
Wypełnienia: 14

2. Jakie należy podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego istniejącej sieci dróg?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	5	6	Średnia
Przebudować istniejące drogi	28,57%	42,86%	0,00%	7,14%	14,29%	7,14%	2.57
Budować nowe drogi w obszarach zabudowy lotniskowej	14,29%	7,14%	7,14%	35,71%	21,43%	14,29%	3.86
Budować nowe drogi w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej	14,29%	21,43%	35,71%	21,43%	7,14%	0,00%	2.86
Budować drogi dojazdowe do pól	0,00%	7,14%	7,14%	7,14%	42,86%	35,71%	4.93
Budować drogi zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego	0,00%	0,00%	35,71%	14,29%	14,29%	35,71%	4.5
Przebudować drogi powiatowe i wojewódzkie przebiegające przez teren gminy Stegna z uwzględnieniem dodatkowych elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego wraz z ciągami pieszymi i rowerowymi;	42,86%	21,43%	14,29%	14,29%	0,00%	7,14%	2.29

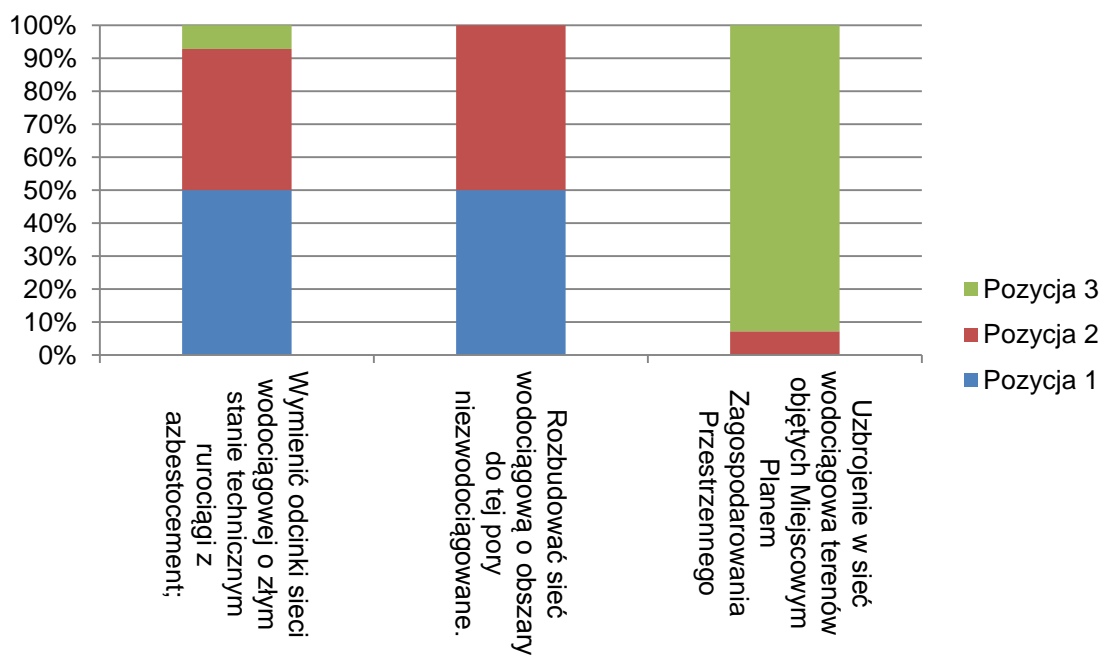
Wypełnienia: 14

3. Jakie należy podjąć działania w kierunku przebudowy i budowy nowej infrastruktury wodociągowej w obszarze gminy?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	Średnia
Wymienić odcinki sieci wodociągowej o złym stanie technicznym rurociągi z azbestocement;	50,00%	42,86%	7,14%	1.57
Rozbudować sieć wodociągową o obszary do tej pory niezwodociągowane.	50,00%	50,00%	0,00%	1.5
Uzbrojenie w sieć wodociągowa terenów objętych Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego	0,00%	7,14%	92,86%	2.93

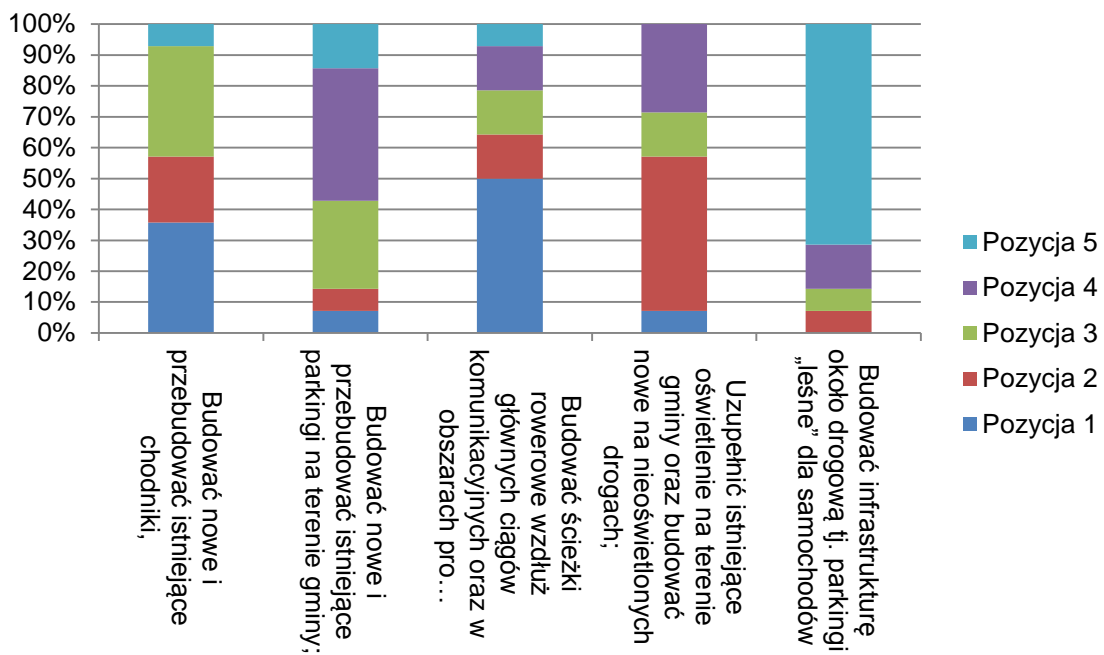
Wypełnienia: 14

4. Jak należy rozbudować infrastrukturę około drogową, zwłaszcza w obszarach zamieszkałych i pro turystycznych?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	5	Średnia
Budować nowe i przebudować istniejące chodniki,	35,71%	21,43%	35,71%	0,00%	7,14%	2.21
Budować nowe i przebudować istniejące parkingi na terenie gminy;	7,14%	7,14%	28,57%	42,86%	14,29%	3.5
Budować ścieżki rowerowe wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych oraz w obszarach pro turystycznych;	50,00%	14,29%	14,29%	14,29%	7,14%	2.14
Uzupełnić istniejące oświetlenie na terenie gminy oraz budować nowe na nieoświetlonych drogach;	7,14%	50,00%	14,29%	28,57%	0,00%	2.64
Budować infrastrukturę około drogową tj. parkingi leśne dla samochodów	0,00%	7,14%	7,14%	14,29%	71,43%	4.5

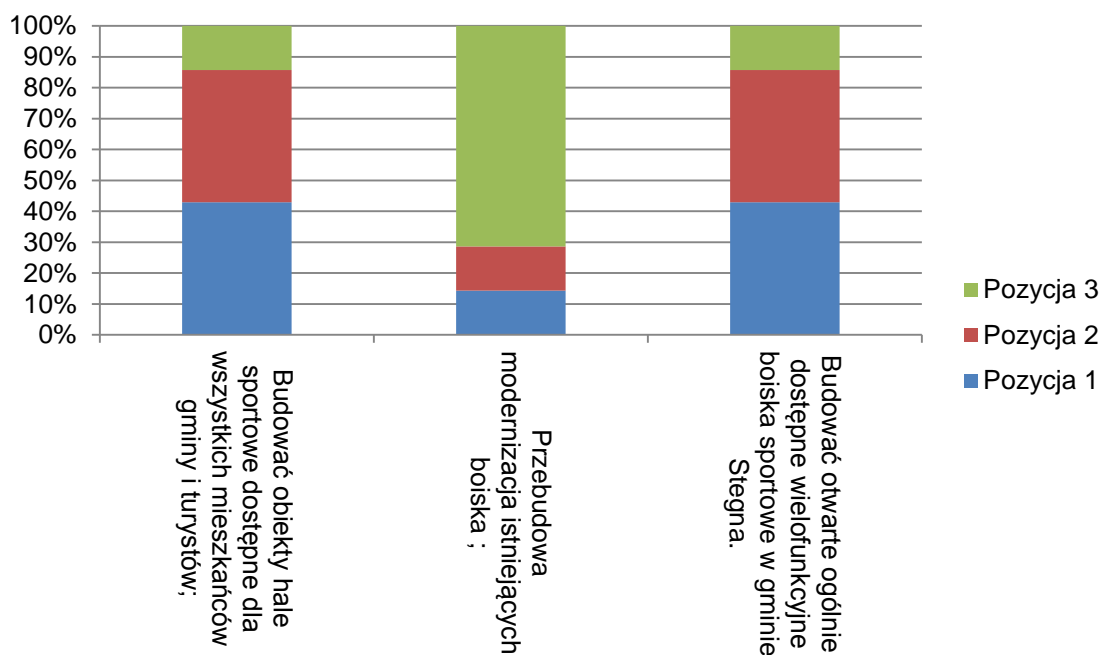
Wypełnienia: 14

5. Jakie należy podjąć działania w kierunku budowy infrastruktury sportowej?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	Średnia
Budować obiekty hale sportowe dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy i turystów;	42,86%	42,86%	14,29%	1.71
Przebudowa modernizacja istniejących boiska ;	14,29%	14,29%	71,43%	2.57
Budować otwarte ogólnie dostępne wielofunkcyjne boiska sportowe w gminie Stegna.	42,86%	42,86%	14,29%	1.71

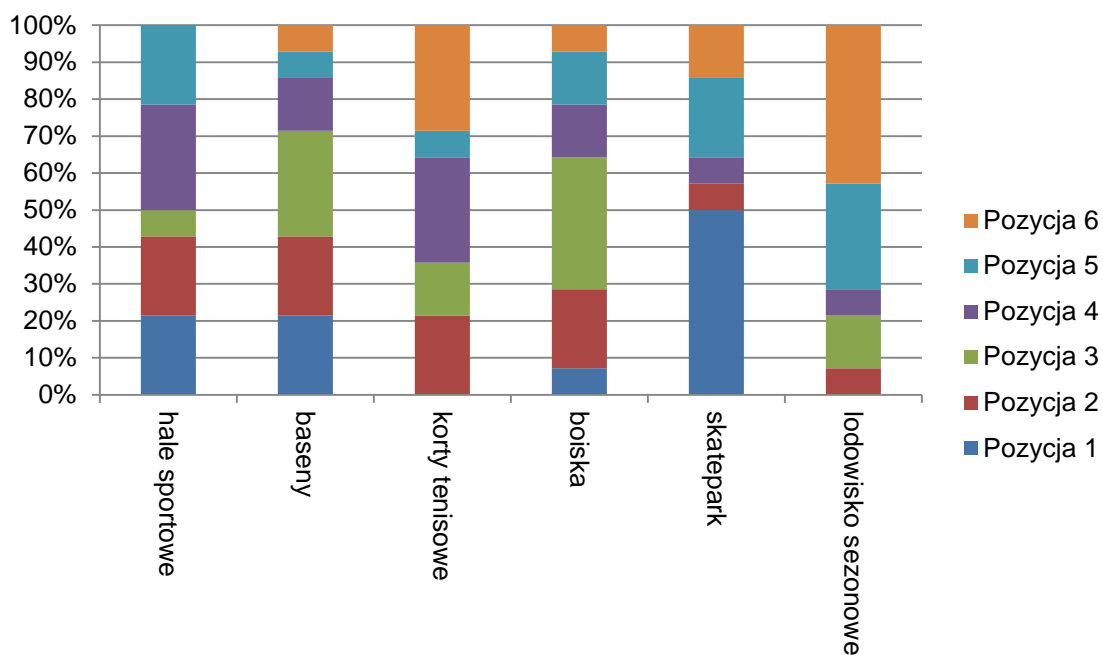
Wypełnienia: 14

6. Jakie obiekty należy budować w ramach budowy infrastruktury sportowej?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	5	6	Średnia
hale sportowe	21,43%	21,43%	7,14%	28,57%	21,43%	0,00%	3.07
baseny	21,43%	21,43%	28,57%	14,29%	7,14%	7,14%	2.86
korty tenisowe	0,00%	21,43%	14,29%	28,57%	7,14%	28,57%	4.07
boiska	7,14%	21,43%	35,71%	14,29%	14,29%	7,14%	3.29
skatepark	50,00%	7,14%	0,00%	7,14%	21,43%	14,29%	2.86
lodowisko sezonowe	0,00%	7,14%	14,29%	7,14%	28,57%	42,86%	4.86

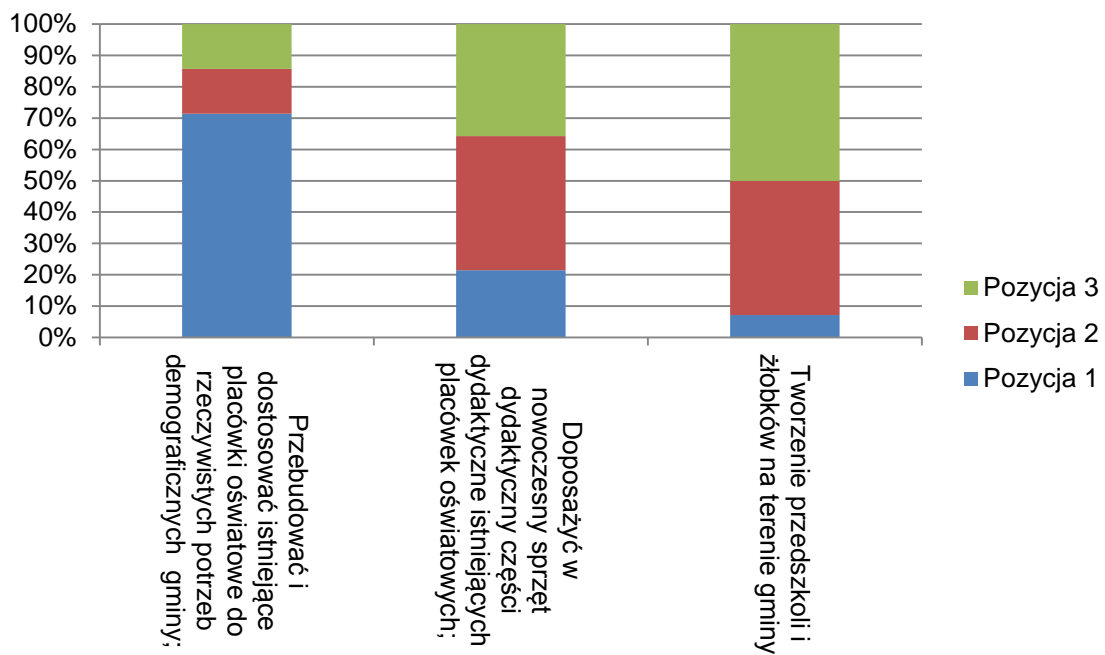
Wypełnienia: 14

7. Jakie warunki należy stworzyć do rozbudowy infrastruktury oświatowej?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	Średnia
Przebudować i dostosować istniejące placówki oświatowe do rzeczywistych potrzeb demograficznych gminy;	71,43%	14,29%	14,29%	1.43
Doposażyć w nowoczesny sprzęt dydaktyczny części dydaktyczne istniejących placówek oświatowych;	21,43%	42,86%	35,71%	2.14
Tworzenie przedszkoli i żłobków na terenie gminy	7,14%	42,86%	50,00%	2.43

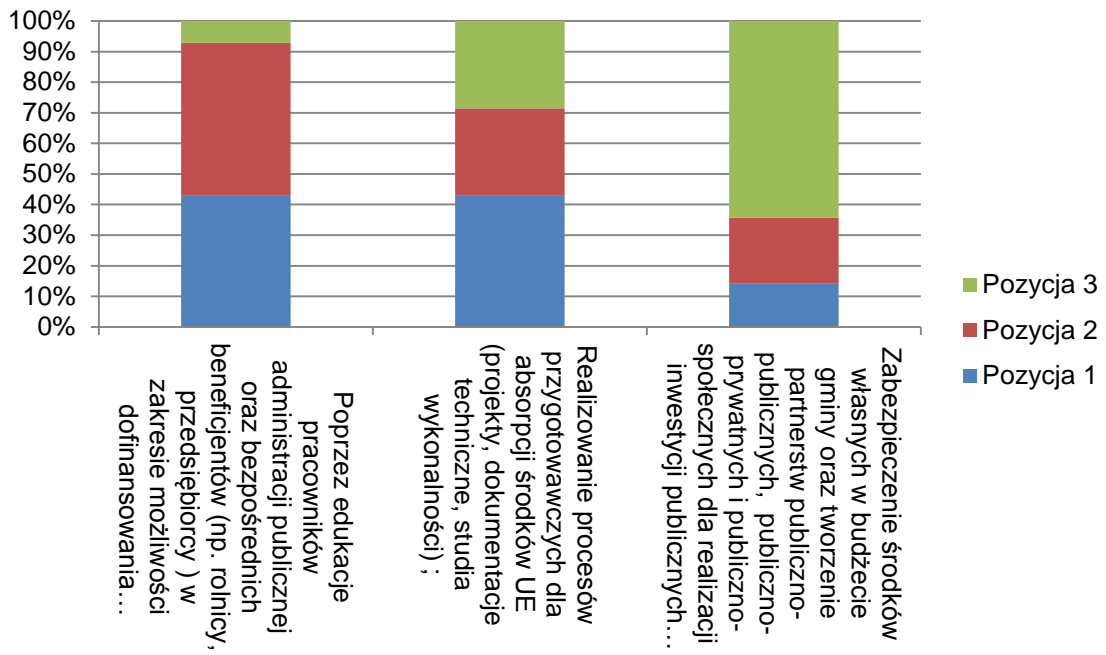
Wypełnienia: 14

8. Jak pozyskiwać efektywnie środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych środków pozabudżetowych na rzecz Rozwoju Gminy Stegna

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	Średnia
Poprzez edukacje pracowników administracji publicznej oraz bezpośrednich beneficjentów np. rolnicy, przedsiębiorcy w zakresie możliwości dofinansowania planowanych inwestycji ze środków UE;	42,86%	50,00%	7,14%	1.64
Realizowanie procesów przygotowawczych dla absorpcji środków UE projekty, dokumentacje techniczne, studia wykonalności ;	42,86%	28,57%	28,57%	1.86
Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy oraz tworzenie partnerstw publiczno-publicznych, publiczno-privatnych i publiczno-społecznych dla realizacji inwestycji publicznych na terenie gminy Stegna.	14,29%	21,43%	64,29%	2.5

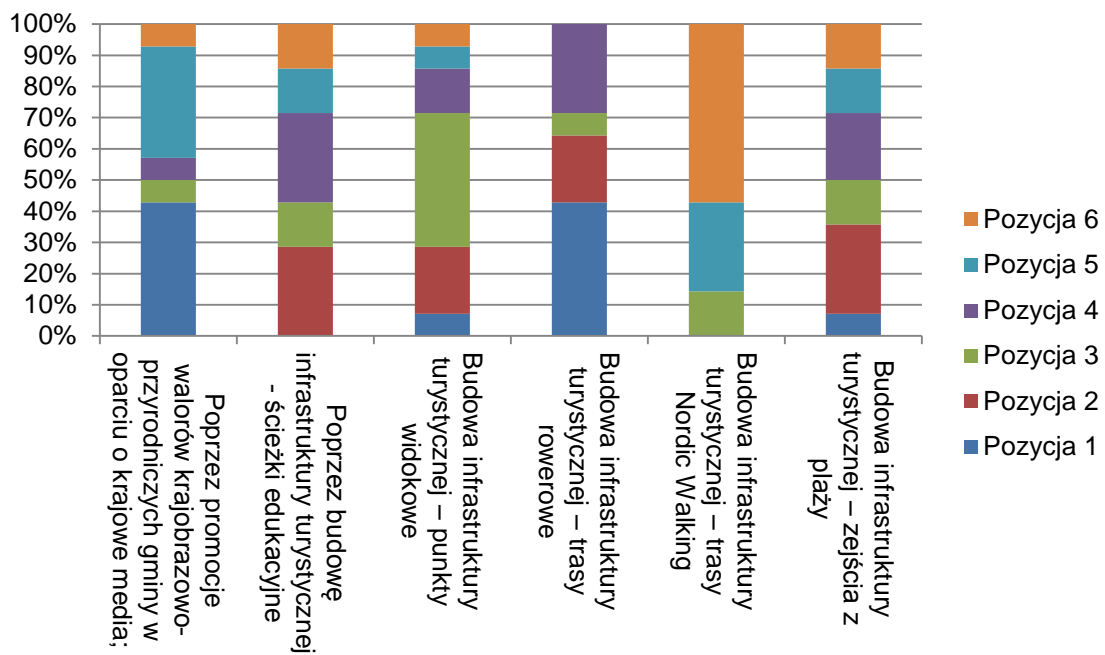
Wypełnienia: 14

9. Jak należy wykorzystać istniejące walory krajobrazowo-przyrodnicze do rozwoju gospodarczego gminy?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	5	6	Średnia
Poprzez promocje walorów krajobrazowo-przyrodniczych gminy w oparciu o krajowe media;	42,86%	0,00%	7,14%	7,14%	35,71%	7,14%	3.14
Poprzez budowę infrastruktury turystycznej - ścieżki edukacyjne	0,00%	28,57%	14,29%	28,57%	14,29%	14,29%	3.71
Budowa infrastruktury turystycznej punkty widokowe	7,14%	21,43%	42,86%	14,29%	7,14%	7,14%	3.14
Budowa infrastruktury turystycznej trasy rowerowe	42,86%	21,43%	7,14%	28,57%	0,00%	0,00%	2.21
Budowa infrastruktury turystycznej trasy nordic walking	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	28,57%	57,14%	5.29
Budowa infrastruktury turystycznej zejścia z plaży	7,14%	28,57%	14,29%	21,43%	14,29%	14,29%	3.5

Wypełnienia: 14

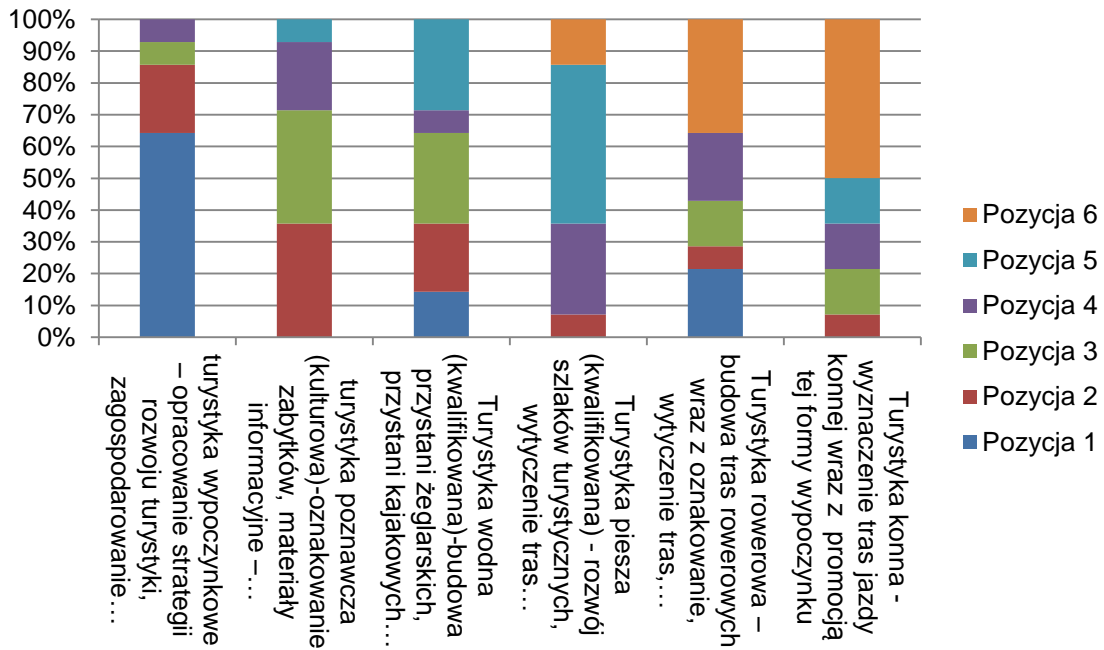
10. Jakie należy stworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i rekreacji? * (turystyka wypoczynkowa, turystyka poznawcza (kulturowa), turystyka wodna kwalifikowana, turystyka piesza (kwalifikowana), turystyka rowerowa, turystyka konna)

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	5	6	Średnia
turystyka wypoczynkowe opracowanie strategii rozwoju turystyki, zagospodarowanie plaż, kompleksowa poprawa infrastruktury kąpielisk strzeżonych, wypożyczalni sprzętu wodnego itp., budowa mola, opracowanie kampanii promocyjnej gminy	64,29%	21,43%	7,14%	7,14%	0,00%	0,00%	1.57
turystyka poznawcza kulturowa- oznakowanie zabytków, materiały informacyjne przewodniki, właściwe zorganizowanie ruchu turystycznego z uwzględnieniem potencjału kulturowego	0,00%	35,71%	35,71%	21,43%	7,14%	0,00%	3
Turystyka wodna kwalifikowana- budowa przystani żeglarskich,	14,29%	21,43%	28,57%	7,14%	28,57%	0,00%	3.14

przystani kajakowych wraz z niezbędną infrastrukturą typu wypożyczalnia sprzętu wodnego, wyznaczenie i oznakowanie stanowisk wędkarskich							
Turystyka piesza kwalifikowana - rozwój szlaków turystycznych, wytyczenie tras spacerowych, tras nordic walking, opracowanie i wytyczenie i oznakowanie tras narciarstwa biegowego, punkty widokowe, promenady , zorganizowanie na obrzeżach obszarów najcenniejszych przyrodniczo parków krajobrazowych stref buforowych zatrzymujących ruch turystyczny	0,00%	7,14%	0,00%	28,57%	50,00%	14,29%	4.64
Turystyka rowerowa budowa tras rowerowych wraz z oznakowanie, wytyczenie tras, wypożyczalnie sprzętu rowerowego, uwzględnienie w przebiegu trasy miejsc atrakcyjnych	21,43%	7,14%	14,29%	21,43%	0,00%	35,71%	3.79

krajobrazowo i historycznie							
Turystyka konna - wyznaczenie tras jazdy konnej wraz z promocją tej formy wypoczynku	0,00%	7,14%	14,29%	14,29%	14,29%	50,00%	4.86

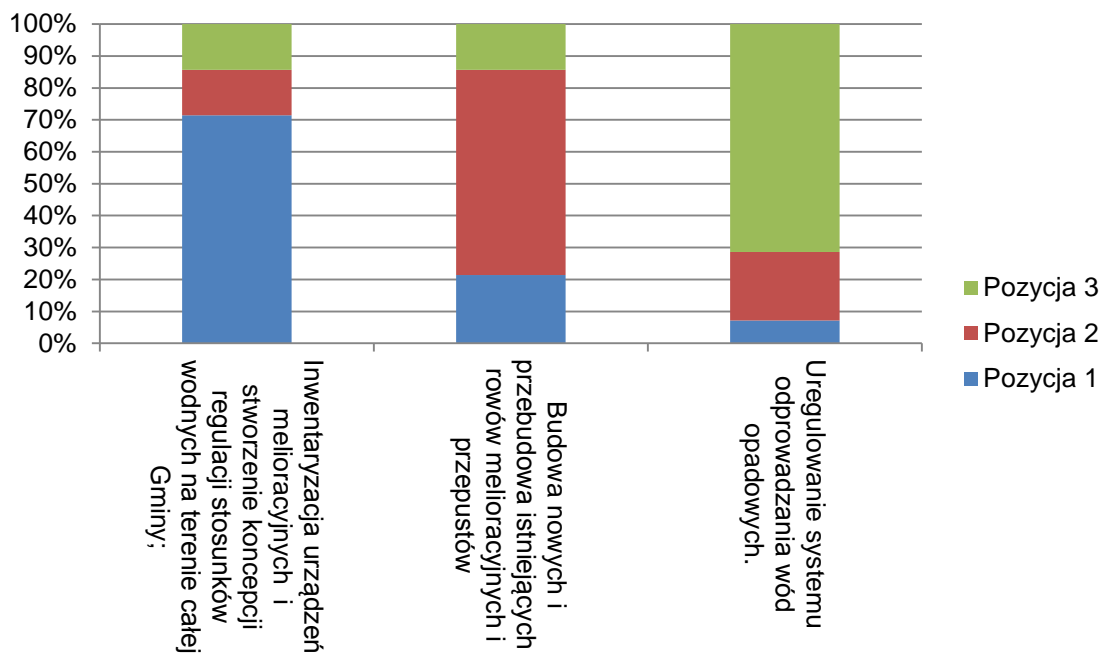
Wypełnienia: 14

11. Jakie należy podjąć działania umożliwiające likwidację zaniedbań w zakresie melioracji i regulacji stosunków wodnych na terenie gminy Stegna?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	Średnia
Inwentaryzacja urzędów melioracyjnych i stworzenie koncepcji regulacji stosunków wodnych na terenie całej Gminy;	71,43%	14,29%	14,29%	1.43
Budowa nowych i przebudowa istniejących rowów melioracyjnych i przepustów	21,43%	64,29%	14,29%	1.93
Uregulowanie systemu odprowadzania wód opadowych.	7,14%	21,43%	71,43%	2.64

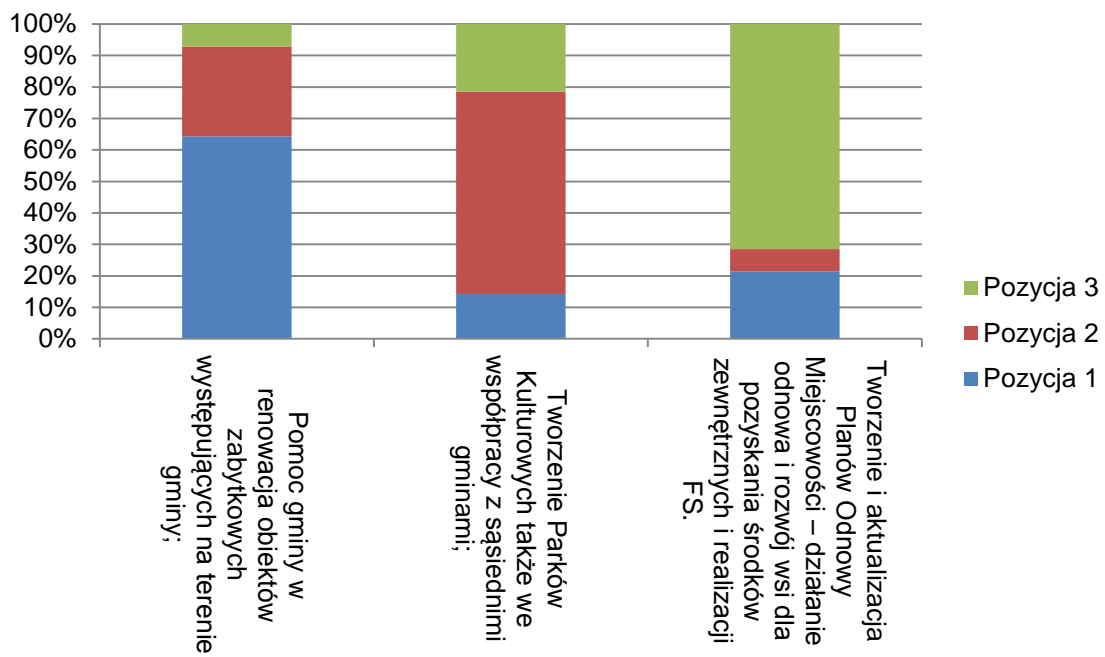
Wypełnienia: 14

12. Jakie należy podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	Średnia
Pomoc gminy w renowacja obiektów zabytkowych występujących na terenie gminy;	64,29%	28,57%	7,14%	1.43
Tworzenie Parków Kulturowych także we współpracy z sąsiednimi gminami;	14,29%	64,29%	21,43%	2.07
Tworzenie i aktualizacja Planów Odnowy Miejscowości działanie odnowa i rozwój wsi dla pozyskania środków zewnętrznych i realizacji FS.	21,43%	7,14%	71,43%	2.5

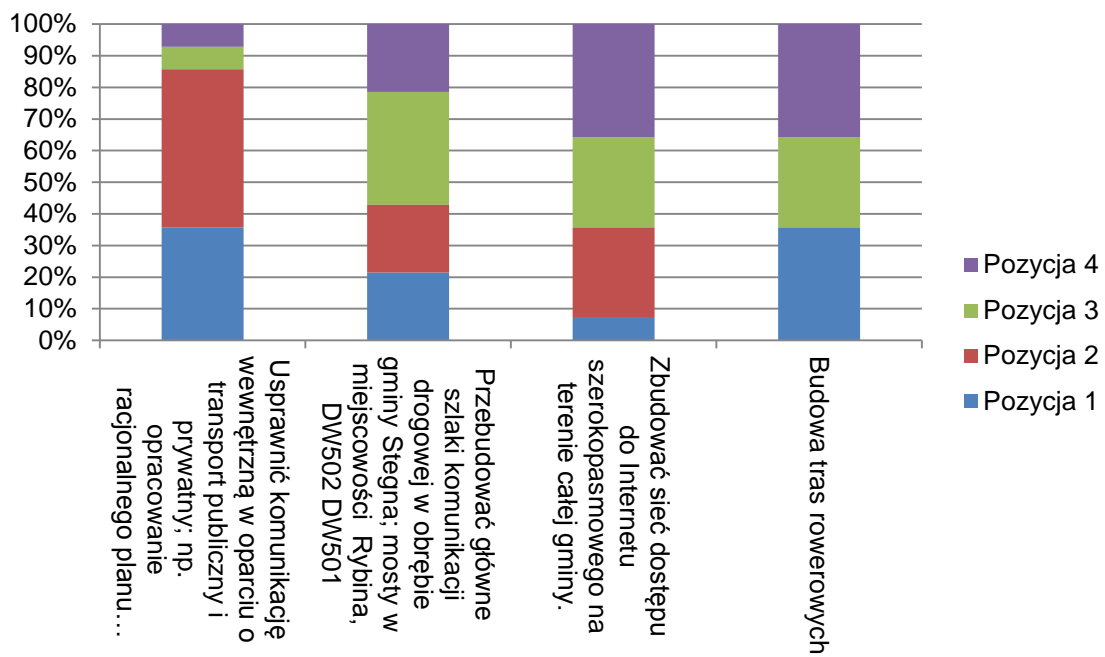
Wypełnienia: 14

13. Jakie należy podjąć działania w kierunku poprawy komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej na terenie gminy?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	Średnia
Usprawnić komunikację wewnętrzną w oparciu o transport publiczny i prywatny; np. opracowanie racjonalnego planu transportowego	35,71%	50,00%	7,14%	7,14%	1.86
Przebudować główne szlaki komunikacji drogowej w obrębie gminy Stegna; mosty w miejscowości Rybina, DW502 DW501	21,43%	21,43%	35,71%	21,43%	2.57
Zbudować sieć dostępu do Internetu szerokopasmowego na terenie całej gminy.	7,14%	28,57%	28,57%	35,71%	2.93
Budowa tras rowerowych	35,71%	0,00%	28,57%	35,71%	2.64

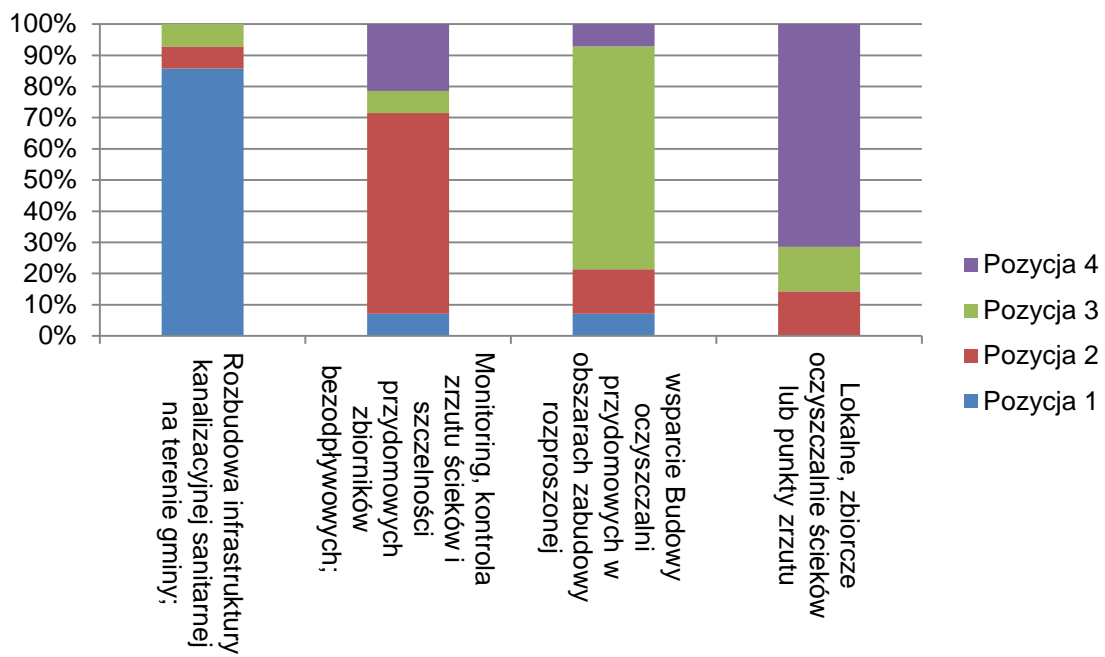
Wypełnienia: 14

14. Jakie należy podjąć działania w kierunku stworzenia sprawnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	Średnia
Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej sanitarnej na terenie gminy;	85,71%	7,14%	7,14%	0,00%	1.21
Monitoring, kontrola zrzutu ścieków i szczelności przydomowych zbiorników bezodpływowych;	7,14%	64,29%	7,14%	21,43%	2.43
wsparcie Budowy oczyszczalni przydomowych w obszarach zabudowy rozproszonej	7,14%	14,29%	71,43%	7,14%	2.79
Lokalne, zbiorcze oczyszczalnie ścieków lub punkty zrzutu	0,00%	14,29%	14,29%	71,43%	3.57

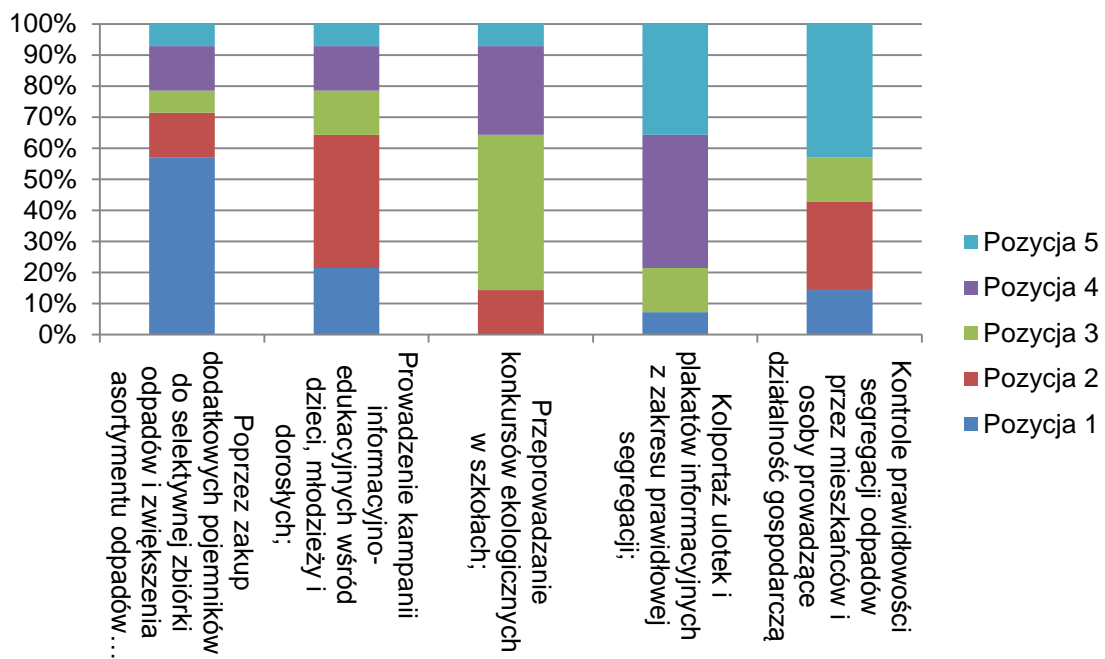
Wypełnienia: 14

15. Jak wdrażać i upowszechniać wśród społeczności lokalnej selektywną zbiórkę odpadów?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	5	Średnia
Poprzez zakup dodatkowych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów i zwiększenia asortymentu odpadów segregowanych;	57,14%	14,29%	7,14%	14,29%	7,14%	2
Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych;	21,43%	42,86%	14,29%	14,29%	7,14%	2.43
Przeprowadzanie konkursów ekologicznych w szkołach;	0,00%	14,29%	50,00%	28,57%	7,14%	3.29
Kolportaż ulotek i plakatów informacyjnych z zakresu prawidłowej segregacji;	7,14%	0,00%	14,29%	42,86%	35,71%	4
Kontrole prawidłowości segregacji odpadów przez mieszkańców i osoby prowadzące działalność gospodarczą	14,29%	28,57%	14,29%	0,00%	42,86%	3.29

Wypełnienia: 14

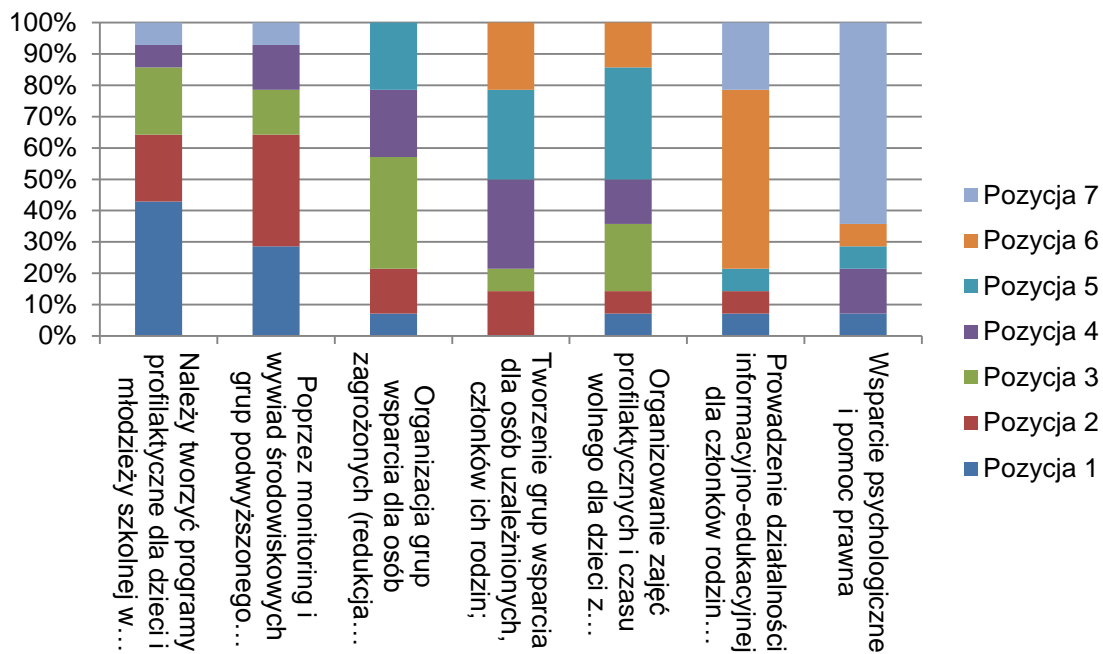

16. Jak przeciwdziałać patologiom społecznym występującym na terenie gminy?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	5	6	7	Średnia
Należy tworzyć programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie rozpoznawania występujących zagrożeń w środowisku;	42,86%	21,43%	21,43%	7,14%	0,00%	0,00%	7,14%	2.29
Poprzez monitoring i wywiad środowiskowych grup podwyższonego ryzyka weryfikacja bezpodstawnie pobieranych świadczeń	28,57%	35,71%	14,29%	14,29%	0,00%	0,00%	7,14%	2.5
Organizacja grup wsparcia dla osób zagrożonych redukcja tzw. wykluczenia społecznego;	7,14%	14,29%	35,71%	21,43%	21,43%	0,00%	0,00%	3.36
Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych, członków ich rodzin;	0,00%	14,29%	7,14%	28,57%	28,57%	21,43%	0,00%	4.36
Organizowanie zajęć profilaktycznych i czasu wolnego dla dzieci z grup	7,14%	7,14%	21,43%	14,29%	35,71%	14,29%	0,00%	4.07

ryzyka;								
Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dla członków rodzin osób nadużywających alkoholu.	7,14%	7,14%	0,00%	0,00%	7,14%	57,14%	21,43%	5.5
Wsparcie psychologiczne i pomoc prawna	7,14%	0,00%	0,00%	14,29%	7,14%	7,14%	64,29%	5.93

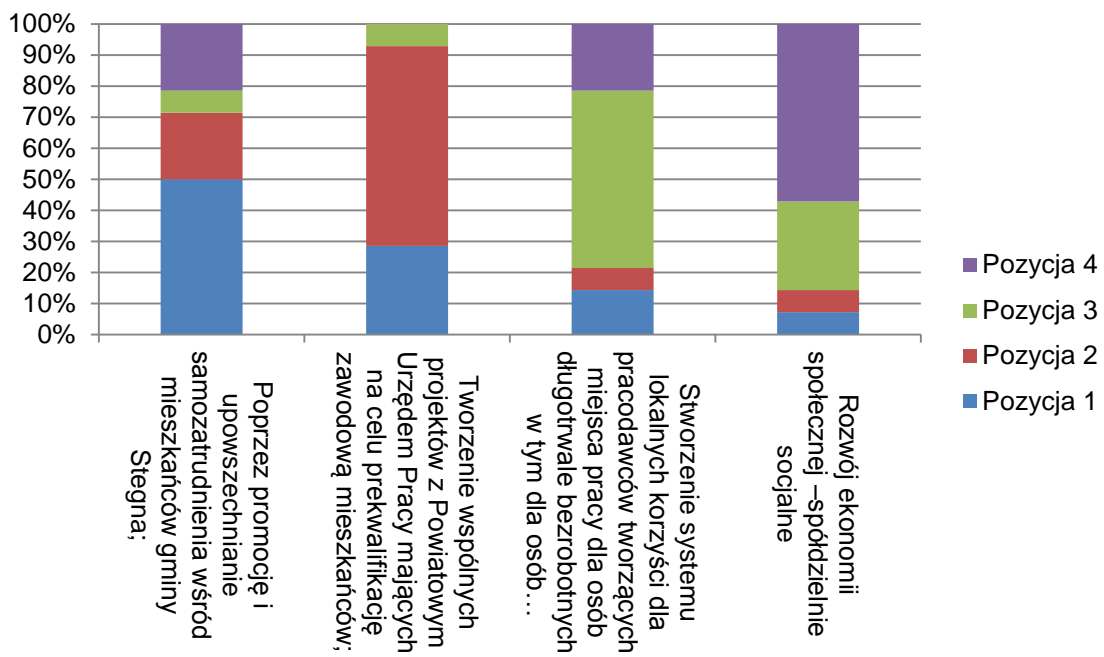
Wypełnienia: 14

17. Jakie należy stworzyć warunki do tworzenia nowych miejsc pracy?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	Średnia
Poprzez promocję i upowszechnianie samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy Stegna;	50,00%	21,43%	7,14%	21,43%	2
Tworzenie wspólnych projektów z Powiatowym Urzędem Pracy mających na celu przekwalifikację zawodową mieszkańców;	28,57%	64,29%	7,14%	0,00%	1.79
Stworzenie systemu lokalnych korzyści dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób długotrwale bezrobotnych w tym dla osób niepełnosprawnych.	14,29%	7,14%	57,14%	21,43%	2.86
Rozwój ekonomii społecznej spółdzielnie socjalne	7,14%	7,14%	28,57%	57,14%	3.36

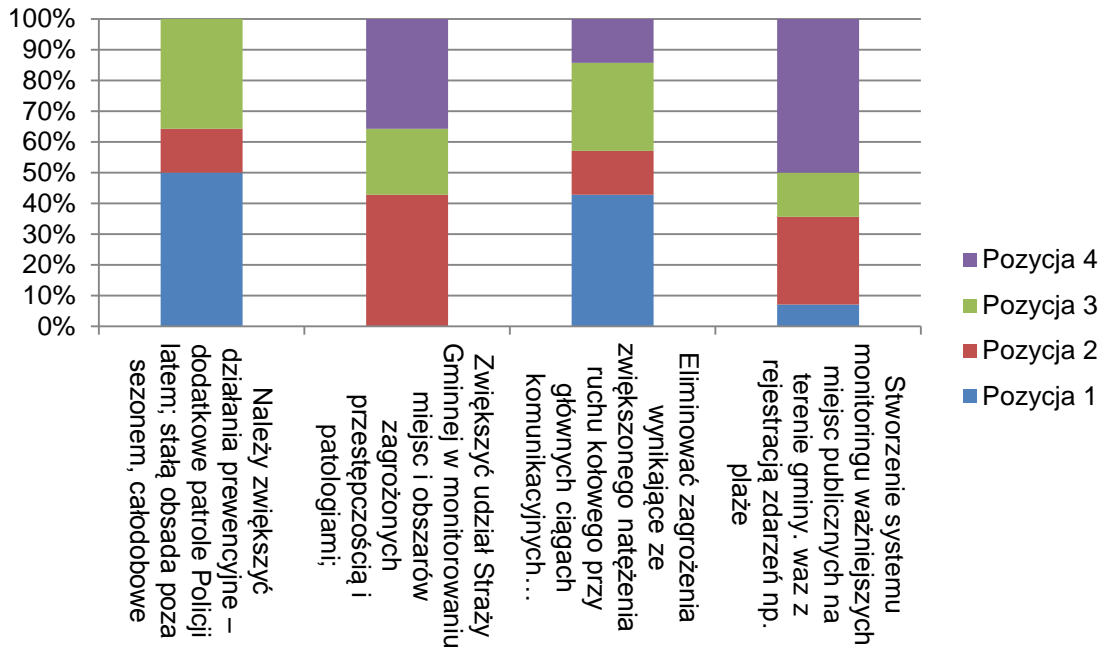
Wypełnienia: 14

18. Jakie należy podjąć działania w kierunku poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	Średnia
Należy zwiększyć działania prewencyjne dodatkowe patrole Policji latem; stałą obsadą poza sezonem, całodobowe	50,00%	14,29%	35,71%	0,00%	1.86
Zwiększyć udział Straży Gminnej w monitorowaniu miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami;	0,00%	42,86%	21,43%	35,71%	2.93
Eliminować zagrożenia wynikające ze zwiększonego natężenia ruchu kołowego przy głównych ciągach komunikacyjnych dostosowanie parkingów, poprawa organizacji ruchu, obwodnica Stegny	42,86%	14,29%	28,57%	14,29%	2.14
Stworzenie systemu monitoringu ważniejszych miejsc publicznych na terenie gminy. waz z rejestracją zdarzeń np. plaże	7,14%	28,57%	14,29%	50,00%	3.07

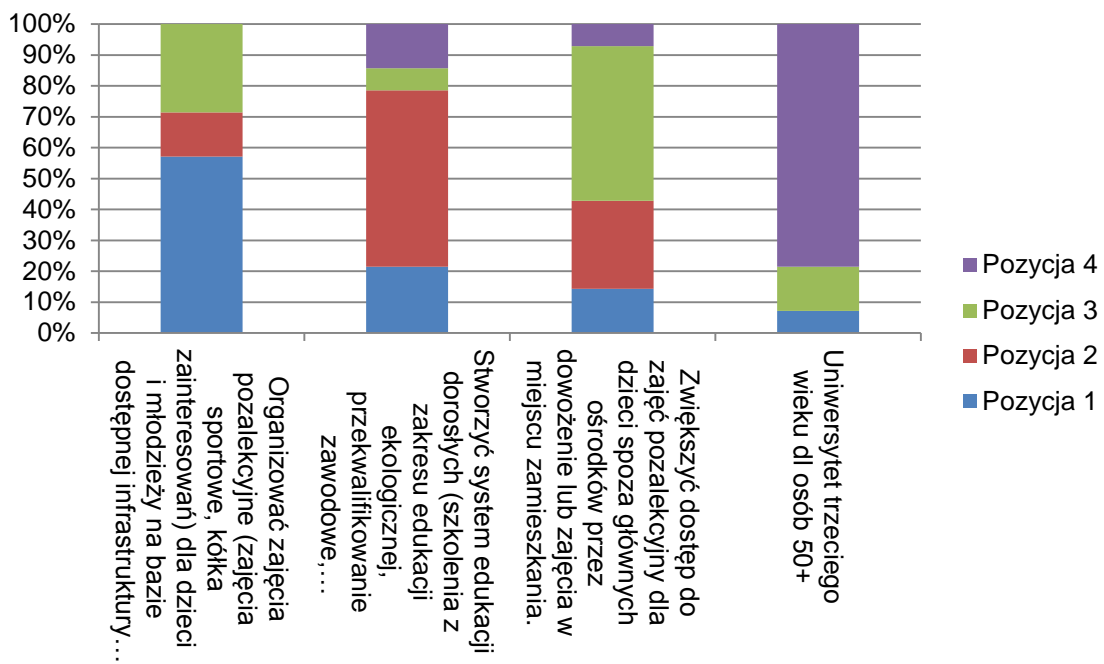
Wypełnienia: 14

19. Jak stworzyć odpowiednie warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego dzieci, młodzieży i całego społeczeństwa gminy?

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	Średnia
Organizować zajęcia pozalekcyjne zajęcia sportowe, kółka zainteresowań dla dzieci i młodzieży na bazie dostępnej infrastruktury kulturalnej i oświatowej;	57,14%	14,29%	28,57%	0,00%	1.71
Stworzyć system edukacji dorosłych szkolenia z zakresu edukacji ekologicznej, przekwalifikowanie zawodowe, umiejętność korzystania z Internetu;	21,43%	57,14%	7,14%	14,29%	2.14
Zwiększyć dostęp do zajęć pozalekcyjny dla dzieci spoza głównych ośrodków przez dowożenie lub zajęcia w miejscu zamieszkania.	14,29%	28,57%	50,00%	7,14%	2.5
Uniwersytet trzeciego wieku dla osób 50+	7,14%	0,00%	14,29%	78,57%	3.64

Wypełnienia: 14

20. Jakie stworzyć warunki równego dostępu do kultury, nauki, sportu i rekreacji dla wszystkich mieszkańców gminy?

Odpowiedź	%	Liczba
Poprzez budowę i przebudowę lokalnych placówek kulturalnych i oświatowych	28,57%	4
Stworzenia placów zabaw i rekreacji dla dzieci i młodzieży tzw. Ogródki Jordanowskie, budowa otwartych boisk sportowych dostępnych dla wszystkich mieszkańców gminy;	35,71%	5
Organizować cykliczne imprezy kulturalne i sportowe skierowane do wszystkich mieszkańców gminy dla zwiększenia ich aktywizacji i integracji społecznej.	28,57%	4
Zapewnienie dowozu dzieci i młodzieży do placówek kulturalnych i na wydarzenia	7,14%	1

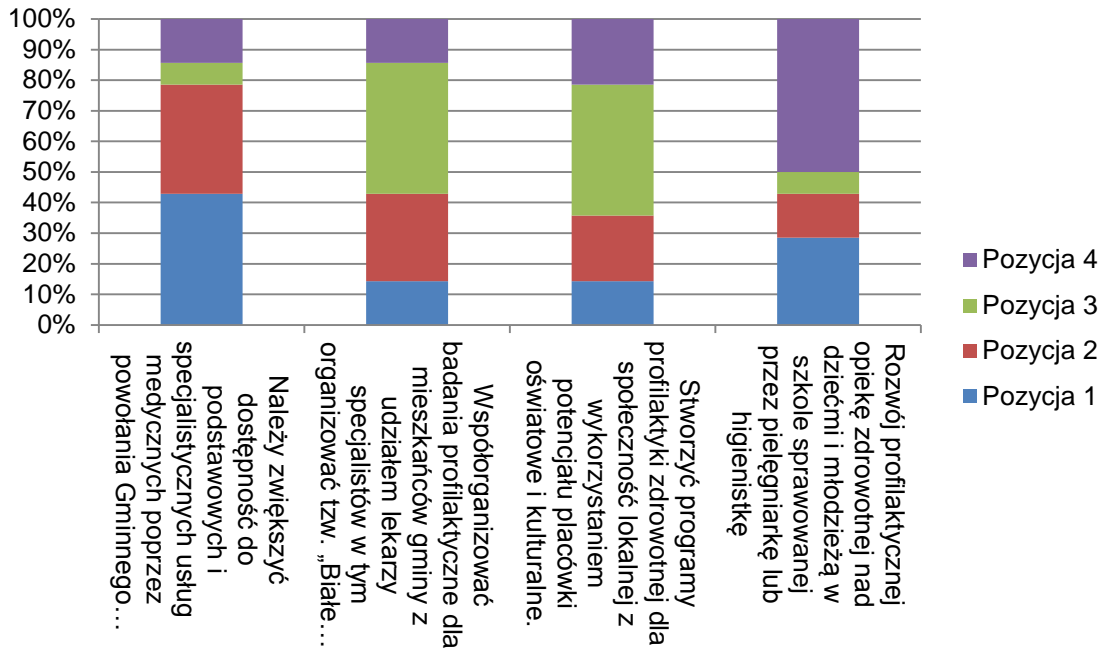
Wypełnienia: 14

21. Jakie należy stworzyć warunki dla działań na rzecz zwiększenia oferty i poprawy jakości świadczonych usług zdrowotnych

Odpowiedź / Pozycja	1	2	3	4	Średnia
Należy zwiększyć dostępność do podstawowych i specjalistycznych usług medycznych poprzez powołania Gminnego Ośrodka Zdrowia;	42,86%	35,71%	7,14%	14,29%	1.93
Współorganizować badania profilaktyczne dla mieszkańców gminy z udziałem lekarzy specjalistów w tym organizować tzw. Białe niedziele, mammobusy;	14,29%	28,57%	42,86%	14,29%	2.57
Stworzyć programy profilaktyki zdrowotnej dla społeczności lokalnej z wykorzystaniem potencjału placówki oświatowe i kulturalne.	14,29%	21,43%	42,86%	21,43%	2.71
Rozwój profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w szkole sprawowanej przez pielęgniarkę lub higienistkę	28,57%	14,29%	7,14%	50,00%	2.79

Wypełnienia: 14

Komentarze respondentów

Podpis	Komentarz
ktoś powiedział	Ankieta może problematyczna w wypełnianiu przez osoby starsze. Ponadto mała część mieszkańców ma dostęp, więc dobrze byłoby udostępnić ją inną drogą niż przez Internet.
ktoś powiedział	Bardzo się ciesze ze jest mozliwosc wybudowania skateparku. Mam szczerą nadzieje ze ta ankieta nie bedzie tylko swoistym placebo dla lokalnej społeczności
mieszkanka	czy ktoś weźmie pod uwagę i do realizacji wyniki ankiety??? Bo każdy wie czego brakuje w gminie tylko jak zawsze kasy i chęci brak..

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

Tabela 1 SIEĆ OSADNICZA GMINY STEGNA (18.11.2016 r.)	21
Tabela 2 POWIERZCHNIA GEODEZYJNA GRUNTÓW W GMINIE STEGNA.....	26
Tabela 3 STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE W GMINIE STEGNA.....	37
Tabela 4 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY STEGNA W LATACH 2006-2015	41
Tabela 5 MĘŻCZYŻNI I KOBIETY W GMINIE STEGNA W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM W LATACH 2006-2015	45
Tabela 6 GMINA STEGNA NA TLE WOJEWÓDZTWA, POWIATU I SĄSIADUJĄCYCH Z NIĄ GMIN	46
Tabela 7 STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH W GMINIE STEGNA	47
Tabela 8 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE, WOJEWÓDZTWIE I KRAJU W LATACH 2013-III.2016	48
Tabela 9 PLAN WAŻNIEJSZYCH, CYKLICZNYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH W GMINIE STEGNA.....	48
Tabela 10 STRUKTURA MIESZKAŃ W GMINIE STEGNA W LATACH 2011-2014	49
Tabela 11 MIESZKALNICTWO W GMINIE STEGNA I GMINACH SĄSIADUJĄCYCH W 2015 r.	49
Tabela 12 POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE STEGNA	51
Tabela 13 LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE STEGNA.....	51
Tabela 14 STRUKTURA PRODUKCJI ROLNEJ	51
Tabela 15 POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH.....	52
Tabela 16 ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH W ROKU 2010	52
Tabela 17 GOSPODARSTWA ROLNE W GMINIE STEGNA I W GMINACH SĄSIEDNICH (2010)....	52
Tabela 18 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W LATACH 2011-2015	53
Tabela 19 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE STEGNA W POSZCZEGÓLNYCH SEKCJACH POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD) W 2014 i 2015 ROKU	53
Tabela 20 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE STEGNA I GMINACH SĄSIEDNICH (2015 ROK)	54
Tabela 21 CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄDOCIĄGOWEJ W GMINIE STEGNA.....	57
Tabela 22 SIEĆ KANALIZACYJNA W GMINIE STEGNA	58
Tabela 23 LICZBA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I OCZYSZCZALNI PRZYDOMOWYCH W GMINIE STEGNA.....	58
Tabela 24 ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH Z TERENU GMINY STEGNA W 2015 ROKU.....	60
Tabela 25 ODPADY ZMIESZANE I ZEBRANE SELEKTYWNIE Z TERENU GMINY STEGNA	60
	178

Tabela 26 LICZBA UCZNIÓW W GMINIE STEGNA W LATACH 2008-2015.....	63
Tabela 27 LICZBA MIEJSC I DZIECI W PRZEDSZKOLACH SAMORZĄDOWYCH W GMINIE STEGNA	64
Tabela 28 BIBLIOTEKA W GMINIE STEGNA.....	65
Tabela 29 WYKAZ GOSPODARSTW DOMOWYCH I OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ	68
Tabela 30 STATYSTYKA PRZESTĘPSTW NA TERENIE POWIATU NOWODWORSKIEGO.....	71
Tabela 31 BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.....	75
Tabela 32 BILANS MOŻLIWOŚCI W OBSZARZE ROZWOJU STANU ŚRODOWISKA.....	76
Tabela 33 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	78
Tabela 34 POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	80
Tabela 35 POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA.....	81
Tabela 36 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	82
Tabela 37 ANALIZA SWOT GMINY STEGNA	87
Tabela 38 CEL ROZWOJOWY 1.....	93
Tabela 39 CEL ROZOWJOWY 2.....	98
Tabela 40 CEL ROZOWJOWY 3.....	105

Rysunek 1 Mapa Żuław Wiślanych z 1735 roku (źródło: http://stegna.pl/kat/id/156 , wgląd sierpień 2016 r.).....	18
Rysunek 2 Logo Gminy Stegna (źródło: http://turystyka-stegna.pl/?p=gmina , wgląd sierpień 2016 r.).....	19
Rysunek 3 Gmina Stegna na mapie powiatu nowodworskiego (źródło: www.osp.org.pl , wgląd sierpień 2016 r.).....	20
Rysunek 4 Odległość [km] Stegny od niektórych, większych miejscowości (opracowanie własne, kilometraż www.mapa.pf.pl , wgląd sierpień 2016 r.).....	20
Rysunek 5 Mapa gminy Stegna z podziałem na sołectwa (źródło: Urząd Gminy Stegna).....	22
Rysunek 6 Wiatrak koźlak w Drewnicy (źródło: http://turystyka-stegna.pl/?p=turystyka&typ=2&id=4 , wgląd sierpień 2016 r.)	33
Rysunek 7 Kościół pw. Św. Jakuba w Niedźwiedzicy (http://turystyka-stegna.pl/?p=turystyka&typ=4&id=30 , wgląd sierpień 2016 r.)	34
Rysunek 8 Most obrotowy na Szkarpawą (źródło: https://pl.wikipedia.org , wgląd sierpień 2016 r.).....	35
Rysunek 9 Kościół NSJ w Stegnie (źródło: https://pl.wikipedia.org , wgląd sierpień 2016 r.)	36
Rysunek 10 Dom podcieniowy nr 32/33 w Żuławkach (źródło: https://pl.wikipedia.org , wgląd sierpień 2016 r.).....	37
Rysunek 11 Plaża w Jantarze (źródło: http://turystyka-stegna.pl/?p=plaze&typ=2&id=5 , wgląd sierpień 2016 r.).....	40
Rysunek 12 Sieć dróg w gminie Stegna (źródło: http://www.bip.zdpndg.pl/plik,90,mapa-z-oznaczeniami-drog.pdf , wgląd sierpień 2016 r.)	56
Rysunek 13 OSP Stegna – tarcza (źródło: http://ospstegna.pl/wp-content/uploads/2015/01/2tarcze.jpg , wgląd sierpień 2016 r.).....	69
Rysunek 14 Posterunek Policji w Stegnie (źródło: http://www.nowydworgdanski.policja.gov.pl/posterunki_stegna.php?k=43 , wgląd sierpień 2016 r.).....	71

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Liczba mężczyzn i liczba kobiet w gminie Stegna w latach 2006-2015	40
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w gminie na 1 km ²	41
Wykres 3 Migracje mieszkańców Gminy Stegna	42
Wykres 4 Urodzenia i zgony w gminie Stegna w latach 2005-2014.....	43
Wykres 5 Przyrost naturalny w gminie Stegna w latach 2006-2015.....	43
Wykres 6 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Stegna w latach 2006-2015	44
Wykres 7 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Stegna w latach 2006-2015.....	44
Wykres 8 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Stegna w latach 2006-2015	45
Wykres 9 Bezrobotni rejestrowani na obszarze Gminy w latach 2005-2015.....	48
Wykres 10 Bilans możliwości w obszarze rozwoju społeczności lokalnej	76
Wykres 11 Bilans możliwości w obszarze stanu środowiska	77
Wykres 12 Bilans możliwości w obszarze rozwoju gospodarczego.....	79
Wykres 13 Potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej	81
Wykres 14 Potencjał rozwojowy w obszarze stany środowiska.....	82
Wykres 15 Potencjał rozwojowy w zakresie rozwoju gospodarczego	83

UZASADNIENIE

Obowiązująca Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Stegna na lata 2007 - 2020 wymagała aktualizacji. Zgodnie z Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 ze zm.), samorząd gminy prowadzi politykę rozwoju na podstawie m.in. programu rozwoju, który zastępuje strategię rozwoju gminy.

Programy są dokumentami o charakterze operacyjno-wdrożeniowym ustanawianymi w celu realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz strategii rozwoju, określającymi działania przewidziane do realizacji zgodnie z ustalonym systemem finansowania i realizacji, stanowiącym element programu.

Programy przyjmuje się w drodze uchwały lub decyzji odpowiedniego organu.

Program Rozwoju Gminy Stegna na lata 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego określający kluczowe kierunki rozwoju gminy. Celem Programu jest określenie najważniejszych kierunków rozwojowych, wskazanie wizji, celów strategicznych i operacyjnych, zadań strategicznych oraz sposobów ich realizacji przez gminę w najbliższych latach.

Program Rozwoju Gminy Stegna z perspektywą do 2025 stanowi również niezbędny dokument w kontekście perspektywy finansowej UE 2014 - 2020, w związku z koniecznością przedłożenia wniosków o dofinansowanie projektów ze środków unijnych, które to projekty będą zgodne z dokumentem strategicznym Gminy.

Mając powyższe na uwadze, przyjęcie projektu niniejszej Uchwały przez Radę Gminy Stegna jest w pełni uzasadnione i konieczne.